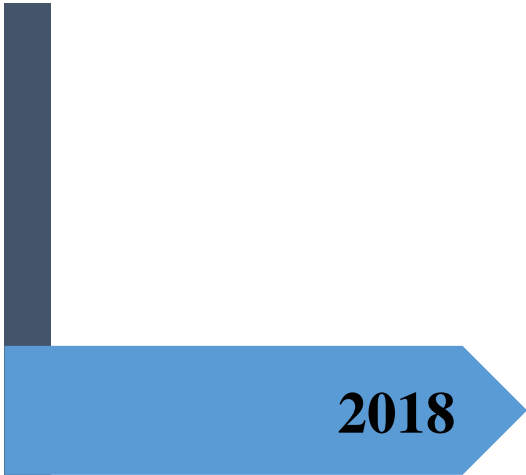
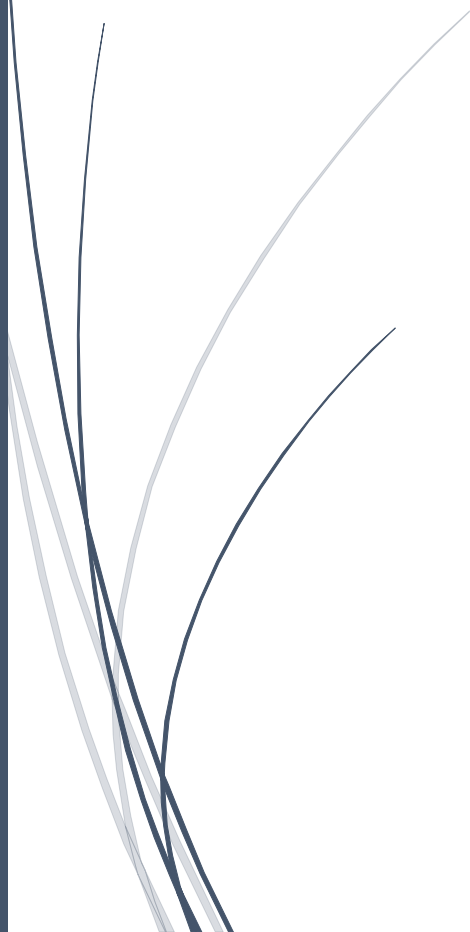

A dark blue vertical bar runs down the left side of the page. A blue arrow points to the right from this bar, containing the year 2018.

2018

Årsberetning Tynset kommune

Innholdsfortegnelse

Rådmannens kommentarer	1
Administrasjon og fellestjenester	5
Interkommunalt samarbeid	9
Økonomisk analyse	10
Politisk styring	17
Rådmann	20
Landbruk, næring og friluft	22
Grunnskolen felles	24
Fåset skole og barnehage	30
Tylldalen skole	34
Tynset barneskole	39
Kvikne skole og barnehage	43
Tynset ungdomsskole	47
Tynset opplæringscenter	51
PP-tjenesten	58
Tynset barnehagene	63
Helse og omsorgstjenester, felles	66
Helsetjenesten	70
Barnevern	72
NAV – Sosiale tjenester	78
Tjenesten for funksjonshemmede	82
Hjemmetjenesten	85
Institusjonstjenesten	88
Kulturtjenesten	91
Teknisk drift og eiendomsavdelingen	96
Vann, avløp og renovasjon	100
Plan, Byggesak og Geodata	105

Rådmannens kommentarer

Årsberetningen er rådmannens melding til kommunestyret om siste års aktiviteter og behandles sammen med årsregnskapet. Årsberetningen er et viktig element i kommunens plan- og budsjettprosess. Den er utformet for å kunne gi politikerne et godt grunnlag for planarbeidet.

Organisering

Tynset kommune har totalt 17 tjenesteområder som rapporterer sine delresultater. I tillegg kommer stab og servicetorget. Organiseringen er en blanding av 2- og 3-nivå modell. Seks tjenesteområder rapporterer direkte til rådmannen, fire tjenesteområder rapporterer sine resultater via helse- og omsorgssjef og syv tjenesteområder rapporterer via utdanningssjef. Stillingene som helse- og omsorgssjef og utdanningssjef er viktige for å sikre samordning og drift av tjenesteområdene innenfor skolesektoren og sektoren for helse- og omsorg. Det er lagt ned betydelig innsats for å styrke mellomledernivået i kommunen gjennom kompetanseheving, myndiggjøring og delegering. Alle ledere og mellomledere har deltatt på et eget utviklingsprogram finansiert med midler fra KS Kommunesektorens organisasjon.

Kommunens tjenester

Det arbeides fortløpende med å synliggjøre ressursbruk, dekningsgrader og prioriteringer i kommunens tjenesteproduksjon. Alle tjenesteområdene er gjenstand for systematisk gjennomgang slik at ressursbruken i Tynset kommune kan analyseres over tid samt måles mot sammenlignbare kommuner. Hensikten er å gi økt innsikt, kompetanse og skape et godt beslutningsgrunnlag for de valgene kommunen står overfor. Analysene viser at Tynset har høye inntekter og høye utgifter. Høye inntekter gjør at vi kan tillate oss å ha mer omfattende tjenester til våre innbyggere enn det mange andre kommuner kan.

Alle kommuner er pålagt en omfattende rapportering av tall til Statistisk sentralbyrå (SSB). Disse sammenligningstallene, også kalt KOSTRA-tall, forteller ikke noe om kvaliteten på tjenestene som gis, eller om brukerne er fornøyd med tjenesten. Tallene sier heller ikke noe om hvorvidt kommunen har valgt et riktig nivå eller omfang på tjenestene sine, altså ingen ting om hva som er rett eller galt. Det er en vurdering kommunen selv må gjøre ut fra kunnskapen som finnes om egne brukere og de prioriteringer man ønsker å gjøre.

Kommunebarometeret er en sammenlikning av landets kommuner, basert på til sammen 152 ulike nøkkeltall innen 12 ulike sektorer. Hensikten er å gi beslutningstakere, og da særlig lokalpolitikere, en lettfattelig og tilgjengelig oversikt over hvordan kommunen driver. Tynset er på 6. plass i Kommunebarometeret 2018 fra Kommunal Rapport og omtales slik: «Nøkkeltallene er samlet sett helt i toppsjiktet i Kommune-Norge. Tynset er helt i toppsjiktet innen grunnskole. Kommunen er også inne på Topp 100-lista hva gjelder barnevern, pleie og omsorg og sosialtjeneste. Kommunen har sin svakeste plassering vann, avløp og renovasjon (280. plass), men er ikke i bunnsjiktet i noen sektor. Hvis vi ser bort fra kommunenes ulike økonomiske utgangspunkt, kommer Tynset på en 4. plass. Nøkkeltallene er klart bedre enn økonomiske forutsetninger skulle tilsi».

Økonomi

Netto driftsresultat er på kr 16,6 millioner, mens det foregående år var kr 14,2 millioner. Tjenesteområdene har et samlet mindreforbruk på kr 2,9 millioner. Fellesområdet har i 2018 hatt et mindreforbruk på kr 9,8 millioner. Samlet sett har kommunen dermed oppnådd et mindreforbruk i 2018 på kr 12,8 millioner. Kommunens skatteinntekter ble kr 4,3 millioner høyere enn anslått høsten 2018 i forbindelse med fremleggelse av statsbudsjettet for 2018. En markant økning i kraftprisen gjennom 2018 medførte ekstra inntekter på kr 2,6 millioner. Kostnadene knyttet til renter & avdrag og pensjon ble lavere enn forutsatt i budsjettet for 2018.

Utvikling i lokalsamfunnet

- Kommunen har i løpet av 2018 hatt en befolkningsnedgang på 14 personer. I 2017 hadde kommunen en befolkningsvekst på 21 personer. Det ble født 43 barn i 2018, en økning på 2 barn sammenlignet med 2017. Fødselsunderskuddet for 2018 er på 10 personer.
- Fortsatt stor aktivitet med fortetningsprosjekter/etablering av leiligheter i Tynset sentrum.
- Ferdigstilt ny branngarasje.
- Utvikling av skoleområdet med aktivitetsområde og parkeringsareal.
- Rehabilitering av basseng og garderobe ved tjenesten for funksjonshemmede.

Etter en langvarig politisk prosess ble det bevilget godt over kr 200 millioner til etablering av Norsk Helsearkiv på Tynset. Byggeprosjektet ferdigstilles våren 2019 og skal være i drift før sommeren. Helsearkivet vil gi om lag 60 arbeidsplasser. Dette er viktige kompetansekrevende arbeidsplasser som vil ha positive ringvirkninger for hele regionen.

Befolkningsutvikling Tynset kommune siden 2009. Tall per 1. januar:

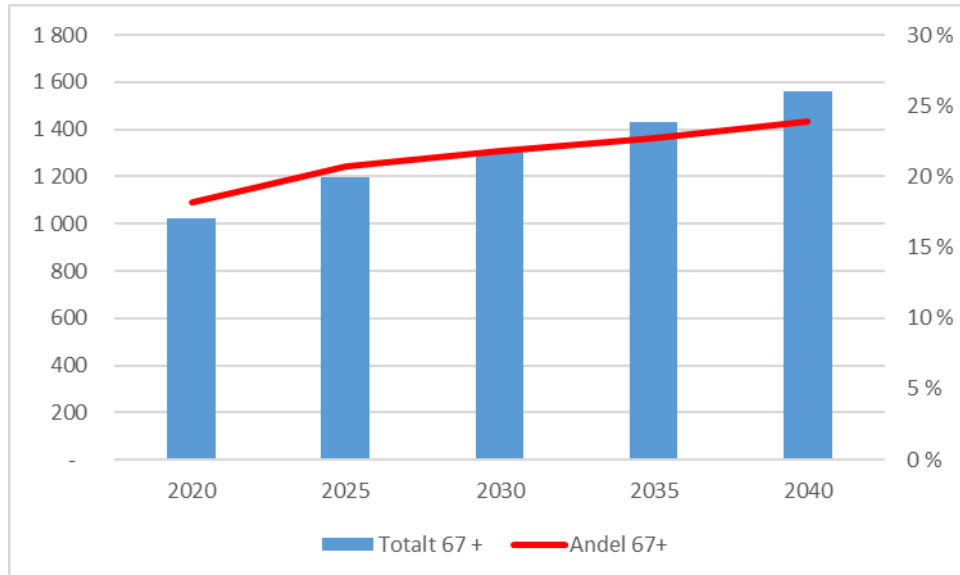
2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
5 400	5 490	5 495	5 564	5 570	5 549	5 562	5 580	5 584	5 605	5 591

Befolkningsframskriving i Tynset frem mot 2040:

Alder	2020	2025	2030	2035	2040
0 år	49	54	58	58	57
1-5 år	261	288	313	327	329
6-12 år	472	432	453	497	528
13-15 år	210	235	195	210	228
16-19 år	313	280	295	269	298
20-44 år	1 597	1 691	1 757	1 800	1 803
45-66 år	1 693	1 605	1 631	1 694	1 732
67-79 år	720	863	902	911	960
80-89 år	248	279	342	435	498
90 år +	53	57	67	83	101
Totalt	5 616	5 784	6 013	6 284	6 534

Befolkningsutviklingen viser et forholdsvis stabilt nivå. I følge befolkningsframskrivingen vil kommunen ha ca. 950 flere innbyggere i 2040 enn det den har i dag.

Befolkningsframskriving – personer over 67 år

I følge befolkningsframskrivingen så er det anslått at 1 021 personer er 67 år eller eldre i 2020, dette utgjør 18 % av total folkemengde i kommunen. Tilsvarende er det estimert at i 2040 vil 1 559 personer være 67 år eller eldre, noe som utgjør 24% av anslått total folkemengde. Å være i stand til å tilpasse driften til demografisk utvikling vil være av avgjørende betydning i årene som kommer.

Utfordringer framover

Økonomi

Kommunens viktigste oppgave er å sørge for at driftsnivået tilpasses inntektsgrunnlaget. Til tross for at kommunen leverer gode økonomiske resultater i 2018 så må det kontinuerlig jobbes med omstilling. For at kommunen skal kunne yte gode tjenester også i årene framover, er det behov for en tilpasning og utvikling av tjenestene våre. Som en konsekvens av dette ble arbeidet med en virksomhetsgjennomgang for alle tjenesteområdene i kommunen igangsatt i 2018. Dette arbeidet har medført at det er vedtatt ytterligere utredninger innen helse & omsorg, samt for utdanningssektoren. Øvrige virksomheter er imidlertid ikke skånet, tjenesteutvikling og tilpasning til rammevilkår er en kontinuerlig prosess.

Flyktninger

I 2018 kom det 7 tilskudds-berettigede personer til Tynset kommune. Av dette var det 3 som kom etter avtale med IMDI og 4 familiegjenforente. Av de 7 bosatte var det 1 enslig mindreårig. Ved utgangen av året var det totalt 138 personer bosatt i Tynset kommune som utløste integreringstilskudd i løpet av 2018. En familie på 6 fra Kongo ble utsøkt i 2018, men har ikke ankommet kommunen enda.

Klima og miljø

Tynset rådhus er sertifisert som Miljøfyrtårn. Gjennom Miljøfyrtårn-ordningen innføres miljøstyring, og miljøansvar i praksis. Et enkelt og målbart system viser utviklingen av Rådhuset som bedrift innenfor innkjøp, avfall, energi, transport og helse, miljø og sikkerhet, HMS. Gjennom enkle tiltak som bedre kildesortering reduseres kostnadene som kommunen har med sitt restavfall. Det er gjennomført et stort prosjekt med energiøkonomisering av kommunale bygg. Forventet årlig innsparing er i overkant av en million GWh. Alle tiltak gjøres for å redusere energiforbruket og spare miljøet. Vi driver langsiktig arealplanlegging der fokus på lavt energiforbruk og transportbehov er sentrale temaer.

Kommuneplanarbeid

Kommunedelplan for Fåset/Fådal ble vedtatt i november 2018 og kommunedelplan for Trafikksikkerhet 2018-2021 ble vedtatt januar 2018.

Det er jobbet med disse tiltakene i handlingsplanen til kommunedelplan for Tynset tettsted:

- Tilrettelegging for nye næringsarealer.
- Det er jobbet videre i prosessen med utbedring av undergangen i Tynset sentrum, jf. handlingsprogrammet for fylkesveger, et samarbeid mellom Statens vegvesen, Bane Nord og Tynset kommune.
- Aktivitetsareal for Tynsetskolene: Prosjektet har fått tilskuddsmidler og gjennomføringen har kommet langt.

Det er fattet vedtak om revisjon av kommunedelplan for Tynset tettsted med hensyn på boligutvikling, skilting og reklameinnretning. Videre er det fattet vedtak i Tynset om revisjon av kommunedelplan for Savalen med hensyn på hytteutvikling i Tynset.

Rekruttering, kompetanse og digitalisering

Mer sammensatte, uforutsigbare og raskt skiftende brukerbehov stiller stadig større krav til tverrfaglighet og tilgang på spesialisert kompetanse. Evnen til både å gi egne medarbeidere utvikling i jobb-situasjonen og tiltrekke seg nye medarbeidere vil være avgjørende for å gi gode tjenester i årene fremover. Raske teknologiske endringer gjør at kommunens innbyggere og ansatte i større grad enn tidligere må tilegne seg ny digital kompetanse. Det skjer et skifte i arbeidslivet der erfaring betyr mindre enn tidligere, mens kunnskap om ny teknologi og digital kompetanse veier stadig tyngre.

Strategisk arbeid med kompetanseutvikling og rekruttering av medarbeidere med riktig utdanning blir viktig fremover. Mange kommuner strever med rekruttering av sykepleiere, miljøterapeuter, vernepleiere og pedagogisk personell i skole og barnehage. I vår kommune er det særlig innen helse- og omsorg vi ser at det må settes inn en ekstra innsats på rekruttering. En viktig del i dette er å bidra til at det faktisk blir gjennomført desentral utdanning for ulike yrkesgrupper på høyskolenivå i vår region.

Interkommunalt samarbeid

Regjeringen ønsket færre kommuner og lanserte et ambisiøst prosjekt der alle kommuner i Norge skulle ta stilling til sin egen rolle i en ny kommunereform. I Nord-Østerdal førte ikke kommunereformen til sammenslåinger, men det er en klart uttrykt politisk ambisjon om å styrke det interkommunale samarbeidet. Kommunene i Nord-Østerdal har et utstrakt og velfungerende interkommunalt samarbeid på mange områder. Likevel er det rom for å formalisere og videreutvikle samarbeidet på flere områder. Det gjelder særlig innen helse- og omsorg, skole og barnehage. Kommunene Folldal, Alvdal, Rendalen, Tolga og Tynset har fått litt over en halv million i støtte fra KS (kommunesektorens organisasjon) til et prosjekt for videreutvikling av interkommunalt samarbeid der formålet er å:

- Fremme interkommunal samhandling.
- Oppnå økt innovasjonsevne og verdiskapning i regionen.
- Betydelig fokus på strategi og interkommunal virksomhetsutvikling med regionens innbyggere som den viktigste interessenten.
- Prosjektet skal styrke grunnlaget for å utrede og utvikle modeller for interkommunalt samarbeid.
- Programmet skal skape økt regional verdiskapning og bærekraft.
- Programmet er en videreføring av prosessen med kommunereform.

Regionsenteret Tynset

Kommunens utfordringer knyttet til å utvikle regionsenteret Tynset er viktig både for Tynsetsamfunnet og omlandet. Vi inngår i en region som strever med å opprettholde folketallet. Tynset hadde en liten nedgang i folketallet i 2018 og hele regionen sliter med negativ befolkningsutvikling. Den siste tiden er det bygget mange boliger i Tynset sentrum i tillegg til at det foreligger omfattende planer om ytterligere fortetting. Et sterkt og livskraftig regionsenter er viktig for å sikre framtidig utvikling. Etablering av helsearkivet er viktig for oss i så måte.

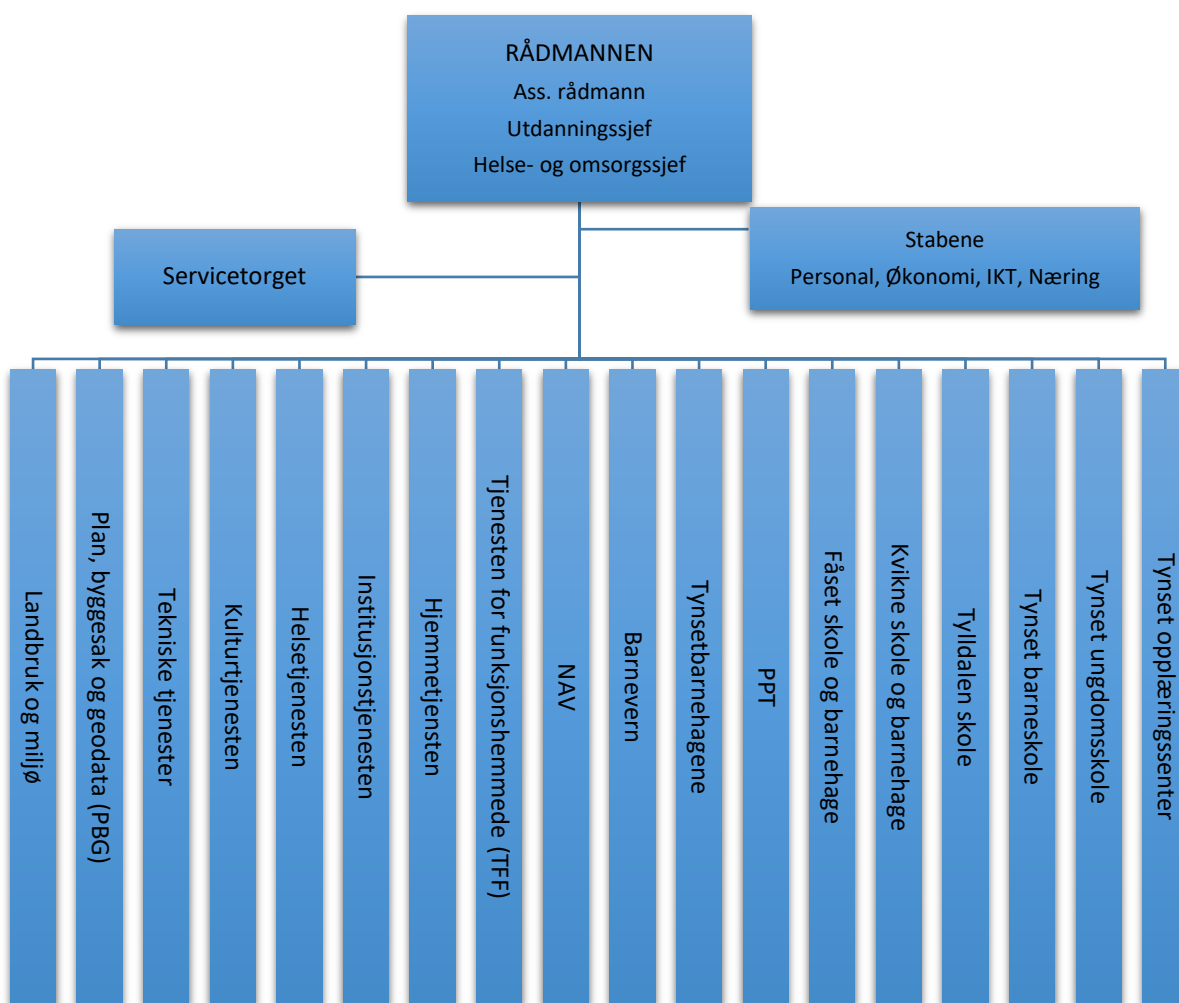
Organisatoriske utfordringer er knyttet til kommunens evne til samhandling med øvrige forvaltningsnivåer, andre offentlige organer, og ikke minst med næringsaktører. Egen evne og kapasitet til nettverks- og alliansebygging bør ytterligere styrkes. Kontakten med lokalt og regionalt næringsliv må fortsatt styrkes. Det er viktig at kommunen fortsatt har høye ambisjoner for utvikling av et levende lokalsamfunn med et mangfold i arbeidsplasser. Regionsenterutvikling og tilrettelegging for flere arbeidsplasser har vært og er fortsatt den viktigste utviklingsoppgaven for kommunen.

Administrasjon og fellestjenester

Administrativ organisering

Tynset kommune har en flat organisering med rådmannen som øverste administrative leder. Under rådmannen er det 17 tjenesteområder (resultatenheter). Skole og helse og omsorg blir ledet av utdanningssjefen og helse- og omsorgssjefen.

Staben består av servicetorget, personalavdeling, økonomiavdeling, næringsmedarbeider og IKT. Assisterende rådmann er stabsleder. I tillegg er landbruk og miljø lagt inn under den samme økonomiske rammen.

Personalet

Utførte årsverk for de enkelte tjenestoområdene i perioden 2014-2018:

Tjenestoområde	Årsverk				
	2014	2015	2016	2017	2018
Rådmannen og stab	26,3	24,3	26,2	26,6	26,2
Landbruk, næring og friluft (A)					0,5
Grunnskole felles	4,3	4,4	4,4	4,4	4,8
Fåset skole og barnehage	17,2	17,6	18,4	16,2	15,1
Tyllidalen skole	7,6	7,5	7,2	6,7	6,4
Tynset barneskole	41,2	40,6	39,4	43,3	48,6
Kvikne skole og barnehage	16,3	15,8	15,8	15,5	14,5
Tynset ungdomsskole	33,2	33,2	33,0	32,4	32,4
Tynset opplæringscenter	13,9	14,9	17,1	15,3	15,4
PP-Tjenesten	10,0	10,2	9,9	9,9	10,9
Tynset barnehagene	55,7	53,4	52,4	54,7	52,9
Helsetjenesten	40,8	40,3	26,1	24,7	25,2
Helse og omsorg felles	3,3	4,4	4,4	4,4	4,6
Barnevern	27,7	24,1	23,8	23,8	22,2
NAV	5,5	4,5	3,0	3,0	9,0
Tjenesten for funksjonshemmede	61,7	62,3	65,0	66,1	65,0
Hjemmetjenesten	39,7	39,9	50,3	50,3	52,9
Institusjonstjenesten	60,3	49,4	64,5	69,5	64,9
Kulturtjenesten	12,5	12,5	12,4	12,5	12,8
Tekniske tjenester	38,7	38,6	40,3	40,3	39,8
Vann, avløp, renovasjon	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
Plan, byggesak og geodata	14,7	13,5	13,3	12,6	13,6
Totalt	533,7	514,5	530,0	535,3	540,8

(A) For årene 2014 - 2017 inkludert som en del av "Rådmann og stab".

Inkludert i årsverkstallene for rådmannen ligger ressursbruken for tillitsvalgte i Tynset kommune, IKT, næringskonsulent samt Tynset kommunes lærlinger. Noen tjenestoområder er interkommunale tiltak hvor Tynset er arbeidsgiver. Dette gjelder Grunnskole generelt, Plan, byggesak og geodata, PP-tjenesten, Barnevern og Tynset opplæringscenter.

Sykefraværet

Sykefraværet i Tynset kommune i perioden 2014-2018:

2014	2015	2016	2017	2018
5,4 %	6,6 %	6,2 %	5,6 %	6,8 %

Aldersfordeling

Gjennomsnittsalder for tilsatte i Tynset kommune var ved årsskiftet 50,4 år. Gjennomsnittsalderen for kvinnelige arbeidstakere er 50,1 år, mens gjennomsnittsalderen for mannlige arbeidstakere er 51,7 år.

Lærlinger

Pr. 31.12.2018 var det 9 lærlinger tilsatt i kommunen. Lærlingene fordeler seg slik på de ulike fagene:

Dataelektronikerfaget	2
Helsearbeiderfaget	3
Barne- og ungdomsarbeiderfaget	3
Institusjonskokkefaget	1

Bedriftshelsetjeneste

Kommunen har avtale med Bedriftshelsetjeneste AS som innebærer kollektivt medlemskap for alle ansatte. Forebyggende helsearbeid, oppfølging av sykmeldte samt deltagelse i dialogmøter har vært prioriterte arbeidsområder.

Akan

Det har ikke vært gjennomført tiltak i regi av Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk (AKAN) i 2018.

Inkluderende arbeidsliv

Tynset kommune har vært IA (Inkluderende Arbeidsliv) bedrift siden 2002. Tynset kommune skrev ny samarbeidsavtale i 2014 om et mer inkluderende arbeidsliv for 2014-2018. Målet for avtalen er å redusere sykefraværet, tilsette flere arbeidstakere med redusert funksjonsevne og å øke den reelle pensjonsalderen. Tynset kommune som IA-bedrift forplikter seg til å utarbeide årlige overordnede målsettinger for sin virksomhet ved inngåelse av ny IA-avtale. Utover dette er det utarbeidet en overordnet tiltaksplan for å oppfylle IA-avtalens 3 hovedpunkter. Både overordnede målsettinger og tiltaksplan er behandlet i kommunens arbeidsmiljøutvalg.

Andre personaltiltak

- **Seniorpolitikk:** Kommunestyret vedtok i 2006 retningslinjer for seniorpolitikk i Tynset kommune gjeldende fra 01.01.07. Retningslinjene er revidert to ganger, og sist reviderte retningslinjer vil være aktive fra 01.01.2020.
- **Bedriftsavtale for trening i Tynset Friskliv:** Kommunen har bedriftsavtale som innebærer noe redusert pris for våre arbeidstakere til å kjøpe frisklivspass i Tynset Friskliv. I alt benyttet 84 arbeidstakere seg av tilbudet i 2018.

Internkontroll

Kommunene er gjennom en rekke lover og forskrifter pålagt å utføre internkontroll for store deler av sin virksomhet. HMS-arbeidet har blitt gjennomført slik Tynset kommunes plan tilsier; det er gjennomført evaluering, kartlegging, risikovurdering og utarbeidet handlingsplan for hvert tjenesteområde. Internkontroll for IKT-systemene styres av en egen gruppe innenfor FARTT-samarbeidet, og er tilgjengelig i Compilo (internkontrollsystem).

Etisk standard

Tynset kommune har implementert retningslinjer som skal sikre at alle personer som opptrer på vegne av Tynset kommune, utfører sine aktiviteter på en etisk forsvarlig måte og i tråd med internt reglement og prosedyrer. De etiske retningslinjene omhandler mellom annet problemstillinger knyttet til interessekonflikter, integritet og habilitet.

Likestilling

Ved årsskiftet var 80% av arbeidstakerne i kommunen kvinner og 20% av arbeidstakerne menn. I ledergruppen blant tjenesteområdeledere og avdelingsledere i Tynset kommune, er det 61,0 % kvinner og 39,0 % menn. Ved tilsetninger legges det vekt på formell kompetanse, tidligere yrkeserfaring og personlige egenskaper. Dersom søkere stiller likt etter vurdering av disse kravene forsøker man å ansette kvinne/mann etter behovet i den enkelte enhet. Det er ikke forskjell på lønn for kvinner og menn i sammenlignbare stillinger.

Ansatte fordelt på heltid/deltid og kjønn

Oversikten viser antall faste ansatte (ikke årsverk) fordelt på menn og kvinner.

Kjønn	Heltid	Andel	Deltid	Andel
Kvinner	218	30 %	371	50 %
Menn	78	11 %	68	9 %
Totalt	296		439	

Beredskapsarbeid

Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) ble ferdigstilt og vedtatt av kommunestyret i 2016. Som en konsekvens av dette ble beredskapsplanen oppdatert.

Omfanget av beredskapsarbeidet er i endring, og nye krav medfører at kommunen må tilpasse seg endrede forutsetninger. Ny teknologi som befolkningsvarsling blir prioritert. I tillegg er det viktig at andre offentlige instanser og frivillige foreninger tas med i beredskapsarbeidet slik at alle tilgjengelige ressurser kan benyttes best mulig. Tynset kommune var deltaker i Nasjonal Helseøvelse 2018, og dette ga kommunen verdifull erfaring i øvingsplanlegging og øving i et stort scenario. Nasjonal rapport etter øvelsen vil bli offentliggjort våren 2019.

IKT

Tynset kommune deltar i et forpliktende samarbeid med Folldal, Alvdal, Rendalen og Tolga om felles IKT-løsninger, FARTT. Samarbeidet er styrt gjennom et interkommunalt selskap, IKT Fjellregionen IKS, og er basert på en modell hvor selskapet leier opp mot 70 % IKT konsulent-stilling fra hver av de deltakende kommunene. I tillegg leier selskapet 50 % lærlingestilling fra enkelte av kommunene. FARTT ivaretar nå drift av nesten alle IKT-systemene med unntak av noen lokale løsninger og infrastruktur. Kommunen betaler en årlig avgift til FARTT for å dekke felles drift av IKT-løsningene.

Informasjon

Kommunen utarbeider et informasjonsmagasin for Tynset kommune. Magasinet har 4 utgivelser i året og sendes alle husstander samt hytteeiere. Informasjonsmagasinet er en del av omdømmebyggingen for kommunen, og det er mange positive reaksjoner fra innbyggerne på magasinet. I tillegg benyttes kommunens hjemmeside og Facebook.

Interkommunalt samarbeid

Tynset samarbeider med andre kommuner i Fjellregionen på en rekke områder. Mye av samarbeidet skjer i regi av Regionrådet. De faste samarbeidstiltakene Tynset kommune i hovedsak deltar i fremgår av oversikten nedenfor:

		Deltakerkommuner/-fylkeskommuner																										
		Alvdal	Dovre	Elverum	Engerdal	Folldal	Holtålen	Lesja	Neset	Oppdal	Os	Midtre-Gauldal	Rauma	Rendalen	Rennebu	Røros	Stor-Elvdal	Sunddal	Tolga	Trysil	Tydal	Tynset	Våler	Åmot	Hedmark	More & Romsdal	Sør-Trøndelag	Privat næringsliv
Tiltak	Kontorsted																											
Arbeids giverkontrollen	Røros	x					x				x			x		x			x		x	x						
Barnevernssamarbeid	Tynset	x				x								x					x			x						
Destinasjon Røros	Røros	x					x				x					x						x					x	
Dovre fjell Nasjonalparkstyre	Hjerkinn		x			x		x	x	x			x						x			x			x	x		
FIAS (avfalls selskap)	Tolga	x			x	x	x				x			x		x	x		x			x			x	x	x	
Fjellregionen IKT (FARTT)	Tynset	x				x								x					x			x						
Geodatasamarbeid	Tynset	x				x								x					x			x						
Gudbrandsdal krisesenter ¹	Lillehammer	x	x			x		x						x			x		x			x						
IKA Opplandene IKS ²	Lillehammer																											
Innkjøpsamarbeid, Abakus AS	Engerdal	x			x	x								x		x	x		x	x		x		x				
Jordmorfølgetjeneste		x					x								x			x				x						
Landbruk og miljø	Alvdal	x																				x						
Legevaktordningen	Tynset					x								x					x			x						
Legevaktsentralen	Tynset	x					x							x				x				x						
MeSkano	Tynset	x										x							x			x						
Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS	Elverum/Tynset	x		x	x	x								x				x				x						
NAV	Tynset	x													x					x			x					
Nord-Østerdal Musiker	Tolga	x					x					x								x			x					
Nord-Østerdals museet	Tynset	x					x						x							x			x					
Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	Tynset	x					x							x						x					x			
Plan, byggesak og geodata	Tynset	x																				x						
Regionrådet for Fjellregionen	Tynset	x					x	x						x			x					x			x		x	
Forvaltningsstyret for Forollhogna	Røros							x				x	x			x	x			x								
Skolefaglig rådgivning	Tynset		x				x													x			x					
Ttrafo (Teater i Fjellregionen)	Tynset	x					x						x							x			x					
Tverrfaglig opplæringskontor i Fjellregionen	Røros	x											x				x			x			x					
Voksenopplæring	Tynset	x					x													x								

¹ Alvdal, Dovre, Folldal, Gausdal, Lesja, Lillehammer, Lom, Nord-Fron, Os, Rendalen, Ringebu, Sel, Skjåk, Stor-Elvdal, Sør-Fron, Tolga, Tynset, Vågå, Øyer

² Kommuner i Hedmark og Oppland

Økonomisk analyse

Driftsutgifter / Budsjettavvik

Tall i 1000 kr

Tjenesteområde	Brutto utgift	Netto utgift		
	Regnskap	Regnskap	Budsjett	Avvik
Politisk og diverse	5 356	4 238	4 456	-218
Rådmannen og stab	27 396	17 980	17 190	790
Landbruk, næring og friluft	7 277	2 874	2 930	-57
Grunnskole felles	12 535	6 839	7 009	-170
Fåset skole og barnehage	10 086	9 355	9 300	55
Tyllaldalen skole	4 838	4 125	4 461	-336
Tynset barneskole	35 403	30 025	30 176	-151
Kvikne skole og barnehage	11 321	9 593	9 893	-300
Tynset ungdomsskole	23 370	21 977	21 861	116
Tynset opplæringscenter	29 778	3 281	3 220	61
PP-Tjenesten	11 835	2 874	3 214	-339
Tynset barnehagene	45 396	37 889	38 834	-945
Helsetjenesten	41 349	22 675	22 906	-231
Helse og omsorg felles	6 104	4 158	5 203	-1 045
Barnevern	37 757	20 817	20 887	-70
NAV	12 122	4 484	5 038	-554
Tjenesten for funksjonshemmede	48 847	30 047	30 867	-819
Hjemmetjenesten	49 339	40 776	40 863	-87
Institusjonstjenesten	62 177	47 182	46 362	819
Kulturtjenesten	14 282	7 802	7 585	217
Kirke og trossamfunn	5 352	5 352	5 188	164
Tekniske tjenester / VAR	64 133	43 403	43 582	-179
Plan, byggesak og geodata	25 765	4 541	4 213	328
Sum	591 817	382 289	385 238	-2 949

Kolonnen «Brutto utgift regnskap» viser fordelingen av brutto utgift regnskap. Dette innebærer alle driftsutgifter som er belastet på tjenesteområdet eksklusiv avskrivninger.

Kolonnen «Netto utgift Regnskap» viser netto driftsutgift i regnskapet. Det vil si alle driftsutgifter fratrukket egne inntekter, tilskudd og bruk av fond. Eksempler på egne inntekter er kommunale gebyrer, husleieinntekter og brukerbetaling. Tilskudd kommer fra fylke, stat, andre kommuner og private. Bruk av fondsmidler kan for eksempel være tidligere avsatte ubrukte øremerkede tilskudd eller bevilgninger, som for eksempel kulturfond.

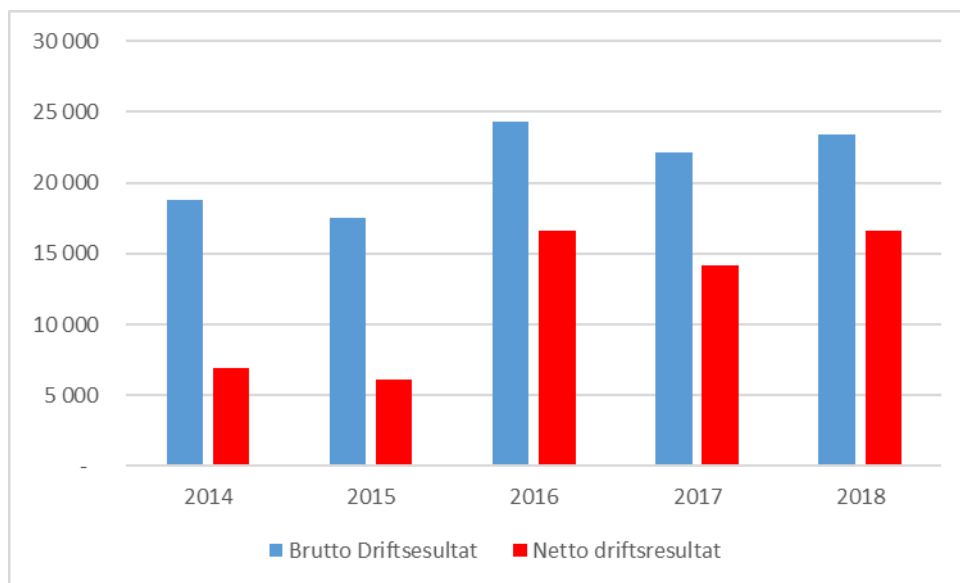
Kolonnen «Netto utgift Budsjett» viser budsjettert netto driftsutgift som tilsvarer det vi kaller tjenesteområdenes netto budsjetttrammer.

Kolonnen «Avvik» viser avvik mellom regnskap og budsjett. Innsparinger, netto utgift lavere enn budsjettert, fremkommer med negativt beløp. Overforbruk, netto utgift høyere enn budsjettert, fremkommer som et positivt beløp.

Tjenesteområdenes samlede innsparinger i forhold til budsjett utgjør kr 2,9 millioner. Til sammenligning viste tjenesteområdenes regnskaper for 2017 en samlet innsparing i forhold til budsjett på kr 6,7 millioner. Undervisningssektoren har samlede innsparinger i forhold til budsjett på ca. kr 1,1 millioner. For helse og omsorg er det variasjoner innad i sektoren, samlet sett utgjør innsparingene ca. kr 1,4 millioner. Fellesområdet har hatt høyere skatteinntekter og inntekter fra salg av konsesjonskraft enn budsjettert. Samtidig er utgiftene knyttet til pensjon, renter & avdrag lavere enn budsjettert. Dette medfører et mindreforbruk for fellesområdet på kr 9,8 millioner sammenlignet med budsjett.

Driftsresultat

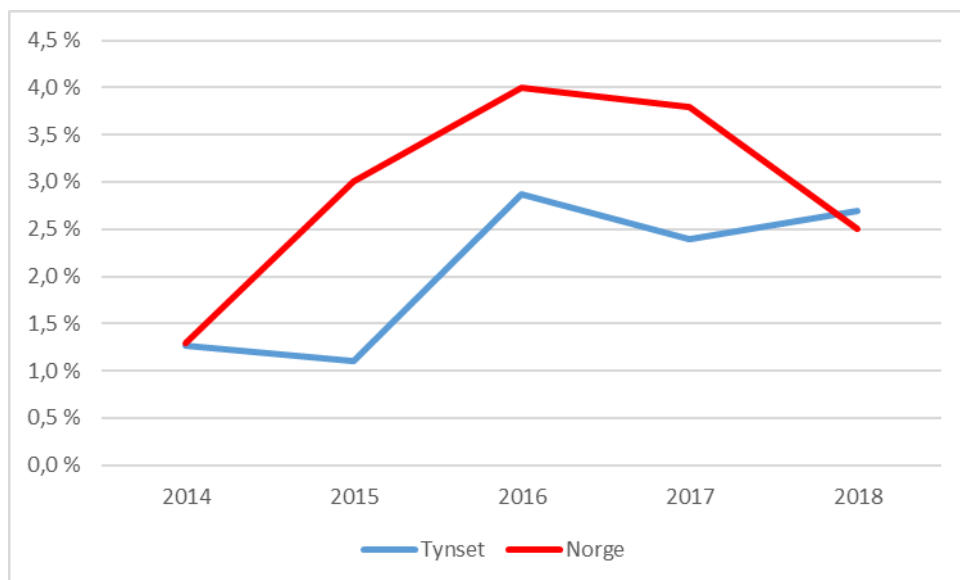
Driftsresultat i perioden 2014-2018. Tall i 1 000 kr.

Brutto driftsresultat er lik differansen mellom driftsinntekter og driftsutgifter. Netto driftsresultat er lik driftsinntekter fratrasket driftsutgifter, renter og avdrag. Forskjellen mellom brutto og netto driftsresultat viser hvor stor andel av kommunens inntekter som går med til å betjene renter og avdrag. Netto driftsresultat viser hva kommunene sitter igjen med til avsetninger og investeringer.

Brutto driftsresultat er på kr 23,4 millioner, en økning på kr 1,2 millioner fra kr 22,2 millioner i 2017. Netto driftsresultat er på kr 16,6 millioner, en økning på kr 2,5 millioner fra kr 14,1 millioner i 2017. Driftsresultatene for både 2018 og 2016 er i stor grad påvirket av høyere skatteinntekter på landsbasis som blir omfordelt mellom kommunene gjennom skatteutjevning.

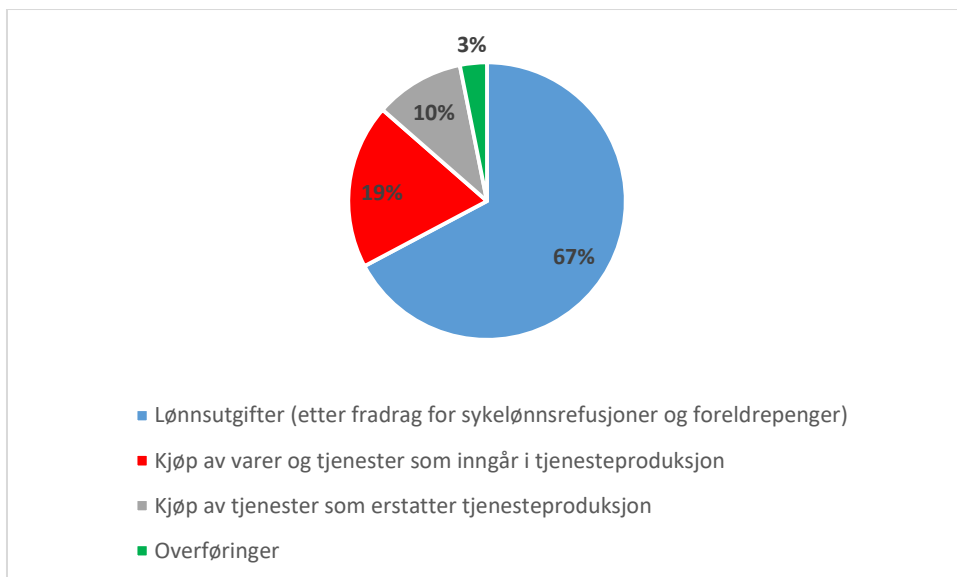
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter 2014-2018.

Netto driftsresultat kan også beskrives som netto fondsavsetninger (avsetning til fond fratrasket bruk av fond), overføringer til investeringsregnskap og regnskapsmessig mer/-mindreforbruk. Grensen for økonomisk balanse over tid går ved et netto driftsresultat på ca. 1,75% av brutto driftsinntekter. Ved et lavere resultat vil verdiene i kommunesektoren forringes. Årsaken til dette er at avdragene på lån ligger inne i kommuneregnskapene, og ikke avskrivningene som i regnskapene for private selskaper. Dette innebærer at et netto driftsresultat på 1,75% tilsvarer et nullresultat i privat virksomhet. Vi er avhengig av å bringe regnskapsresultatet stabilt over tid i

henhold til anbefalingen for å ha en økonomi som er bærekraftig. Resultatet for Tynset for 2018 er på 2,7%. Gjennomsnittlig resultat for hele landet er på 2,5%.

Brutto driftsutgifter fordelt på utgiftsart 2018:

Lønnsutgiftene er den dominerende driftsutgiften med 67%. Hovedårsaken til at lønnsutgiftene utgjør en så stor andel av totalutgiftene i kommunen er at kommunen i hovedsak produserer tjenester innenfor arbeidskraftintensive sektorer slik som skole og pleie/omsorg.

Inntekter

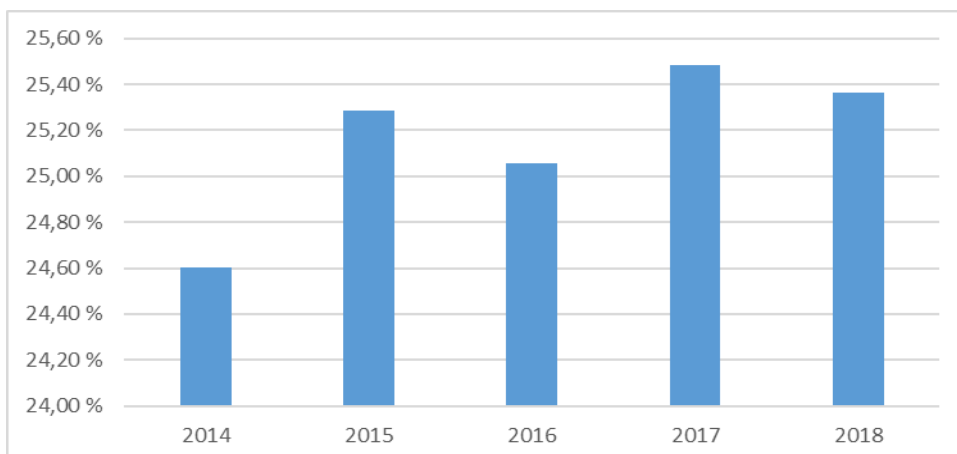
Frie inntekter 2014-2018. Tall i 1 000 kr.

Frie inntekter	2014	2015	2016	2017	2018
Skatt på inntekt og formue	107 688	113 932	118 116	126 774	132 990
Eiendomsskatt	20 746	21 455	21 048	18 332	17 315
Rammetilskudd	200 001	198 969	205 275	204 457	205 798
Sum frie inntekter	328 435	334 356	344 439	349 563	356 102

Frie inntekter er inntekter som ikke er bundet opp til å brukes innenfor spesielle områder. Begrepet frie inntekter i denne tabellen er ikke direkte sammenlignbart med frie inntekter i regnskapsskjema 1A i årsregnskapet hvor også konsesjonsavgifter og statstilskudd til flyktninger er innlemmet.

Skattedekningsgrad

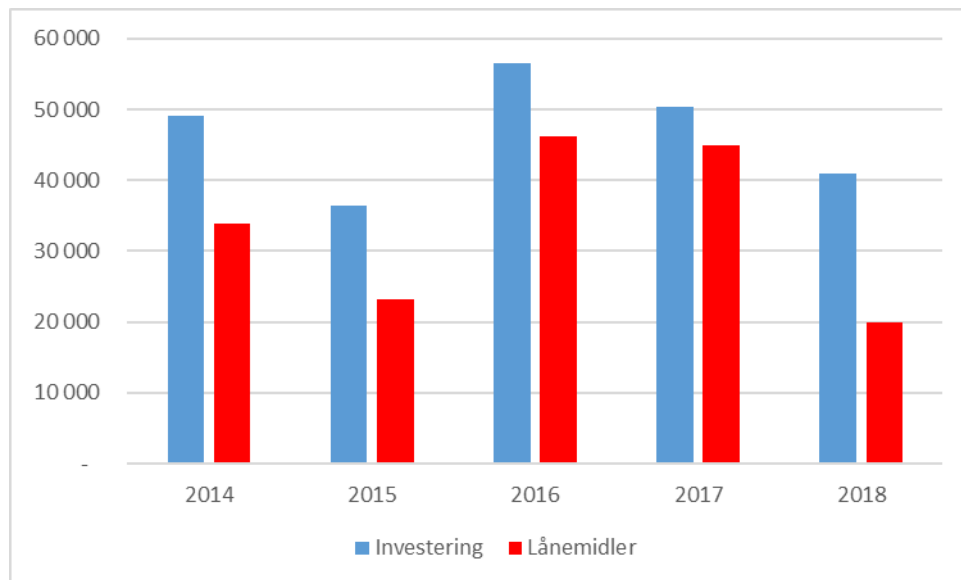
Skattedekningsgrad 2014-2018:

Skattedekningsgraden viser hvor stor andel av driftsutgiftene som dekkes av skatt på formue/inntekt og eiendomsskatt. Skattedekningsgraden har gått noe ned sammenlignet med 2017, men er høyere enn for årene 2014-2016. Prognosene for kommende år viser også en vridning fra rammetilskudd til skatteinntekter. For relativt skattesvake kommuner som Tynset er en utvikling hvor skatteinntektene har større betydning som inntektskilde ikke fordelaktig.

Investeringer og lån

Investeringer og lån i perioden 2014-2018. Tall i 1 000 kr.

Diagrammet viser i hvilken utstrekning investeringene er finansiert av eksterne lånemidler. Øvrige finansieringskilder utover lån kan være eksterne tilskudd, tilskudd fra egen drift samt fondsmidler. Investeringsnivået har siden 2007 ligget høyt som følge av blant annet skole- og barnehageutbygginger, omsorgsboliger, branngarasje, veiopprusting og VAR-investeringer. Dette byr på økonomiske utfordringer som følge av økte utgifter til renter og avdrag på lån samt til drift av ny bygningsmasse. For 2018 er låneopptaket på nivå med nedbetalingen av gjeld.

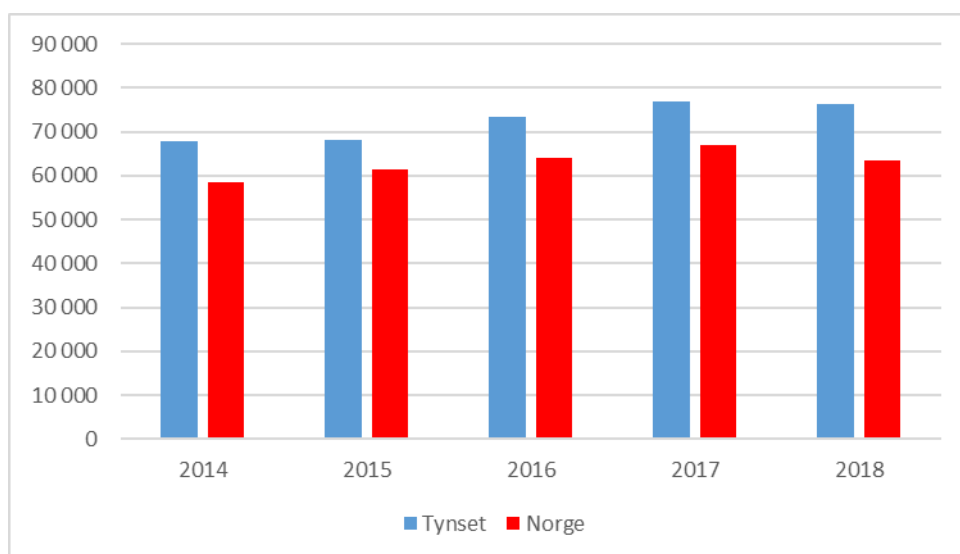
Lånegjeld 2014-2018. Tall i 1 000 kr.

Lånegjeld	2014	2015	2016	2017	2018
Lånegjeld per 1.1.	422 917	439 777	454 216	479 599	486 170
- Avdrag	23 441	22 453	21 085	20 065	20 965
+ Nye lån	40 301	36 892	46 469	26 635	25 230
Total lånegjeld per 31.12.	439 777	454 216	479 599	486 170	490 435
- Ubrukte lånemidler	46 962	58 754	54 471	38 233	43 485
- Utlån per 31.12	15 998	15 951	15 540	17 193	20 769
Netto lån per 31.12.	376 817	379 511	409 588	430 744	426 181

Med total lånegjeld menes kommunale lån inklusive husbankmidler til videre utlån. Med utlån menes utlån av husbankmidler, sosiale lån og næringsfondslån. Ubrukte lånemidler stammer fra låneopptak der investeringsprosjekter ikke er igangsatt eller fullført samt husbankmidler som ikke er utlånt til låntakere.

Tilbakebetaling av lånegjelden samt rentekostnader legger beslag på betydelige deler av kommunens inntekter. Det er imidlertid ikke alle låneopptak som belaster kommunens økonomi like mye. Staten dekker rentekostnader for låneopptak på ca kr 50 millioner og avdragskostnader for låneopptak på ca kr 21 millioner kroner. Disse lånene stammer fra skoleutbygginger og byggingen av Tjønnmosenteret og omsorgsboliger. I tillegg dekkes rente- og avdragskostnader relatert til VAR-utbygging i form av abonnentenes betaling av kommunale gebyr.

Netto lånegjeld per innbygger for perioden 2014-2018:

Diagrammet viser netto lånegjeld per innbygger i Tynset kommune og for Norge som helhet. Kommunen har en stor og tyngende lånegjeld som ligger en del over landsgjennomsnittet. Netto lånegjeld har økt de siste årene som følge av store investeringer.

Gjeldsporteføljen for alle lån har en andel fastrente på 48 % per 31. desember 2018. En stor andel kort rentebinding eksponerer porteføljen for endringer i rentemarkedet. Lån med flytende rente har rentebinding lavere enn 1 år. I henhold til Tynset kommune sitt økonomireglement skal gjennomsnittlig rentebinding være mellom 1 og 5 år. Per 31. desember 2018 var gjennomsnittlig rentebinding på 1,92 år. På analysedagen var gjennomsnittlig rente siste 12 måneder på 1,74 %. En økning i rentekurven med 100 basispunkter (1 %) gir en forventet økning i rentekostnadene for 2019 på kr 0,8 millioner og kr 17,1 millioner samlet over de kommende 10 årene. Gjeldsporteføljens gjennomsnittlige kapitalbinding, det vil si hvor lang tid det tar før et lånebeløp må refinansieres, er på 10,35 år. For 2019 er det vedtatt å ta opp investeringslån på inntil kr 29,6 millioner, samt lån for videre utlån på kr 4,0 millioner.

Balanseregnskapet

Balanseregnskap per 31.12 for årene 2014-2018. Tall i 1 000 kr.

Balanse	2014	2015	2016	2017	2018
Eiendeler					
Omløpsmidler	201 084	223 296	249 970	231 831	246 258
Herav kortsiktige fordringer	63 987	62 929	64 240	49 405	45 404
Anleggsmidler	1 045 144	1 091 465	1 138 485	1 200 392	1 287 183
Sum	1 246 228	1 314 761	1 388 455	1 432 223	1 533 441
Gjeld og egenkapital					
Langsiktig gjeld	1 110 134	1 139 232	1 195 121	1 228 489	1 261 122
Kortsiktig gjeld	70 511	72 608	85 627	66 724	69 649
Egenkapital	65 583	102 921	107 707	137 010	202 669
Sum	1 246 228	1 314 761	1 388 455	1 432 223	1 533 441

Balansen viser kommunens økonomiske status ved utgangen av året.

Omløpsmidlene utgjør likvide beholdninger, kortsiktige plasseringer og kortsiktige fordringer.

Anleggsmidlene består av varige driftsmidler (faste eiendommer og anlegg, utstyr maskiner og andeler) og finansielle anleggsmidler (utlån, aksjer og andeler).

Langsiktig gjeld omfatter pensjonsforpliktelser samt de lån kommunen har tatt opp.

Kortsiktig gjeld oppstår som følge av tidsforskjellen mellom når en vare er kjent og mottatt og når den blir betalt.

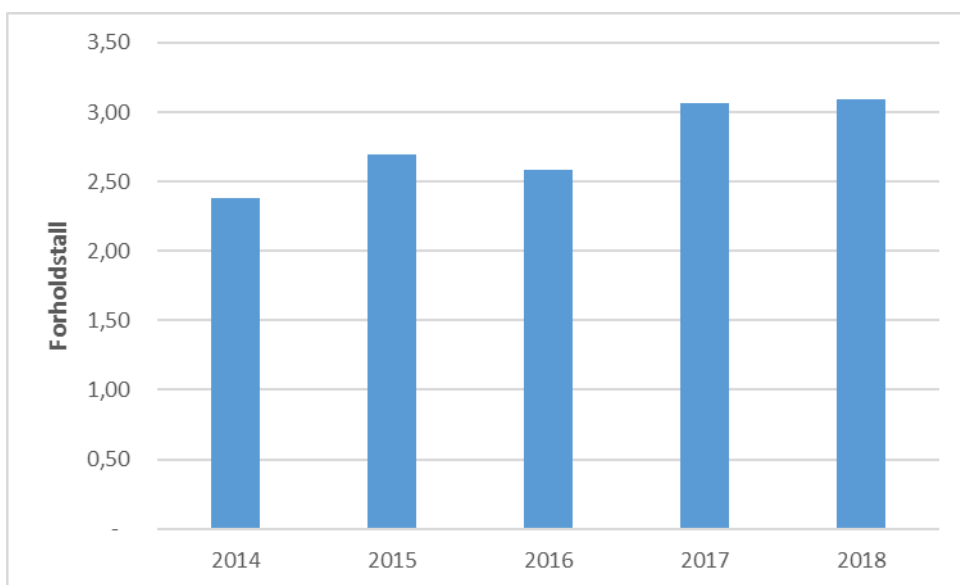
Egenkapitalen består av reelle egenkapitalkonti slik som regnskapsmessig mindreforbruk/merforbruk og fond. I tillegg kommer «kapitalkonto». Kapitalkontoen har en særskilt funksjon i kommuneregnskapet. Saldoen viser kommunens samlede egenfinansiering av anleggsmidler, dvs. hvor kommunen selv har bidratt til med finansiering av anleggsverdiene. Denne finansieringen kan enten være over driftsresultatet, av inntekter i investeringsregnskapet eller ved bruk av tidligere oppsparte midler.

Arbeidskapital ex. premieavvik i perioden 2014-2018. Tall i 1 000 kr:

2014	2015	2016	2017	2018
97 136	122 796	135 287	132 402	145 823

Arbeidskapitalen tilsvarende omløpsmidler (kasse, bankkonti og kortsiktige fordringer) eksklusive pensjonsmidler fratrasket kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen er et mål på kommunens evne til å betjene sine betalingsforpliktelser. Den er på kort sikt betegnende for den økonomiske handlefriheten. Arbeidskapitalen bør være større enn den kortsiktede gjelden.

Likviditetsgrad i perioden 2014-2018:

Likviditetsgraden viser forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Som en norm bør likviditetsgraden være større enn 2,0 for at det kan sies at kommunens likvide tilstand er tilfredsstillende. Omløpsmidlene er korrigert for akkumulert premieavvik.

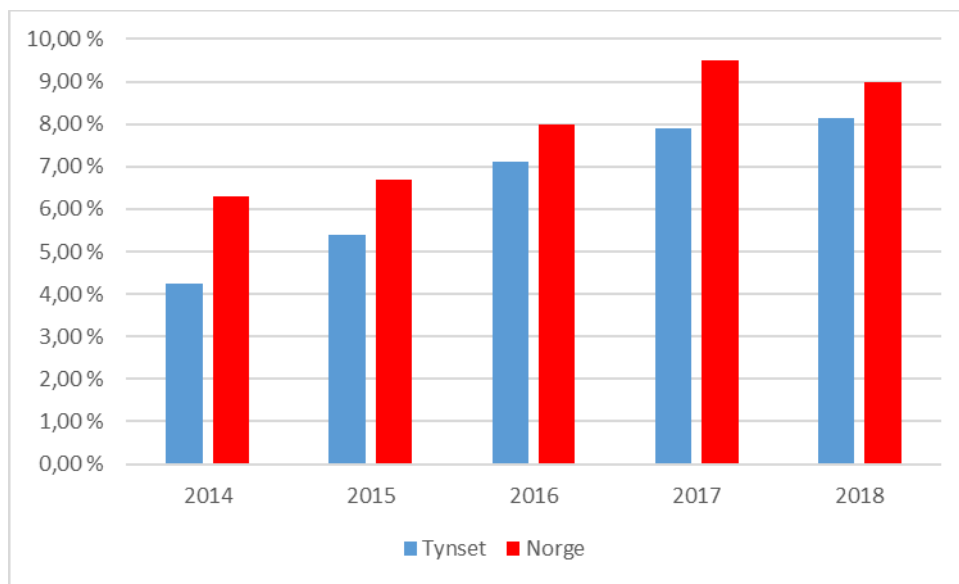
Fondsbeholdningen per 31.12. for årene 2014-2018. Beløp i 1 000 kr.

Fond	2014	2015	2016	2017	2018
Disposisjonsfond	22 986	29 893	38 985	45 106	50 128
Bundne driftsfond	41 041	43 130	47 823	55 953	57 516
Ubundne investeringsfond	14 448	16 064	15 750	20 274	9 681
Bundne investeringsfond	1 202	1 913	1 587	1 659	2 114
Sum fond	79 677	91 000	104 145	122 992	119 439

Som det fremgår av tabellen ovenfor har fondsmidlene blitt redusert med ca. kr 3,6 millioner det siste året.

- Disposisjonsfond er økt med kr 5,0 millioner som følge av disponering av fjorårets mindreforbruk, samt lavere netto bruk for 2018.
- Bundne driftsfond har økt med kr 1,6 millioner som følge av øremerkede tilskudd.
- Ubundne investeringsfond er redusert med 10,7 millioner. Dette skyldes at investeringer er finansiert med bruk av ubundet investeringsfond.
- Bundne investeringsfond har økt med kr 0,5 millioner.

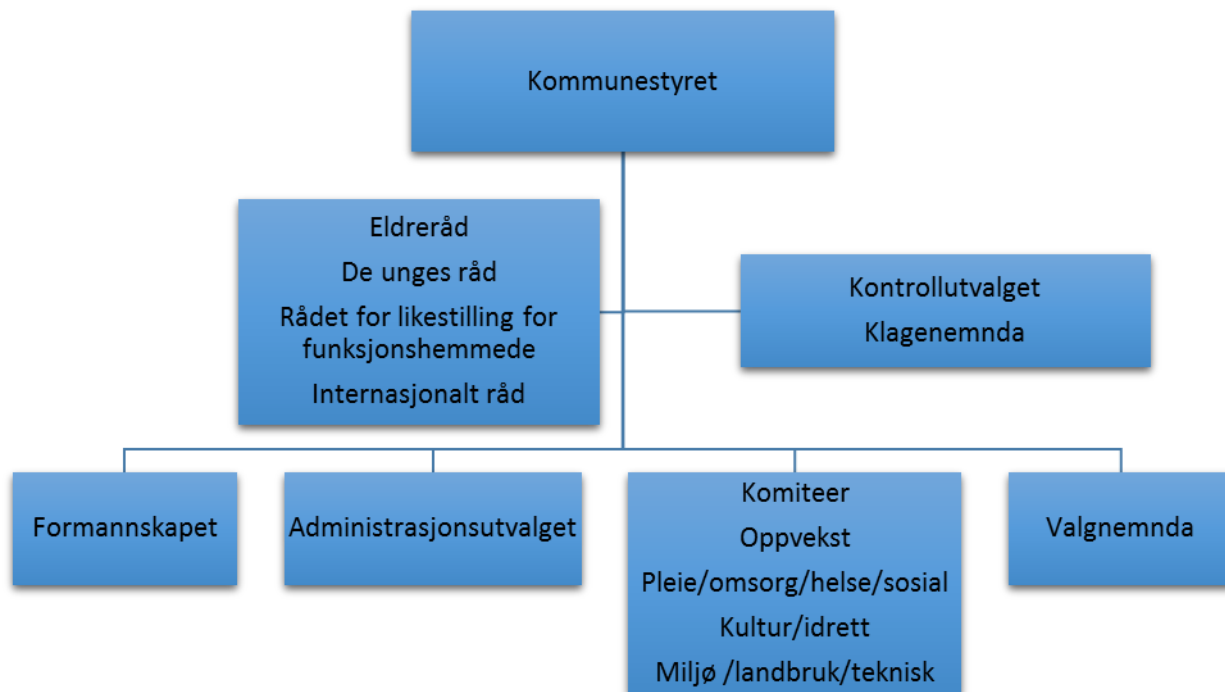
Disposisjonsfond i % av driftsinntekter for perioden 2014-2018:

Diagrammet viser utviklingen i disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter. Som det fremgår av tabellen har Tynset ligget under landsgjennomsnittet i hele perioden. Disposisjonsfondet er blant annet ment å fungere som en buffer i forhold til raske endringer i kommunens økonomi. Lav beholdning av disposisjonsfond gjør kommunen sårbar for uforutsette endringer.

Politisk styring

Politisk organisering per 31.12.2018:

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Brutto driftsutgifter styring og kontrollvirksomhet, i % av totale brutto driftsutgifter.	1,0	0,7	0,7	0,7	0,7
2	Netto driftsutgifter styring og kontrollvirksomhet, i % av totale netto driftsutgifter.	1,4	1,2	1,1	0,9	0,9

Kommentarer til tabellen

Tynset kommune ligger omtrent på snittet ift KOSTRA-gruppe 12 og Hedmark.

Økonomisk resultat

Området hadde et mindreforbruk på kr 218 tusen. Dette skyldes i hovedsak mindreforbruk innen kontroll og tilsyn og diverse råd og utvalg.

Medlemmer i kommunestyre, formannskap og komitéer

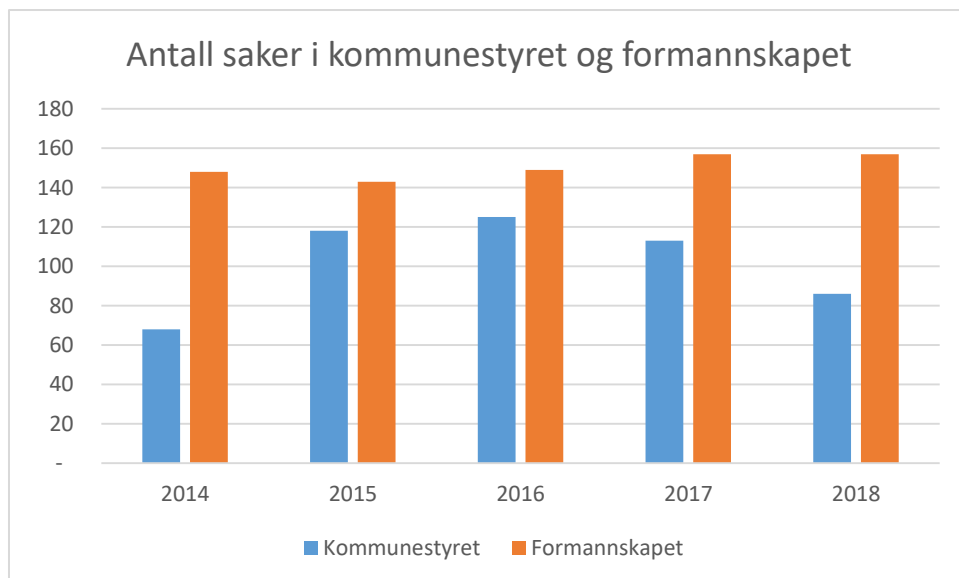
Navn	Parti	K	F	Komitéarbeid			
				Oppvekst	Pleie, omsorg, helse, sosial	Kultur Idrett	Miljø Landbruk Teknisk
Merete Myhre Moen	Senterpartiet	X	X				
Stein Tronsmoen	Senterpartiet	X	X				
Per Hermann Køhn Hansæl	Senterpartiet	X	X				
Roar Estensgård	Senterpartiet	X					L
Solfrid Storli	Senterpartiet	X			NL		
Karoline Hodal Tronsmoen	Senterpartiet	X			X		
Arne Eggen	Senterpartiet	X				L	
Kristoffer Hagen	Senterpartiet	X		X			
Gerd Engebakken	Senterpartiet	X		X			
Jan Kåre Moan	Senterpartiet	X				X	
Eva Eggen	Senterpartiet	X			X		
Per Ivar Barmoen	Senterpartiet	X					X
Tone Hagen	Arbeiderpartiet	X	X				
Einar A. Røe	Arbeiderpartiet	X			L		
Evelyn Sørsgård Næverdøl	Arbeiderpartiet	X		X			
Signe Marit Lium	Arbeiderpartiet	X					
Hilde Nygaard Bergh	Arbeiderpartiet	X					X
Ibrahima Sesay	Arbeiderpartiet	X				X	
Margit Wang	Sosialistisk Venstreparti	X	X				
Erland Horten	Sosialistisk Venstreparti	X		NL			
Kurt Olav Fossum	Venstre	X				X	
Kjetil O. Lorentzen	Kristelig Folkeparti	X		L			
Terje Høyen	Høyre	X	X				
Nils H. Øian	Pensjonistpartiet	X			X		
Jon Tore Dalsegg	Pensjonistpartiet	X				NL	
Sindre Sørhus	Miljøpartiet de grønne	X					NL
Berit Nordseth Moen	Uavhengig	X	X				

K= Kommunestyret F = Formannskapet L = Leder NL = Nestleder

Saker i politisk utvalg

Oversikten nedenfor viser hvor mange saker som ble behandlet i ulike politiske organer i 2018:

Kommunestyret	86
Formannskapet	157
Administrasjonsutvalget	1
Klagenemnda	2
Valgstyret (formannskapet)	0
Arbeidsmiljøutvalget	10
Fondsstyret	7

Rådmann

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	27 396	25 498
	Netto driftsutgifter	17 980	17 190
Ansatte	Årsverk	26,2	
	Tjenesteområdeleder	Arild Einar Trøen	

Organisering

Rammeområdet omfatter i tillegg til rådmannsfunksjonen servicetorget, personal-, IKT- og økonomiavdelingen.. Lærlinger, tillitsvalgte, hovedverneombud og ansatte i FARTT er en del av årsverkene.

Fordeling av årsverk:

Område	Årsverk
Rådmannen, økonomi, personal og IKT	10,9
FARTT	3,2
Lærlinger	5,6
Tillitsvalgte	2,1
Servicetorget	4,4
Totalt	26,2

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	- Utøve en ledelse av Tynset kommune som spiller ansatte gode, skaper trivsel på jobb og vektlegger gode fagmiljøer innen tjenesteområdene. - Tynset kommune skal være en arbeidsgiver som folk vil arbeide for.
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt 2018
		2016	2017	2018	2018	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Har ingen egen brukerundersøkelse for stab					
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Autonomi	4,5	-	4,5	4,5	4,2
	Mestringsorientert ledelse	4,0	-	3,9	4,2	4,0
	Rolleklarhet	4,3	-	4,0	4,5	4,3
	Mestringsklima	4,3	-	4,1	4,5	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	1,7	2,5	8,3	2,0	-
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	97,8	96,0	104,6	98,0	-

Organisasjon	Indikator					
	Strategi for rekruttering	Nei	Nei	Se neste pkt.	Ferdig	-
	Kompetansearbeid (regionalt)	Nei	Ja	Ja	Ferdig	-
	Oppdatere arbeidsgiverpolitikk	Nei	Nei	Ja	Ferdig	-
	Bruk og etterbruk av kommunale bygninger	Nei	Nei	Ja	Arbeides med	-

Kommentarer til tabellen

Sykefraværet i 2018 skyldes lengre sykdomsfravær hos enkeltpersoner.

Det har pågått et kompetansearbeid i regional sammenheng. Regionrådet videreførte dette arbeidet fram til sommeren 2018. Hensikten var å se samlet på det kompetansebehovet kommunene har i årene som kommer. Oppdatert arbeidsgiverpolitikk er behandlet av kommunestyret.

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Brutto driftsutgifter administrasjon, i % av totale brutto driftsutgifter.	4,5	4,6	4,3	4,6	5,5
2	Netto driftsutgifter administrasjon, i % av totale netto driftsutgifter.	6,3	6,6	6,1	6,0	6,4

Kommentarer til tabellen

Tynset kommune ligger jevnt med kommunegruppe12 på brutto og netto driftsutgifter administrasjon. For de samme tallene ligger kommunen under snittet i Hedmark.

Økonomisk resultat

Området for rådmannen med stab hadde i 2018 et merforbruk på kr 790 tusen. Dette skyldes i all hovedsak tapsavsetning for utestående krav hvor innfordring er usikker.

Tjenesteproduksjonen

Hovedoppgaven til staben er å være en støttefunksjon til tjenesteområdene. Avdelingene skal bistå tjenesteområdene på systemnivå med tilrettelegging av rapporteringer, planer og prosesser samt bistand i enkeltsaker. Servicetorget har et større fokus på eksterne brukere, og skal først og fremst hjelpe og veilede innbyggerne.

Personalavdelingen har som hovedoppgave å gi råd og veiledning i lønns- og personfaglige saker. Felles personalarkiv administreres av personalavdelingen, samt politisk sekretariat. Økonomiavdelingen organiserer budsjettprosessen og følger opp budsjett og rapportering. Avdelingen har hovedansvar for regnskapsarbeidet samt skatteinnkreving. Servicetorget er kommunens frontlinjetjeneste med hovedfokus på å støtte alle brukere av kommunale tjenester, inkludert informasjon og hjemmeside. IKT-avdelingen støtter kommunens tjenesteområder ift bruk av IKT-verktøy og de ansatte leies ut til det interkommunale IKT-samarbeidet (FARTT).

Landbruk, næring og friluft

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	7 277	5 402
	Netto driftsutgifter	2 874	2 930
Ansatte	Årsverk	0,5	
	Tjenesteområdeleder	Arild Einar Trøen	

Organisering

Rammeområdet omfatter kommunens utgifter til landbrukskontor, utmarksforvaltning og næring.

Tynset kommune har 0,5 årsverk knyttet til næring. Tjenester knyttet til landbrukskontor og utmarksforvaltning kjøpes fra Alvdal.

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Brutto driftsutgifter landbruk, i % av totale brutto driftsutgifter.	0,5	0,5	0,6	0,3	0,4
2	Netto driftsutgifter landbruk, i % av totale netto driftsutgifter.	0,6	0,6	0,7	0,3	0,4
3	Landbrukseiendommer, antall	799	799	789	10 769	15 908
4	Jordbruksbedrifter, antall	217	209	201	1 902	3 092
5	Godkjent nydyrka areal	653	140	587	1 713	5 490

Kommentarer til tabellen

Tynset kommune ligger over kommunegruppe 12 og Hedmark på både brutto og netto driftsutgifter for landbruk.

Landbruk og miljø

Denne tjenesten leveres av Alvdal kommune gjennom et vertskommunesamarbeid mellom Alvdal og Tynset kommuner. Enheten er plassert på Storsteigen VGS. Ut over kommunene Alvdal og Tynset, selges noe kompetanse ut til forvaltningsoppgaver innen skog og utmark til Folldal kommune.

I 2018 hadde enheten et mindreforbruk på kr 57 tusen.

Arbeidet er i hovedsak saksbehandling innen jord- og konsesjonslov, bopliktoppfølging, samt dyrkings- og motorferdselssaker

Næringsutvikling

Tynset kommune har i 2018 hatt egen næringskonsulent i 50% stilling. I tillegg til behandling av næringssaker hadde næringskonsulent tidligere en 20% stilling som skulle dekke driften av Vollan gård/Kvikne nasjonalparksenter på Kvikne. Denne stillingen er fra og med 1. mai 2018 avviklet og erstattet med et tilskudd til Stiftelsen Vollan gård på kr 75 tusen pr. år.

Næringsfond

Tynset kommune har et kraftfond som utgjør kommunens næringsfond. Grunnkapitalen i fondet er på kr 5,2 millioner. Per 31.12.2018 var fondskapitalen på kr 16,9 millioner. Kommunen fikk i 2017 kr 210 tusen til kommunalt næringsfond fra Hedmark fylkeskommune. I 2018 var dette tilskuddet redusert til 0 kr for Tynset kommune. Fondet ble tilført kr 3,5 millioner fra konsesjonsavgifter og om lag kr 200 tusen fra renter på bankinnskudd.

Viktigste bevilgninger i 2018 (beløp i kr):

Fiber til Brydalen	877 000
Norsk spekematfestival AS	500 000
Bedre bredbånd (årlig)	500 000
Næringsressurs i kommunen	418 000
Tynset arrangement SA	300 000
Informasjonsbladet Tynset kommune	200 000
Kvikne eiendom AS	200 000
Destinasjon Røros, kontingent	185 800
Tynset hotell, nytt kjøkken	150 000
Tronfjell opplevelser	150 000
TIF, Fåset IL og Alvdal IL, Jr.-NM langrenn	100 000
Stiftelsen Vollen gård	75 000
Butikk med mat for innvandrere, Hamza Sarhan	68 000
Nord-Østerdal motorsport, planlegging gokartbane	60 000
Ridehall på Storsteigen VGS	50 000
Circle K, Kvikne	50 000
Hedmark kunnskapspark, Vekst i grønt reiseliv	50 000
Regionrådet, entreprenørskap i skolene	40 000
Troll mushing AS, prod. Av sledeutstyr	40 000
Musea i Nord-Østerdal, sommerjobber for ungdom	30 000
Zen Dog Films and Art, Markedsføring av film	25 000
Tynset næringsforening, strategiprosess	25 000
T1 Motor AS, markedsføring	25 000

Grunnskolen felles

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	12 535	9 747
	Netto driftsutgifter	6 839	7 009
Ansatte	Årsverk	4,75	
	Utdanningssjef	Bent Kvisle	

Organisering

Utdanningssjefen har ansvar for Fåset skole- og barnehage, Tyllaldalen skole, Kvikne skole- og barnehage, Tynset barneskole, Tynset ungdomsskole, Tynset opplæringscenter, TATO samarbeidet og PP-tjenesten for Nord-Østerdal. I tillegg kommer ansvar for koordinering av kompetanse/skoleutvikling for alle grunnskolene i de 6 Nord-Østerdals kommunene. Utdanningssjefen er regionens representant i fora mot Fylkesmannen. Kontoret koordinerer også muntlig eksamen og arrangerer fagdager i fjellregionen.

Ny tjeneste er «Kultur for læring, 2930.

Følgende felles budsjettkapitler hører til GRUNNSKOLEN FELLES

- Skoleadministrasjon (2000)
- Grunnskolen generelt
 - IKT grunnskolene (2010)
 - Kompetanseutvikling (2010)
- Realfagskommune (2015)
- Grunnskolen, skyss (2020)
- TATO samarbeidet Tynset, Alvdal, Tolga og Folldal (2900)
- Kompetanseutvikling og Kultur for læring i NØ (2930)

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blikk for den enkelte • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator		Status	Status	Status	Mål	Snitt
			2016	2017	2018	2018	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5) 7. og 10. klasse						Landet
	Trivsel	7. trinn	4,5	4,2	4,5	4,4	4,3
		10. trinn	4,1	4,1	4,3	4,3	4,1
	Mobbing	7. trinn	1,3	1,4	1,2	1,1	1,3
		10. trinn	1,4	1,2	1,2	1,1	1,3
	Vurdering for læring	7. trinn	3,8	4,1	3,9	4,0	3,9
		10. trinn	3,2	3,2	3,5	3,6	3,3
	Mestring	7. trinn	4,1	4,1	4,0	4,1	4,1
		10. trinn	3,8	3,8	4,0	4,0	3,9
	Faglig utfordring	7. trinn	4,1	4,3	4,2	4,1	4,1
		10. trinn	4,2	4,1	4,3	4,4	4,3
	Brukertilfredshet – foreldreundersøkelsen (skala 1-5)						Landet
Helhetsvurdering							

	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3 barneskole og 1-5 u-skole)					Landet
	Lesing 5. trinn	52	50	48	51	50
	Regning 5. trinn	47	53	48	51	50
	Engelsk 5. trinn	49	50	47	51	50
	Lesing 8. trinn	53	52	51	51	50
	Regning 8.. trinn	54	52	52	51	50
	Engelsk 8. trinn	53	52	51	51	50
	Lesing 9. trinn	55	58	55	56	53
	Regning 9.trinn	53	58	55	56	54
	Bruker-resultat					Landet
	Grunnskolepoeng 10. klasse	41,5	40,7	42,2	42,0	41,7
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	4,8		4,4	4,5	4,2
	Mestringsorientert ledelse	4,6		4,0	4,2	4,0
	Rolleklarhet	4,5		4,2	4,3	4,3
	Mestringsklima	4,7		4,3	4,4	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	3,7		5,6		
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	95,7	99,5	97,6	100,0	
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse (videreutdanning) antall	4	7	5	6	

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Elevtall	731	722	729		
2	Årsverk	78,2	78,1	77,8		
3	Brutto driftsutgifter pr. elev	121 191	122 967	125 422	140 085	128 397
4	Netto driftsutgifter pr. elever(202,215,222,223)	116 589	119 279	123 262	133 340	118 479
5	Lønnsutgifter pr. elev	96 058	97 481	98 780	111 271	102 564
6	Skyssutgifter pr. elev (223)	4 212	4 426	4 300	2 860	3 825
7	Utgifter til lokaler pr. elev (222)	18 409	18 244	18 612	22 390	18 553
8	Lærertetthet 1.-4. trinn	11,2	11,1	11,5	10,3	11,9
9	Lærertetthet 5.-7. trinn	12,4	12,0	11,4	10,7	12,4
10	Lærertetthet 1.-7. trinn	11,7	11,5	11,5	10,5	12,1

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
11	Lærertetthet 8.-10 trinn	12,0	11,6	12,2	12,0	14,1
12	Lærertetthet 1.-4. trinn ordinær undervisning			16,1	12,6	14,3
13	Lærertetthet 5.-7. trinn ordinær undervisning			16,0	14,2	15,7
14	Lærertetthet 8.-10 trinn ordinær undervisning			15,8	15,2	18,0
15	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	15,5	14,9	16,0	13,9	15,8
16	Andel elever med §5.1 vedtak	6,0	6,5	5,9	9,0	7,6

Kommentarer til tabellen

Årsverk

Antall årsverk er stabilt. Her er det viktig å ta hensyn til at staten har gitt øremerket tilskudd til styrket lærertetthet på 1. - 4. trinn gjennom tidlig innsats på kr 1,4 millioner. Dette utgjør 2,2 årsverk.

Sjukefravær

Sjukefraværet måler hele området 200. Det er alle skolene inkludert barnehagene på Fåset og Kvikne. SFO, PPT og Tynset opplæringscenter er også med.

Arbeidsmiljø

Tallene for medarbeiderundersøkelsen er knyttet til skoleledergruppa og skolekontoret.

Læringsresultater

Årets resultat på grunnskolepoeng viser framgang siden i fjor. I år viser Skoleporten et gjennomsnitt på 42,2 som er 0,5 grunnskolepoeng over landssnittet. Dette er vi godt fornøyd med. Vi ser at resultatene i elevundersøkelsen også er gjennomgående bedre i år sammenlignet med i fjor. Det er god trivsel og lite mobbing på de trinnene som svarer. Det er et forbedringspotensial på indikatoren «vurdering for læring». Sammenlignet med nasjonen er skolene imidlertid på eller over. Det gjøres kontinuerlig analyser av resultatene på alle skoler. Vi sammenfatter dette med funn som vi gjør i satsingen «Kultur for læring».

Resultatene på nasjonale prøver er gjennomgående gode på 8. og 9. trinn. På 5. trinn er det svakere resultater både i regning, lesing og engelsk. Her er det viktige å analysere resultatene grundig, og sette inn tiltak for å bedre elevenes læringsutbytte. Skolene følges tett opp gjennom skoleledermøter, dialogmøter og forpliktende kompetanseplaner.

Andel elever med spesialundervisning.

Andelen elever i kommunen som får spesialundervisning (5,9%) er lavere enn for Hedmark (7,4) og nasjon (7,8). For andel timer til spesialundervisning i forhold til det totale antall lærertimer er bildet annerledes. Tynset bruker skoleåret 2018/19 22,7 % av det totale timetallet til spesialundervisning. Tallet for landet er 17,7%. Det betyr at vi har færre elever, men har flere store tiltak.

Drifts-/lønsutgifter pr elev.

Sammenlignet med kommunegruppe 12 bruker Tynset vesentlig mindre på skole enn gjennomsnittet i gruppa. Forskjellene øker år for år. På to av tre målepunkter bruker vi mindre enn gjennomsnittet i Hedmark også. Her må vi også ta i betraktning at elevtallet har gått opp med 7 elever.

Lærertetthet 1.-4. trinn, 5.-7. trinn 1.-7. trinn og 8.-10. trinn

Indikatoren viser gjennomsnittlig lærertetthet. Lærertetthet beregnes med utgangspunkt i forholdet mellom elevtimer og lærertimer, og gir informasjon om størrelsen på undervisningsgruppen. Indikatoren inkluderer timer til spesialundervisning og timer til særskilt norskopplæring for språklige minoriteter.

Lærertetthet i ordinær undervisning

Lærertetthet bør ses i sammenheng med opplæringslovens paragraf § 8-2 om forsvarlig pedagogisk gruppestørrelse. Lærertetthet er definert som forholdet mellom elevtimer minus timer til spesialundervisning og særskilt norskopplæring og ordinære undervisningstimer pluss oppdeling til samiske språkalternativer. Dette er en indikasjon på elever per lærer i ordinær undervisning, og ressurser til spesialundervisning og undervisning i særskilt norsk regnes ikke med. I andre sammenhenger kalles dette målet gruppestørrelse 2. Mål på lærertetthet er heftet med usikkerhet. Dette kommer av at noen kommuner fører lærerressurser på kommunen sentralt mens andre kommuner fører det på skolen i GSI. Dette kan for eksempel være timer spesialundervisning eller særskilt norskopplæring. I gruppestørrelse 2 er det også noen tall som estimeres ut i fra gjennomsnittet. For eksempel føres det ikke antall timer per trinn som elever har spesialundervisning i GSI. Gruppestørrrelsene bør derfor sees som en indikasjon, og ikke som et absolutt mål.

Lærertetthet i ordinær undervisning 1.-4. trinn, 5.-7. trinn og 8.-10. trinn

Lærertetthet i ordinær undervisning er definert som forholdet mellom elevtimer minus timer til spesialundervisning og særskilt norskopplæring og ordinære undervisningstimer pluss oppdeling til samiske språkalternativer. Dette er et mål på elever per lærer i ordinær undervisning, og ressurser til spesialundervisning og undervisning i særskilt norsk regnes ikke med.

Stortinget bestemte i 2017 at det skulle innføres en øvre grense for hvor mange elever det skal være per lærer i offentlige grunnskoler. På 1.-4. trinn er normen satt til 16 elever per lærer i skoleåret 2018-19 og blir skjerpet til 15 elever per lærer skoleåret 2019-20. I andre sammenhenger kalles dette målet gruppestørrelse 2. Mål på lærertetthet er heftet med usikkerhet. Dette kommer av at noen kommuner fører lærerressurser på kommunen sentralt mens andre kommuner fører det på skolen i GSI. Dette kan for eksempel være timer spesialundervisning eller særskilt norskopplæring. I gruppestørrelse 2 er det også noen tall som estimeres ut i fra gjennomsnittet. For eksempel fører man ikke nøyaktig antall timer hver elev får til spesialundervisning, men beregner dette basert på et gjennomsnittstall. Denne indikatoren er ny så vi har ikke tall før 2018 på kommunenivå. Via ny lærernormkalkulator finner vi tall på skolenivå.

Skolefritidsordningen

Alle skoler gir tilbud om skolefritidsordning (SFO). Tiltakene er preget av stabilitet i bemanning, noe som gir et godt og trygt miljø. Det er 94 unger som benytter SFO i 2018. Over 20 timer i uka koster nå kr. 2 795. Det er inkludert ca. 12 måltider (fire med varm mat) og frukt i ca. 20 dager. Driften av SFO er sterkt knyttet til den øvrige driften av skolene.

Økonomisk resultat

Regnskapsresultatet for 2018 viser et mindre-forbruk på området grunnskole felles på kr 170 tusen. For tynsetskolene er mindre-forbruket på kr 725 tusen inkludert barnehagene på Fåset og Kvikne. Vi har fått tilført ikke-budsjetterte midler fra Staten for kr 1,4 millioner. Uten dette tilskuddet hadde regnskapet vist et merforbruk.

Tjenesteproduksjonen

Kultur for læring

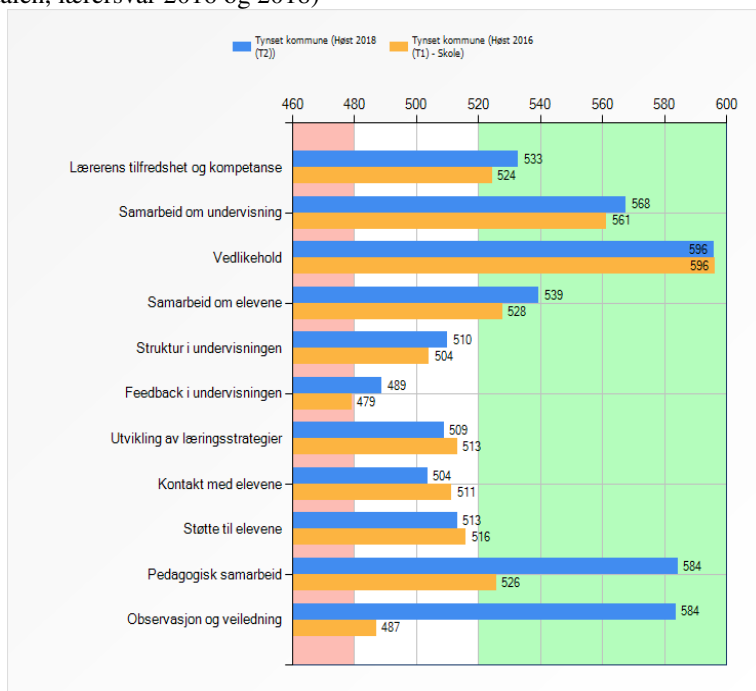
Vi er nå inne i vårt tredje år med storsatsingen Kultur for læring i Hedmark. Kultur for læring har som mål at fokus på læringsmiljøet skal gi bedre læring. Det er en arbeidsform der ulike aktører samarbeider bedre enn i dag. Elevenes grunnleggende ferdigheter i sentrale skolefag skal styrkes og elevene skal utvikle ferdigheter for det 21. århundre med fokus på generell del og samfunnsmandatet. Dette gjøres gjennom et innovasjonsarbeid der forskere skal følge hele prosjektet i seks år. Norsk Forskningsråd støtter denne delen av prosjektet.

Alle kommunene forpliktet seg til deltagelse både økonomisk og politisk. Høgskolen i Innlandet ved SEPU (Senter for praksisrettet utdanningsforskning) har et faglig ansvar for kartlegging og forskning. Kommunen står fritt til valg av skoleutviklingstiltak og hvem de vil støtte seg på i eget utviklingsarbeid. Fylkesmannen beregnet kostnadsrammen for hver kommune i denne satsingen. For Tynset kommune er den satt til kr 400 tusen i en fireårsperiode.

Tynsetskolene har gjennomført to kartleggingsundersøkelser (2016 og 2018). Denne kartleggingen er omfattende og ivaretar seks informantgrupper. Elever, kontaktlærere, lærere, foreldre, assistenter/fagarbeidere og skoleledelse. Skoleledelsen har arbeidet grundig med å analysere resultatene og fulgt med på progresjon fra 2016 til 2018. Resultatene er med på å legge grunnlaget for skolenes satsingsområder for et bedre læringsmiljø. Arbeid med sosial

og faglig trivsel står frem som et fellestrekk hos våre skoler. Tiltakene på den enkelte skole ligger også ute på kommunens nettside under «Kultur for læring».

Gjennom nettverkssamlinger i regionen har vi jobbet mye med analysekompetanse og det å lede profesjonelle læringsfellesskap. Målet er å støtte og styrke skoleledelsens arbeid på skolene der det viktigste arbeidet foregår. Den fremste fordelen med kartlegging er at vi har svar fra elever, foreldre, lærere, kontaktlærere, andre ansatte og skoleledere. Vi kan sammenligne skoler, regioner og med hele fylket. Dette gir oss store muligheter til å treffe bedre på utviklingstiltak. Et eksempel på god progresjon er lærernes svar på faktorene pedagogisk samarbeid og veiledning: (Hentet fra resultatportalen, lærersvar 2016 og 2018)

Realfagskommune

Fra høsten 2018 søkte Tynset kommune om deltakelse i pulje 4 i den nasjonale realfagsstrategien gjennom utdanningsdirektoratet. Satsinga har som mål at eiere og ledere for barnehager og grunnskoler skal legge til rette for at kommunen oppnår bedre resultater og bedre kompetanse i realfag. Høsten 2018 ble det laget en realfagsstrategi for barnehagene og skolene i Tynset, og allerede i januar 2019 var første nettverk for lærere på mellomtrinn og ungdomstrinn i gang. Til høsten skal barnehagene og småtrinnet starte opp nettverk. Inndelinga er gjort med tanke på å se sammenhenger i overgang fra barnehage til skole og mellomtrinn til ungdomstrinn.

Fådeltnettverk

I regionen har vi et fådeltnettverk der rektorer og lærere i fådelt skole møtes til kompetanseheving og erfaringsutveksling. Bakgrunnen for denne satsingen er elevtallsutviklingen. Der det tidligere var fire tradisjonelle fådeltskoler nærmer vi oss nå 8-9 skoler. Dette betyr en stor endring i pedagogisk tenking og organisering. Skolene må tilpasse seg nye økonomiske rammer, og kompetansekravet til lærerne skal ivaretas. Dette er krevende og samarbeid er nødvendig.

Kompetanseplanen

Ut over satsingene beskrevet ovenfor, har det vært flere kursdager og etterutdanningstilbud. Engelsknettverk, fagdager, kompetansehevingsdag med videregående skoler, nettverk for merkantile i skolen og trivselslederkurs er noen av tiltakene.

I tillegg har PPT arrangert en rekke kurs for sine fagområder blant annet samlinger om lesekurs i regi av Statped. Tynset koordinerer kompetansetiltak i hele Nord-Østerdal. Det lages en felles kompetanseplan som ligger på vår hjemmeside. Denne revideres fortløpende.

Grunnskolesamarbeid i Nord-Østerdal

Tynset har koordinert grunnskolesamarbeid i Nord-Østerdal siden tidlig på 90-tallet. Gjennom et tett og godt samarbeid og felles utnyttelse av ressurser har dette vært en nøkkelfaktor til god skoleutvikling og gode resultater. Kommunene får ikke lenger statlige midler til etterutdanning.

TATO er en annen samarbeidsform der Folldal, Tolga og Alvdal kjøper skolefaglig tjeneste fra Tynset. Os og Rendalen har sin egen tjeneste innenfor det skolefaglig ansvaret.

PPT styres etter en vertskommunemodell med et fagråd som ledes av utdanningssjefen på Tynset. Ved Tynset opplæringscenter er det et interkommunalt samarbeid mellom kommunene Tynset, Tolga, Alvdal og Folldal om språkopplæring.

Tynset har også ansvar for koordinering og gjennomføring av muntlig eksamen i hele fjellregionen. All kontakt og samhandling for regionen med Fylkesmannen, Utdanningsdirektoratet og KS foregår via Tynset skolekontor.

Høsten 2015 startet vi opp en evaluering med sikte på å finne en ny plattform for samarbeid i NØ. Den administrative myndighetsutøvelsen i regionen begynner å bli komplisert. Skal regionen møte framtidige utfordringer innenfor sektoren så bør vi se på nye strategiske grep.

En ny avtale ble underskrevet fra 01.01.18. Den bygger på den nye satsingen «Kultur for læring».

Fåset skole og barnehage

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	10 086	10 013
	Netto driftsutgifter	9 355	9 300
Ansatte	Årsverk	15,1	
	Tjenesteområdeleder	Marte Grann Vingelen	

Organisering

Skolen, skolefritidsordningen (SFO) og barnehagen er samlet under ett felles tjenesteområde under ledelse av rektor.

Fåset skole

- Organisert i tre trinn (1.-3.trinn, 4.-5.trinn og 6.-7.trinn). Totalt 65 elever skoleåret 2018/2019.
- Fast arbeidstid for lærerne, bundet 36 t/u i 100 prosent stilling
- SFO-tilbud 5 dager pr uke, morgen og ettermiddag med åpningstid fra kl.0700 – 16.30. På morgen, i ferier og dager med få elever, er SFO organisert i samarbeid med barnehagen.

Fåset barnehage

- Loken 0-5 år med 16 barn. Åpent 5 dager i uka med åpningstid fra kl. 07.00 – 16.30

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blick for den enkelte • Elevene i Tynsetskolene skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring • Kvalitet i barnehagetilbudet • Sammen skape framtidstro
--------------------------------------	--

Fokusområder	Indikator	Status 2016	Status 2017	Status 2018	Mål 2018	Snitt
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Trivsel	4,3	4,4	4,7	4,4	4,3
	Mobbing	1,5	1,6	1,2	1,1	1,3
	Vurdering for læring	4,0	4,2	4,4	4,3	3,9
	Mestring	3,8	4,1	4,1	4,1	4,1
	Faglig utfordring	4,1	4,3	4,5	4,5	4,1
	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3 barneskole og 1-5 u-skole)					Landet
	Lesing 5. trinn	51	51	x	51	50
	Regning 5. trinn	48	63	x	51	50
	Engelsk 5. trinn	53	53	x	50	50
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5) barnehage					Landet
	Autonomi	4,6	x	4,6		4,3
	Mestringsorientert ledelse	4,9	x	4,9		4,0
	Rolleklarhet	4,6	x	4,9		4,3
	Mestringsklima	4,7	x	5,0		4,1

	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5) skole					Landet
	Selvstendighet	4,9	x	4,5		4,3
	Mestringsorientert ledelse	4,7	x	4,5		4,0
	Rolleklarhet	4,6	x	4,5		4,3
	Mestringsklima	4,7	x	4,6		4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	2,9	3,8	1,5		
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	98,0	96,8	100,5	100	
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse	2	1	0	1	

Kommentarer til tabellen

Brukere

Vi gjennomfører elevundersøkelsen for alle elever på 5.-7.trinn. Resultatene på undersøkelsen i år er gode på alle parameterne. Ekstra gledelig er det at tallene for mobbing i år er lavere enn landssnittet, etter flere år med negative tall. Det har blitt arbeidet systematisk med sosial kompetanse over år og dette arbeidet vil vi fortsette med. Resultatene fra elevundersøkelsen samsvarer godt med andre undersøkelser vi benytter for å kartlegge elevenes sosiale trivsel.

Antall elever på 5.trinn som gjennomførte nasjonale prøver var så lavt at vi ikke kan publisere resultatet.

Det blir ikke gjennomført egne brukerundersøkelser blant foreldrene i barnehage og skole i den 6-årsperioden vi jobber med Kultur for læring. Foreldrene svarer på en egen kartlegging annen hvert år, som en del av prosjektet.

Medarbeidere

I en periode med nedbemanning er det ekstra interessant å se på resultatene av medarbeiderundersøkelsen. Vi har høy medarbeidertilfredshet både i barnehagen og i skolen. Forventingene til jobben medarbeiderne gjør er tydelig definert og kommunisert. Dette sammen med et godt mestringsklima som vektlegger samarbeid og å gjøre hverandre gode, gir et godt og inkluderende arbeidsmiljø for alle. Sykefraværet var meget lavt i 2018, da vi ikke hadde noen langtidsfravær.

Organisasjon

Vi hadde ingen ansatte på videreutdanning i 2018.

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Elevtall	62	56	65		
2	Årsverk – lærere	7,0	7,5	7,1		
3	Netto driftsutgifter pr.elev (ikke skyss, sfo og lokaler)	106 843	125 571	108 936		
4	Lærertetthet 1.-7.trinn	9,7	8,6	10,7	10,5	12,1
5	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	11,8	11,0	13,9	13,9	15,8
6	Andel elever med §5-1 vedtak	9,7%	10,7%	6,2%	9,0	7,6

Elevtall

Årets elevtall er høyt sett i perspektiv av Fåset skole sin historie. Men antall barn i barnehagen har gått ned de siste årene, og det vil selvfølgelig påvirke elevtallet på sikt. Samtidig ser vi at det er mye bevegelse i boligmarkedet på Fåset, noe som nå ser ut til å slå positivt ut for oss i forhold til antall elever.

Årsverk – lærere

Antall timer til spesialundervisning er redusert.

Netto driftsutgifter pr elev

Utgifter pr. elev har gått betydelig ned i forhold til i fjor. Dette skyldes først og fremst andelen elever med § 5-1 vedtak er redusert og at elevtallet er 9 høyere enn i fjor. Med vårt elevtall gjør små endringer i elevtall og enkeltvedtak fra år til år, store utslag på utgift pr. elev. Vi jobber bevisst med å utnytte potensialet som ligger i aldersblanding på en effektiv måte.

For Kostra-tall i barnehagen, se *Tynsetbarnehagene*.

Økonomisk resultat

Regnskapstallene for 2018 viser et overforbruk på kr.55 tusen. I 2018 er overtalligheten i barnehagen tatt ned, slik at vi nå er på bemanningsnormen. Det nye kravet til pedagogdekning fra aug. 2018 ga noe økte lønnsutgifter. 80% stilling som fagarbeider ble erstattet med barnehagelærer.

Det er tradisjon for å være nøktern i ressursbruken. Kombinert med en god ressursutnytting mellom skole, SFO og barnehagen har dette gitt gode økonomiske resultater over tid.

Tjenesteproduksjonen

Sosial kompetanse

Sosial kompetanse er et satsingsområde for Fåset skole og barnehage. Vi har avsatt tid hver uke for alle elever på 1.-7.trinn, der «faget» sosial kompetanse står på timeplanen. Her følger elevene egen læreplan i faget med mål for hva de skal kunne etter 2.trinn, 4.trinn og 7.trinn innenfor områdene ansvarlighet, empati, samspill, selvhverdelse og selvkontroll. Dette er også temaer som er faste på planen i barnehagen, slik at vi har en rød tråd i opplæringen av sosiale ferdigheter fra 0 til 13 år.

Trivselsprogrammet

Våren 2016 underskrev vi en treårig avtale med trivselsprogrammet (www.trivselsleder.no). Dette går ut på at mobbefrie elever på 4.-7.trinn nomineres av de øvrige elevene på skolen til å være trivselsledere som skal lede aktivitet i friminuttene. Dette er et ledd i vårt arbeid med trivsel, skolemiljø og sosial kompetanse.

Økt trivsel og mer aktivitet er også viktige faktorer for økt læringsutbytte for den enkelte elev. I år har TL også ansvaret for aldersblandet aktivitet en time annenhver uke. Dette er timer som både trivselslederne og medelevene setter stor pris på.

Jubileum

I høst hadde vi en storslått feiring av at det var 10 år siden nyskolen ble tatt i bruk. Hele bygda ble invitert til konsert i gymsalen, før det var kveldsmat og jubileumskake på skolen. Da skolen åpnet var det 37 elever, mens det på jubileumskonserten var 65!

Kultur for læring barnehage

Alle barnehagene i Tynset kommune er med i prosjektet Kultur for læring. Dette året har hele personalgruppen i hver barnehage jobbet med kompetansepakken pedagogisk analyse. Formålet er å videreutvikle og forbedre barnas omsorgs- og læringsmiljø. Pedagogisk analyse er en prosess som innebærer å beskrive og analysere utfordringer i barnehagen, utvikle og gjennomføre tiltak og evaluere gjennomføring og resultatet med arbeidet. Styrere og pedagogiske ledere har jobbet parallelt i læringsgrupper der de har fått faglig støtte i å lede prosessene i egen barnehage.

Kultur for læring skole

I 2018 startet de ansatte på skolen arbeidet med kompetansepakken «Motivasjon og mestring». På en mindre enhet er det ekstra viktig å følge tett opp at den enkelte elev trives sosialt, så vel som faglig. Mestring er en viktig indikator både for trivsel og faglig innsats. Å arbeide systematisk med pedagogisk utviklingsarbeid i hele personalgruppa er avgjørende for at vi skal få til endring. Endring i klasserommet skjer når de voksne ser på egen praksis opp mot forskning, observasjoner og erfaringer, for så systematisk å jobbe med utfordringer. Arbeidet med kompetansepakken forplikter den enkelte, og hele personalgruppe er positive til denne måten å jobbe.

Ny kartleggingsundersøkelse ble gjort høsten 2018. Resultatene fra undersøkelsen var klare i januar 2019 og vil bli tatt med i det videre arbeidet. For mer informasjon om Kultur for læring og andre felles satsningsområder vises det til *Grunnskole felles*.

Tyllaldalen skole

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	4 838	4 564
	Netto driftsutgifter	4 125	4 461
Ansatte	Årsverk	6,4	
	Tjenesteområdeleder	Morten Kroglund	

Organisering

Skolen er organisert i to team. Et team består av 1. - 4.trinn, og det andre teamet er 5. - 7.trinn.

I 1. - 4. trinn undervises flere basisfag i sammenslåtte grupper. Grupperingene varierer fra to (1.- 2.trinn og 3. - 4.trinn) til ei gruppe (1. - 4.trinn). På 5. - 7.trinn er alle fag slått sammen til ei gruppe. Det er prioritert å opprettholde to-lærer fremfor å dele gruppene.

Skolen ruller på arbeidsmåter innenfor en tre ukers periode. Det innebærer at elevene i tillegg til aktiviteter i klasserommet skal få oppleve uteskole og bruk av arbeidsplan innenfor flere fag fordelt over flere skoledager.

Fast arbeidstid for lærere, bundet tid er 35,5 t/u i full stilling.

SFO-tilbud 4 dager pr. uke om morgenen og etter skolen. Onsdager har ikke skolen tilbud om SFO, men kan kjøpe tjenester fra Lekestua barnehage hvis det er ledig kapasitet, og om det er foresatte som har behov for SFO på onsdag.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blick for den enkelte • Elevene i Tynsetskolene skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring • Tyllaldalen skole skal være en skole som aktivt bruker lokalsamfunnet i elevenes tilegnelse av kunnskap og mestring
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2018	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Trivsel	4,9	4,7	4,7	4,5	4,3
	Mobbing	1,0	1,0	1,0	1,1	1,3
	Vurdering for læring	4,4	4,5	4,4	4,3	3,9
	Mestring	4,2	4,3	4,1	4,3	4,1
	Faglig utfordring	4,5	4,7	4,0	4,2	4,1
	Brukerresultat nasjonale prøver (skalapoeng der nasjonalt snitt har verdien 50)					Landet
	Lesing 5. trinn	60 *		Ikke deltatt	55	50
	Regning 5. trinn	56 *		Ikke deltatt	55	50
	Engelsk 5. trinn	60 *		Ikke deltatt	55	50
	* Grunnet få elever og for å ivareta elevenes anonymitet på årskullene er skolens snittresultat for de to årene regnet ut.					

Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – 10-Faktor (skala 1-5, der 5 er best)					Landet
	Autonomi	4,6	x	4,9	4,6	4,2
	Mestringsorientert ledelse	4,1	x	4,3	4,1	4,0
	Rolleklarhet	4,5	x	4,4	4,5	4,3
	Mestringsklima	4,1	x	4,6	4,1	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	1,0	4,6	13,5	3,5	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	101,4	90,3	92,5	100	
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse	2	1	1	2	

Kommentarer til tabellen

Læringsmiljøet på Tyllidalen skole blir beskrevet gjennom elevundersøkelsen. Det er en nasjonal undersøkelse som er beregnet mot 7.trinn. For at vår skole får et bedre grunnlag, er det hvert år 6.og 7.trinn som gjennomfører undersøkelsen. Skolens resultater viser at elevene trives og viser god motivasjon for skolehverdagen. Indikatoren mobbing viser et meget godt resultat. At elevene føler tilhørighet på trinnet, på teamene og på skolen i sin helhet har vært et fokusområde som har blitt ekstra prioritert siden elevtallet har blitt redusert over tid. Elevundersøkelsen gjennomgås med elevene på 5.-7.trinn, personalet, FAU og Samarbeidsutvalget. I årsrapporten er ikke brukertilfredshet i skole eller SFO synliggjort. Årsaken til at foreldreundersøkelsen ikke er gjennomført, er på grunn av innføring av prosjektet *Kultur for Læring*. Her vil foresatte bidra med data som gjør at skolen kan ha gode vurderinger for hva skolen kan arbeide med i et skoleutviklingsprosjekt. Da det er få brukere på SFO anses det som ikke formålstjenlig å gjennomføre en brukerundersøkelse.

Nasjonale prøver er gjennomført for fagene regning, engelsk og lesing. Når en sammenligner nasjonale prøver over tid kan Tyllidalen skole vise gode resultater. Skolen har gjennomgang av resultater sammen med elevene, foresatte og utdanningssjefen. I tillegg til de som gjennomfører nasjonale prøver på femte trinn, har skolen også fokus på de elevene som avgir nasjonale prøver på åttende trinn som kommer fra Tyllidalen skole (avgiverskolen). Indikasjonene vi får fra disse elevene brukes for å analysere hvordan skolen drifter mellomtrinnet (5.- 7.trinn) innenfor lesing, matematikk og engelsk.

Medarbeiderne gjennomførte i 2018 10-faktor undersøkelsen, som erstatter den tidligere medarbeiderundersøkelsen. Sammenlignet med resten av landet kan Tyllidalen skole vise til gode resultater. Indikasjonen «selvstendighet» skårer meget godt. Arbeidsmiljøet karakteriseres som oversiktlig både for leder og de som arbeider her.

Sykefraværet kan bli brukt som en indikasjon på å vurdere et arbeidsmiljø. På en arbeidsplass med få ansatte må en være forberedt på at sykefraværet kan variere mer enn i andre arbeidsmiljøer. På små arbeidsplasser utgjør ansatt en stor andel av de ansatte. En ansatt som blir sykmeldt i en lengre periode vil påvirke gjennomsnittet meget. Uavhengig av sykefraværsprosenten, vil jeg karakterisere arbeidsmiljøet som oversiktlig og åpent. Det er ikke avdekket sykefravær som relateres til negativt arbeidsforhold på Tyllidalen skole.

Fokus på **kompetanse** innenfor skolesektoren har vært prioritert innenfor TATO og fra sentrale hold. Tyllidalen skole, som er en fådeltskole har hatt fokus på dette i flere år. Sett over flere år har andelen ansatte som har tatt videreutdanning vært relativ stor. Skolens overordnede mål, er at skolen til enhver tid innehar den kompetanse som kreves. Dette året har det vært en som har vært på engelsk videreutdanning for 1.-7.trinn (30 studiepoeng).

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Elevtall	22	15	16		
2	Årsverk for undervisningspersonalet	5,3	4,1	4,0		
3	Netto utgifter pr. elev (ikke skyss, SFO og lokaler)	186 675	269 120	246 896		
4	Lærertetthet 1.-7. trinn	5,3	4,3	4,4	10,5	12,1
5	Lærertetthet alle ordinær undervisning	5,5	4,3	4,4	13,9	15,8
6	Lærertetthet i ordinær undervisning 1.-4.trinn	4,1	3,6	5,9	12,6	14,3
7	Lærertetthet i ordinær undervisning 5.-7.trinn	6,6	4,8	3,3	14,2	15,7
8	Andel elever med § 5.1 vedtak	0,0 %	0,0 %	0,0 %	9,0 %	7,6 %

Kommentarer til tabellen

Kostra/økonomi

Når en sammenligner netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning på skolenivå, er det nødvendig å ta hensyn til feilkilder som gir grunnlag for korrigering. Tallene for skolene vil variere ut i fra skolestørrelse. Det er dyrere å drifte en liten enhet enn en stor. Videre vil det være forskjeller mellom barnetrinn og ungdomstrinn. På ungdomstrinnet har lærerne lavere leseplikt og elevene har flere timer pr. uke enn på barnetrinnet. Dette fører til at det trengs flere lærere for å undervise tilsvarende elevtall som i barneskolen. I tallene er det ikke tatt med husleie, skoleskyss og SFO-utgifter.

Elevtall – årsverk – netto driftsutgifter pr. elev

Elevtallet på skolen har i løpet av flere år blitt noe redusert. Reduksjonen i elevgrunnlaget og kommunens økonomiske utfordringer har ført til at skolen over tid har redusert antall årsverk. Omorganisering av skolens drift gjør at skolen driftes etter fådeltsprinsippet.

Lærertetthet 1.-7.trinn

Viser til forklaring gitt under «Grunnskolen felles».

Lærertetthet alle ordinær undervisning

Viser til forklaring gitt under «Grunnskolen felles».

Lærertetthet i ordinær undervisning 1.-4.trinn, 5.-7.trinn

Viser til forklaring gitt under «Grunnskolen felles».

Andel elever med § 5.1 vedtak – Rett til spesialundervisning

Andelen elever med spesialundervisning er lav. Hvis en får elever som trenger spesialundervisning, kan det være andelen blir høy, siden den enkelte utgjør en relativt stor andel av elevmassen.

Økonomisk resultat

Regnskapsresultatet for 2018 viser en innsparing på ca. kr 336 tusen. Det tilsvarer at skolen brukte 92,5 % av budsjettet ramme. Årsaken til resultatet må sees i sammenheng skolens høye sykefravær. Sykefraværet ble delvis dekt opp ved å leie inn eksternt hjelp og omrokere det personalet som allerede var tilknyttet arbeidsplassen. Mye av underforbruket skyldes underdekning av sykmelding.

Tjenesteproduksjonen

Tjenesteproduksjonen gjennom ett budsjettår er delt mellom to skoleår. Det må en ta hensyn til når en skal beskrive innholdet av tjenesteproduksjonen.

Personal

Netto årsverk gjennom hele året har vært ca. 6,4, og som er innenfor det årsverket som var planlagt dette året.

Administrasjon og skoleutvikling

Engelsk undervisning 5.-7.trinn.

Å undervise trinnene i engelsk på 5.-7.trinn som ei samlet gruppe, må sees på som et skoleutviklingsprosjekt frem til og med skoleåret 2019-2020.

Kultur for læring

Skolen deltar sammen med alle skolene i Hedmark i FoU-prosjektet «*Kultur for læring*» i regi av SePu (senter for praksisrettet utdanning). Etter kartlegging fra lærere, rektor, kontaktlærere, assistenter, elever og foresatte skal skolene analysere dataene, og sette inn tiltak der vi ser at Tyllaldalen skole har forbedringspotensial. Skolen deltar i nettverk med andre skoler for å analysere dataen, Målene med prosjektet er som følger:

- De faglige resultater i grunnskolen i Hedmark skal heves og elevene skal forberedes på framtidens samfunns- og arbeidsliv.
- Lærernes, skolelederes og skoleeieres kompetanse skal økes gjennom kollektiv kompetanseutvikling
- Ulike kartleggingsresultater og andre data skal brukes aktivt for å forbedre den pedagogiske praksis.
- Styrende skolemyndigheter, skoleeiere (kommunene), høyere utdanning og interesseorganisasjoner har et nærmere og mer forpliktende samarbeid

Skolens kartlegging i 2016 har bidratt til at skolen i 2017 arbeidet med elevenes *faglige trivsel* og *foresattes støtte*. At elevene får oppleve foresatte som er engasjerte i egne barns arbeid i skolen er med å påvirker elevenes faglige trivsel. I tillegg har Tyllaldalen skole hatt fokus på å vedlikeholde den allerede høye sosiale trivselen som allerede er der. I inneværende skoleår har skolen arbeidet med kompetansepakken «motivasjon og tro på seg selv». Kompetansepakken inneholder seks moduler som det pedagogiske personalet skal arbeide med. Faglige forankringen tar utgangspunkt i hva som motiverer elever, hvordan de prioriterer, og hvordan lærerne kan være med å påvirke at de valgt som tas av eleven bidrar til økt læring.

Ny kartlegging ble tatt høsten 2018, og siste kartlegging i Kultur for læring skjer høsten 2020.

Skolen som nærmiljøområde.

Rektor er med i prosjektgruppe for å utvikle skolens område til et bedre nærmiljøområde. En ballbinge nært skolens område ble ferdigstilt sent på høsten 2018.

FAU

FAU er ansvarlig for å arrangere 17.mai, juletreff og 7.trinn avslutning. De har også deltatt i å videreutvikle samarbeidet med Lekestua barnehage.

Den kulturelle skolesekken

Dette er et flott tiltak for at elevene skal få andre inntrykk som de ikke får i den ordinære undervisningen. Prosjektet som har vært knyttet til DKS i 2018 var en dagstur til Trondheim. Der besøkte vi Vitenskapsmuseet hvor 1.-4.trinn hadde opplegg rundt steinalderen, og 5.-7.trinn hadde et opplegg med middelalderen. I tillegg hadde skolen omvisning i Nidarosdomen og besøk på Rustkammeret.

Samarbeid med lokalsamfunnet

Vi har hvert år et tett samarbeid med lag og foreninger i bygda. Det kan være samarbeid tilknyttet ulike arrangement og som har faglige vinklinger. *Foreldre, besteforeldre og andre ressurspersoner* stiller også opp når skolen ønsker det. I år har vi hatt; veving for 7.trinn, arrangert åpen skole og fredagskaffe, elevkvelder og elevlunsjer. Barnehagen er også delaktig i noen sammenkomster.

Tyllaldalen skole og Lekestua Barnehage har et tett samarbeid for å ivareta et godt inkluderende miljø på tvers av alderstrinn.

Bygdekvinnelaget stiller opp med tradisjonell påskelunsj, og de var også delaktig når skolens grønnsakshage ble sådd og høstet. På høsten ved skolestart inviterer de familiene i skole og barnehage til et måltid med hjemmelaget grønnsakssuppe.

Andre prosjekt

- *Høstturen* for alle trinn gikk i år til Øverby og Julekveldsdalen
- Tverrfaglig opplegg omkring 300 års jubileum for da Karolinerne kom til Tyllidalen i 1718
- Fagdager med elevene i fagene *matematikk, engelsk dag og norsk*
- *Matpakkedag* med Bygdekvinnelaget
- *Torsdagskaffe* for bygda i oktober
- 6.og 7.trinn var på *leirskole* på Hitra våren 2018.
- Utarbeidelse av *tverrfaglige opplegg* fra 1.til 7.trinn
- *Skøytedag og skidag* i februar og mars for alle trinnene
- Temakveld om *nettvett* med foresatte på våren
- *Friidrettsdag* på Åkrestrømmen i juni.
- *Samarbeid med kirkekontoret* i forbindelse med ulike temaer
- *Kveldskonsert* skolen og Tyllidalen blandakor på våren
- *Akekveld og bålkos* i Hogstadberget for elever, lærere og foresatte i januar (hjem-skole samarbeid)
- *Aktivitetskveld i gymsalen* for elever, lærere og foresatte i november (hjem-skole samarbeid)

Viser ellers til vår nyhetsside på nettet som fanger opp mesteparten av våre aktiviteter.

SFO

SFO har åpent i 4 dager i uken med morgentilbud 07.30-08.15 og på ettermiddag 14.00-16.30. Grunnet liten etterspørsel er det ikke tilbud om SFO på onsdager. Skoleåret 2018-2019 har skolen kjøpt tjenester i Lekestua barnehage for å dekke opp de som ønsker et tilbud på onsdager. Antall elever som har benyttet seg av SFO var seks på våren og åtte elever på høsten. Det gis også tilbud noen dager med SFO høst-, vinter- og sommerferien.

Tynset barneskole

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	35 403	34 330
	Netto driftsutgifter	30 025	30 176
Ansatte	Årsverk	48,6	
	Tjenesteområdeleder	Jostein Sivertsen	

Organisering

Tynset barneskole er en landskapsskole, der hvert årstrinn utgjør et landskap. Lærerne er delt inn i team som har ansvar for hvert sitt årstrinn, og de skal med få unntak dekke den faglige- og sosiale opplæringen på sitt trinn. Alle elever har egen kontaktlærer, og grunnet elevtall er det stort sett fire kontaktlærere pr trinn.

Vi har noen grupperom på skolen som gir anledning til å dele i mindre grupper for de elevene som har behov for det, men vi mangler en del grupperom for å kunne drive optimalt med tanke på lese- og skriveopplæringen på 1. og 2.trinn og tidlig innsats på alle trinn. Skolen har en spesialpedagogisk avdeling som er innredet og tilrettelagt for multihandikappede elever.

Tynset pedagogiske senter ligger i styringslinja til rektor ved Tynset barneskole. Her gjennomføres spesialundervisningen for voksne, § 4A-2, interkommunale barne- og ungdomsgrupper (alternativ læringsarena) § 5.1 og dramagruppa Teatralis. Mye av dette i samarbeid med TFF og kulturretaten. Det er egen avdelingsleder ved Tynset pedagogiske senter (TPS) som rapporterer til rektor på Tynset barneskole. Undervisningen ved TPS skal gi elevene kunnskap som fører fram mot faglige- og sosiale ferdigheter som skal danne grunnlaget for et meningsfylt liv.

Våren 2018 hadde vi 29 elever med vedtak etter § 2.8 i Opplæringsloven (krav om særskilt norskopplæring). Høsten 2018 var det 19 elever som hadde § 2-8 vedtak. Dette er elever som kommer med veldig ulik kulturell og skolefaglig bakgrunn, og krever mye tilrettelegging og oppfølging i skolehverdagen

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blikk for den enkelte • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring • Et trygt sted å være, sammen leke og lære
--------------------------------------	--

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2018	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Trivsel	4,6	4,1	4,4	4,6	4,3
	Mobbing	1,2	1,4	1,3	1,0	1,3
	Vurdering for læring	3,6	4,0	3,9	4,0	3,9
	Mestring	4,2	4,0	4,0	4,2	4,1
	Faglig utfordring	4,0	4,3	4,3	4,0	4,1
	Resultat nasjonale prøver (skalapoeng, der nasjonalt snitt = 50)					Landet
	Lesing 5. trinn	51	49	48	50	50
	Regning 5. trinn	46	50	47	50	50
	Engelsk 5. trinn	48	49	47	50	50

Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Autonomi	4,3	x	4,7	4,3	4,2
	Mestringsorientert ledelse	3,7	x	4,6	4,0	4,0
	Rolleklarhet	4,3	x	4,6	4,3	4,3
	Mestringsklima	3,9	x	4,6	4,1	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	10,2	4,0	6,9	5,0	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	100,3	99,7	99,5	100,0	
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse	3	2	3	3	

Kommentarer til tabellen

Brukere

Resultatene på nasjonale prøver på Tynset barneskole er nå inne i en periode med negativ utvikling. Resultatene er analysert og vi mener at årsakene til resultatene er sammensatte. En av faktorene vi må se på er hvordan vi underviser i det daglige. Dette løfter vi frem gjennom arbeidet med fagfornyelsen de kommende årene. En annen faktor er elevenes kjennskap til oppgavetypen de møter på nasjonale prøver, denne er ikke god nok. Prøvene er elektroniske, og våre elever er ikke vant med å lese tekster på skjerm og oppgavetypen er annerledes enn det de møter i læreboka. Skolens tekniske løsning er ikke god nok. Underveis i nasjonale prøver faller nettverket bort, elevene kastes ut av prøven, må logge seg på flere ganger og må til og med bytte nettleser underveis for å få gjennomført prøvene. Dette er langt fra tilfredsstillende, og elevene mister både konsentrasjon og motivasjon for å gjennomføre prøvene.

Trivsel kan deles inn i faglig trivsel og sosial trivsel. Sosialt viser det seg at elevene trives på skolen, mens den faglige trivselen trekker ned. Blir undervisningen for teoretisk, lærer- og lærebokstyrt, lite variert og kjedelig for elevene? Hvordan skal vi klare å motivere elevene til innsats og læringslyst, og hvordan skal vi gjøre undervisningen mer interessant og engasjerende? Vi ønsker å bruke uterommet mer aktivt i undervisningen, og uteskole er et område som kommer til å bli løftet frem på barneskolen de kommende år. Hvordan skal vi rigge skolen for fremtidens læring og etterspurte kompetanse? Mer aktivitet og praktisk læring ønskes velkommen. Programmering gjør sitt inntog i skolen, helt ned på 1.trinn. Hvordan rigge skolen for dette med tanke på mål, innhold, organisering, og ikke minst digitale hjelpemidler og digitale løsninger på skolen.

Medarbeidere

Undersøkelsen gjennomføres annet hvert år, derfor ingen resultater fra 2017. Resultatene fra undersøkelsen i 2018 foreligger, og denne viser sterk positiv utvikling på alle måleparametere.

Økonomi

Tynset barneskole har holdt seg innenfor tildelt budsjetttramme over tid. Det er god kultur i Tynsetskolene for å drifte innenfor tildelt ramme. Se nedenfor for mer om det økonomiske resultatet.

Organisasjon

En lærer avsluttet videreutdanning 30 studiepoeng i engelsk som våren 2018, en lærer avsluttet videreutdanning i historie desember 2018. To andre lærere påbegynt videreutdanning høsten 2018 (norsk og digital kompetanse) som fullføres våren 2019.

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Elevtall	367	379	381		
2	Årsverk	31,8	32,5	34,8		
3	Netto driftsutgifter pr elev (ikke skyss, sfo og lokaler)	72 032	69 118	73 898		
4	Lærertetthet 1.-7.trinn	13,6	13,2	12,6	10,5	12,1
5	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	17,5	18,1	19,4	13,9	15,8
6	Lærertetthet 1.-4.trinn, ordinær undervisning	16,2	17,4	17,7	12,6	14,3
7	Lærertetthet 5.-7.trinn, ordinær undervisning	19,3	19,2	22,0	14,2	15,7
8	Andel elever med § 5-1 vedtak	5,2	6,6	6,6	9,0	7,6

Kommentarer til tabellen

Elevtall

Et elevtall på 381 gir pedagogiske- og organisatoriske utfordringer i hverdagen. Skolen er ikke rigget for den elevmassen vi har pr dato. Vi har lite tilfredsstillende garderobe- og sanitærforhold for elevene, og mangler undervisningsrom/grupperom for å kunne gi et best mulig pedagogisk tilbud til den enkelte elev. Tynset sentrum er i vekst og det er nødvendig å begynne å se på Tynset barneskoles fysiske rammer.

Tabellen nedenfor er sakset ut fra kommunens skolepolitiske plattform som ble vedtatt i kommunestyret i k-sak 27/15. Prognosene fra SSB den gang viser at elevtallet skulle ha vært betydelig lavere i 2018. Mobiliteten i Tynset sentrum er en utfordring som Tynset kommune må gå grundigere inn i. Fra påske til skolestart i august 2018 fikk vi 13 nye elever ved skolen.

Skoler	2015	2016	2017	2018	2019	2020
TB	345	350	358	345	327	326

Årsverk og lærertetthet

Årsverket for lærere har vært stigende de siste årene. Til tross for dette stiger tallet for lærertetthet i ordinær undervisning (flere elever pr lærer), og vi har færre lærere pr elev både for 1.-4.trinn og 5.-7.trinn, enn det lærernormen tilsier. Hvor reelt avviket fra lærernormen er skal vi bruke tid på i 2019 til å få oversikt over. Noe av avviket kan være forklart med hvordan spes.ped.timene er registrert i GSI.

Netto driftsutgifter pr elev

Tynset barneskole driftes godt og en elev ved skolen koster kommunen lite i forhold til de vi sammenlignes med. Årsaken til økningen i netto driftsutgifter fra 2017 til 2018 er at det i 2018 ble foretatt en justering i lønnsramma til Tynset barneskole, slik at denne var i forhold til det reelle årsverket ved skolen.

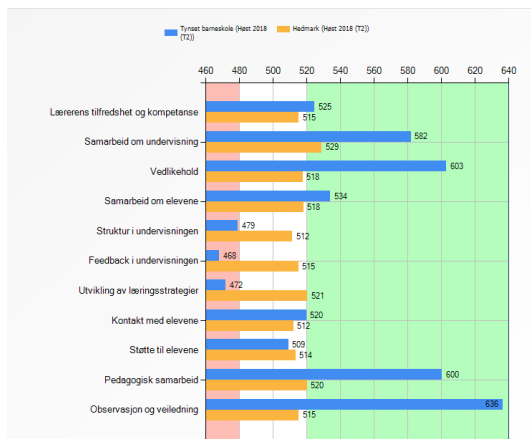
Økonomisk resultat

For 2018 viser regnskapsresultatet et mindreforbruk på Tynset barneskole på kr 150 tusen. Vi lå gjennom hele 2018 an til et overforbruk av betydelig art, da det var nødvendig å bemanne opp med en hel stilling på bakgrunn av elever som kom til skolen i januar 2018. Dette var det ikke budsjettet med. At vi likevel havnet med et underforbruk skyldes i stor grad at vi fikk inn kr 1,2 millioner i sykelønnsrefusjon mot kr 630 tusen ut på sykevikarlønn.

Tjenesteproduksjonen

Kultur for læring

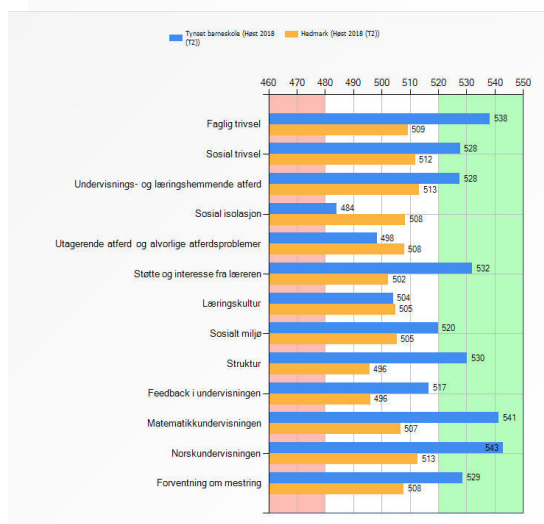
Den store styrken til Tynset barneskole er at vi jobber i team, i tillegg til det store og sterke fagmiljøet som er ved skolen. Dette gir stor tyngde bak skoleutviklingsarbeid som det *Kultur for læring* er. Som eneste skole i Nord-Østerdalen har vi satt observasjon og veiledning av lærere i et system, der assisterende rektor har avsatt 20 % av stillingen sin til dette. Her følges utviklingsarbeidet med klasseledelse, relasjonskompetanse og elevens motivasjon og tro på seg selv opp, gjennom systematiske førveiledninger, observasjoner og etterveiledninger med den enkelte lærer. Dette gir på sikt en forståelse og skolekultur der vi utvikler et felles elevsyn og læringssyn som er til det beste for den enkelte elev.

Diagrammet til venstre viser hvordan lærerne har svart på kartleggingen under kultur for læring. Tynset barneskole med blå søyle sammenlignes her med Hedmark fylke. Vi mener selv at vi er sterke på det som går på pedagogisk samarbeid, samarbeid om undervisning og observasjon og veiledning. Dette er svært viktig med tanke på *fagformyelsen* som kommer i løpet av 2019 og 2020.

Diagrammet nedenfor er elevenes svar på 5.-7.trinn. Igjen er Tynset barneskole blå, mens Hedmark er gul.

Elevene svarer positivt på faglig og sosial trivsel, støtte og interesse fra læreren (relasjonskompetanse), struktur (klasseledelse), matematikk- og norskundervisningen og forventning om mestring (motivasjon og tro på seg selv).

Pedagogisk plattform

I løpet av 2018 har vi jobbet med å utvikle en ny pedagogisk plattform for Tynset barneskole. Vår visjon er «*Et trygt sted å være, sammen leke og lære*». Gjennom visjonen og verdiene våre TRYGGHET – LIKEVERD – HUMØR – KVALITET, legger dette føringer for alt vårt arbeid ved skolen. Vi ønsker å utvikle barn som er trygge på seg selv og andre, møter ulikhet med forståelse og toleranse, viser glede over egen og andres suksess, og er inkluderende og imøtekommende. Sammen med vårt arbeid med sosial kompetanse, er dette med på å åpne dører og vinduer mot verden og framtiden for ungene på Tynset, slik formålsparagrafen i Opplæringsloven sier.

Sosial kompetanse

Vi har i løpet av 2018 arbeidet med utarbeidelse av plan for hvordan vi skal jobbe aktivt med læring av og trening på sosiale ferdigheter hos elevene. Fokuset skal ligge på aktivitet og praktisk trening av ferdigheter innenfor ansvarlighet, empati, selvheldelse, samspill og selvkontroll. Trivselsprogrammet (www.trivselsleder.no) er ett tiltak innenfor arbeidet med sosial kompetanse og av stor betydning for læringsmiljøet ved skolen. Elevene skal selv lede andre elever i lek, aktivitet og samspillsøvelser med fokus på inkludering, vennlighet og respekt. Ved utløpet av skoleåret 2018/2019 går den treårige avtalen med trivselsprogrammet ut. Tynset barneskole kommer til å forlenge avtalen, da vi ser positive resultater og effekt av tiltaket.

Digitale verktøy/hjelpemidler

En moderne og utviklingsorientert skole må være oppdatert på de beste pedagogiske verktøyene. Dette er Tynset barneskole langt unna å innfri. Skolens iPad- og PC-park er ikke dimensjonert til elevtallet, og vi ligger på dekningsgrad ca 1:4 på iPader. Dette burde vært 1:1. I tillegg er iPader og Pcer utrangerte og for lengst moden for utskiftning. Dette gir utslag både på digitale kartleggingsprøver, som viser at elevenes digitale ferdigheter ikke er på et godt nok nivå, og på resultatene på nasjonale prøver. Vi har flere undervisningsrom uten SmartBoard og også undervisningsrom med utdaterte tavleløsninger. Utdatert i den form at de ikke henger med i utviklingen av de interaktive lærebokplattformene som er tilgjengelig. Det er på tide med et betydelig løft innenfor den digitale verden på Tynset barneskole.

Kvikne skole og barnehage

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	11 321	10 653
	Netto driftsutgifter	9 593	9 893
Ansatte	Årsverk	14,5	
	Tjenesteområdeleder	Kristoffer Flaa Sørensen	

Organisering

Kvikne skole

- 4-delt skole fra 1. til 10. trinn. Lærere organisert i tre team.
- Elevene i 1. og 2. trinn har fri hver onsdag.
- Fast arbeidstid for lærerne, bundet 36,5 t/u i 100% stilling.
- SFO-tilbud fem dager i uka, tett samarbeid med barnehagen.

Kvikne barnehage

- 1 avdeling, 0 – 6 år. 9 barn oktober 2018.
- Egen styrer og to førskolelærere/pedagogisk leder.
- Åpent 5 dager pr. uke. 07.00 – 16.30
- Barnehagen har sommerstengt 3 uker i juli.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• Kvikne skole og barnehage: Et trygt og godt sted å være, for å leke, oppleve og lære • En skole for alle, med blick for den enkelte • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator		Status	Status	Status	Mål	Snitt
			2016	2017	2018	2018	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)						Landet
	Trivsel	7.trinn	4,6	4,0	4,2	4,3	4,3
		10.trinn	3,9	4,1	4,3	4,1	4,1
	Mobbing	7. trinn	1,6	1,2	1,0	1,3	1,3
		10. trinn	2,0	1,0	1,2	1,3	1,3
	Vurdering for læring	7. trinn	3,6	3,7	3,3	3,9	3,9
		10. trinn	3,2	3,5	3,7	3,3	3,3
	Mestring	7. trinn	4,0	4,3	3,9	4,1	4,1
		10. trinn	4,2	x	4,2	3,9	3,9
	Faglig utfordring	7. trinn	3,8	4,0	3,6	4,1	4,1
		10. trinn	4,4	4,0	4,3	4,2	4,3
	Brukerresultat nasjonale prøver (skalapoeng)						Landet
	Lesing 5. trinn		49	49	54	50	50
	Regning 5. trinn		49	56	53	50	50
	Engelsk 5. trinn		47	50	53	50	50
	Lesing 8. trinn		55	51	54	55	50
	Regning 8. trinn		57	56	57	55	50

	Engelsk 8. trinn	58	53	59	55	50
	Lesing 9. trinn	59	59	55	55	53
	Regning 9.trinn	61	60	60	55	54
	Bruker-resultat					Landet
	Grunnskolepoeng 10. klasse	44,7	45,4	42,5	42	41,7
	Brukertilfredshet – foreldreundersøkelsen (skala 1-6) Bhg					Landet
	Respektfull behandling	5,6	x		5,4	
	Tilgjengelighet	5,3	x		5,5	
	Informasjon	5,3	x		4,8	
	Brukermedvirkning	5,1	x		4,8	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Autonomi	Skole	4,6	x	4,6	4,3
		Barnehage	4,8	x	4,8	4,3
	Mestringsorientert ledelse	Skole	4,5	x	4,6	4,0
		Barnehage	4,6	x	5,0	4,2
	Rolleklarhet	Skole	4,7	x	4,5	4,3
		Barnehage	4,6	x	4,9	4,4
	Mestringsklima	Skole	4,4	x	4,3	4,2
		Barnehage	4,6	x	4,9	4,3
	Fravær i %					
Økonomi	Regnskapsresultat	Skole	2,4	2,9	2,7	x
		Barnehage	1,1	1,4	7,5	x
		SFO	2,8	x	x	x
Organisasjon	Resultat i forhold til budsjett i %					
	Indikator					
	Kompetanse					

Kommentarer til tabellen

Brukere

Elevundersøkelsen blir gjennomført for alle elevene på 5. – 7. trinn og 8. – 10. trinn. Resultatene er en sammenslåing av alle elevene på 5. – 7. trinn og 8. – 10. trinn. I utgangspunktet er det bare 7. og 10. trinn som skal rapporteres, men for å få et stort nok utvalg og et mer korrekt bilde av forholdene har vi valgt denne metoden. Skolen er fådelt og elevene tilbringer mye av undervisningen på tvers av trinn. Over tid ser vi at resultatene varierer en del, men trenden er at elevene har høy faglig trivsel. Det viser at vi har et høyt faglig trykk. På parameterne som omhandler det sosiale og sosial trivsel så ligger vi under landssnittet på mellomtrinnet. Vi har stort fokus på arbeidet med det psykososiale miljøet til elevene. Vi gjennomfører jevnlig evalueringer av tiltak og vurderer nye. Trivselslederprogrammet og sosiale tilstelninger er noen eksempler. Vi ser at når elevtallet blir lavt gir det store utslag på undersøkelser. Men utfordringen er der og den må vi ta på alvor. Gjennom FOU prosjektet «kultur for læring» har vi inneværende skoleår fokus på samarbeidet skole – hjem. Dette håper vi kan være en bidragsyter til å øke fokuset og bevisstheten rundt det sosiale miljøet blant elevene og foreldrene ved skolen.

De faglige resultatene på nasjonale prøver og grunnskolepoeng er vi meget godt fornøyd med. Det viser at vi over tid har jobbet godt og riktig. Vi er i 2018 blitt en realfagskommune. Dette innebærer at vi har et forsterket fokus på realfag og arbeidet rundt dette. På småtrinn arbeides det med lesekurs som arbeidsmetode og fokus på tidlig innsats.

Medarbeidere

Medarbeiderundersøkelsen i skolen og barnehagen viser at vi har fornøyde medarbeidere. Vi ligger over landsgjennomsnittet på alle parametre. Sykefraværet er lavt og bygger opp under dette.

Økonomi

Kvikne skole og barnehage drives godt og holder seg innenfor de budsjetterte rammene for 2018. Vi leverte et underforbruk på 300 tusen. Gjennom arbeidet med tjenesteutvikling har vi jobbet godt med hvordan vi skal møte de utfordringene som kommer. Vi er innstilt på at det blir en omstilling for å møte økonomiske utfordringer og fremtidige elevtall.

Organisasjon

En lærer har tatt videreutdanning i faget rådgivning 1 og rådgivning 2. Skoleåret 2018/2019 har vi ingen på videreutdanning.

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmar k 2018
1	Elevtall	71	71	70		
2	Årsverk-lærere	7,7	7,7	7,7		
3	Netto driftsutgifter pr. elev (ikke skyss, SFO og lokaler)	103 929	103 072	108 524		
4	Lærertetthet 1.-7.trinn	10,0	10,7	10,6	10,5	12,1
5	Lærertetthet i ordinær undervisning 1.-4. trinn	11,7	12,6	14,0	12,6	14,3
6	Lærertetthet i ordinær undervisning 5.-7. trinn	11,3	12,0	11,1	14,2	15,7
7	Lærertetthet 8.-10 trinn	12,9	11,9	11,5	12,0	14,1
8	Lærertetthet i ordinær undervisning 8.-10. trinn	14,5	13,5	12,5	15,2	18,0
9	Lærertetthet – ordinær undervisning	12,7	12,7	12,6	13,9	15,8
10	Andel elever med §5.1 vedtak %	4,2	5,6	5,7	9,0	7,6

Kommentarer til tabellen

Elevtallet ved Kvikne skole har over tid vært stabilt. Skoleåret 2019/2020 vil det ut i fra prognosene ligge på 59 elever. Dette en betydelig nedgang og vi må tilpasse drifta deretter. Prognosene fra barnehagen er heller ikke positive, derfor er det viktig at vi ser på mer samarbeid barnehage/skole og jobbe aktivt inn mot en sterkere og tydeligere «fådeltskolepedagogikk». Årsverk lærere ligger på samme nivå som 2017. Netto driftsutgifter er litt over nivået i 2017. Det er dyrere å drifte en liten skole, men med tanke på at vi er en skole med både barnetrinn og ungdomstrinn klarer vi å utnytte ressursen godt. Andel elever med §5.1 vedtak ligger på samme nivå som 2017. Men det er en økning i tilrettelagte tiltak mot elever uten enkeltvedtak.

Økonomisk resultat

Kvikne skole og barnehage driver som nevnt tidligere innenfor tildelte rammer. Det jobbes aktivt med budsjettet og regnskapet. Gjennom arbeidet med tjenesteutvikling har det blitt satt fokus på hvordan vi kan bidra inn i fellesskapet til Tynset kommune. Fremtidige prognoser på elevtall viser en betydelig nedgang. Dette innebærer at vi på tilpasse drifta deretter. Spesialpedagogiske tiltak er også en del av denne planen og blir gjennomgått hvert år. Av konkrete tiltak ser vi på muligheten å drive enda mer «fådeltskole». Dette er en type pedagogikk som vi er godt innarbeidet med, men det er muligheter for å organisere annerledes og fortsatt levere gode resultater både faglig og sosialt.

Tjenesteproduksjonen

Kultur for læring

Gjennom arbeidet med FOU – prosjektet «kultur for læring» har Kvikne skole hatt som fokusområde «elevenes psykososiale miljø». Ut ifra kartleggingsresultatene og elevundersøkelsen viser det at vi fortsatt har en vei å gå, men vi tar med oss de forbedringene som kartleggingen viser. Våren 2019 starter vi opp med kompetansepakken «samarbeid hjem-skole». Dette er et område vi ønsker å sette fokus på og vi ser nødvendigheten i at dette samarbeidet videreutvikles og konkretiseres. Dette er i tillegg et ledd i å forbedre det sosiale miljøet blant elevene på skolen. Kvikne barnehage har i 2018 kommet inn i prosjektet. De gjennomførte den første kartleggingen i 2018. På grunn av få respondenter er det ikke lett å få ut informasjon. Det som pekte seg ut og som vi må arbeide videre med er «Relasjon mellom barn og voksne». Her var det 8 respondenter, og stor spredning i svar, men resultatet viser at her har vi et forbedrings-potensiale. Framover vil vi derfor sette fokus på å heve kvaliteten mellom barn-voksen relasjon. Vi skal opprettholde det vi gjør bra, løfte de ansattes kompetanse og arbeide for en praksisendring.

Trivselslederprogrammet:

Kvikne skole og barnehage viderefører satsingen på trivselslederprogrammet. Etter evaluering høsten 2018 viser det at elevene og lærerne er godt fornøyde med satsingen og at dette bidrar positivt i det sosiale miljøet ved skolen. Målene for trivselsprogrammet er som følger:

- Fremme økt og mer variert lek/aktivitet i storefriminuttene
- Legge til rette for at elever skal kunne bygge gode vennskapsrelasjoner
- Redusere konflikter blant elever
- Fremme verdier som inkludering, vennlighet og respekt
- Fremme økt og mer aktivitet i undervisningen

Uteskole

Vi ser verdien av det fantastiske uteområdet, naturen og nærmiljøet som ligger på Kvikne. Skolen og barnehagen bruker dette aktivt i hverdagen til elevene og barna. Vi benytter oss ofte av de ressursene som fins i det lokale nærmiljøet. Bondegårdsbesøk, kirken, håndlaget, salmaker, Findmy, historiske plasser, utmarksrådet og Enan for å nevne noen. 10. trinn gikk i Rondane med Tynset ungdomsskole. En utmerket arena for å bli kjent med fremtidige klassekamerater. Villreinjakt og isfiske har også vært gjennomført med stort hell. Småtrinnet har uteskole fast på timeplanen en dag i uken. Her ser vi viktigheten av en alternativ læringsarena for å utvikle det faglige og sosiale samspillet blant elevene.

Samarbeid med barnehagen

Vi har et godt samarbeid mellom skole og barnehage. Forsterket fokus på overgangen mellom skole og barnehage. Vi utnytter ressursene på en meget bra måte, flere ansatte i barnehagen som har en liten stilling i skolen eller SFO. Dette gjør at vi får en større fleksibilitet i styringen. Barnehagen har en avdeling og en styrer som tar seg av den daglige driften. Rektor har budsjett og regnskapsansvar.

Den kulturelle skolesekken

Kvikne skole og barnehage har som tradisjon og satse på kultur. I mars gjennomførte vi et stort prosjekt med temaet «Astrid Lindgren». Dette endte opp i en stor forestilling med elever fra 1. – 10. trinn på scenen. Vi høstet gode tilbakemeldinger fra elever, foresatte, ansatte og presse. Før jul satte 1. – 4. trinn opp forestillingen «Lussi». Denne fikk også meget gode tilbakemeldinger. Vår erfaring er at elevene vokser på dette. Og at dette er noe vi ønsker å satse videre på.

Tynset ungdomsskole

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	23 370	23 246
	Netto driftsutgifter	21 977	21 861
Ansatte	Årsverk	32,4	
	Tjenestoområdeleder	Stian Nystuen	

Organisering

Lærerne ved Tynset ungdomsskole er organisert i klassetrinnsteam. Hvert årskull er inneværende år delt i tre klasser. Tre teamledere sammen med rådgiver, assisterende rektor og rektor utgjør skolens styringsgruppe. Ved skolen arbeider 31 lærere, 5 assistenter, barnevernspedagog og sosionom/miljøarbeider. Skolens bibliotek er bemannet 2 ukedager. Elevene tilbys leksehjelp morgen og ettermiddag 2-3 ganger pr uke.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blick for den enkelte • Elevene på Tynset ungdomsskole skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring i en skole som er for alle og har blick for den enkelte. • Vi ønsker å skape et fleksibelt læringsmiljø gjennom varierte arbeidsmåter der elevene trives, trenes i å søke kunnskap, settes krav til og får utfordringer etter egne forutsetninger.
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2018	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Trivsel	4,1	4,1	4,3	4,3	4,3
	Mobbing	1,3	1,2	1,3	1,1	1,3
	Vurdering for læring	3,2	3,2	3,4	3,6	3,3
	Mestring	3,8	3,8	4,0	4,0	3,9
	Faglig utfordring	4,1	4,1	4,3	4,4	4,3
	Brukertilfredshet – foreldreundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Helhetsvurdering					
	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3 barneskole og 1-5 u-skole)					Landet
	Lesing 8. trinn	53	53	51	51	50
	Regning 8. trinn	54	51	51	51	50
	Engelsk 8. trinn	52	52	50	51	50
	Lesing 9. trinn	54	58	55	56	53
	Regning 9.trinn	53	58	55	56	54
	Brukerresultat					Landet
	Grunnskolepoeng 10. klasse	41,1	40,1	42,1	42	41,7
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Autonomi	x	4,5	x	4,7	4,2

	Mestringsorientert ledelse	x	4,2	x	4,4	3,9
	Rolleklarhet	x	4,5	x	4,6	4,3
	Mestringsklima	x	4,5	x	4,7	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	4,7	6,5		5,5	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	98,7	99,8	100,5	100	
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse	5	2	3		

Kommentarer til tabellen

Brukere

Elevundersøkelsen ble gjennomført høsten 2018. Dette året deltok alle elever ved skolen, men det er resultatene fra elevene på 10. trinn som offentliggjøres. Etter relativt dårlige resultater i 2017, er det nå gledelig å se en oppgang på de fleste parametre, at vi nå scorer likt med landsgjennomsnittet eller over på alle målepunkt. Det jobbes ellers tett på alle trinn med respektive resultater, etter en streng mal. Resultatene er også grundig drøftet i samarbeidsutvalget og FAU, og ses opp mot den bredere undersøkelsen som gjøres gjennom *Kultur for læring*. Det har vært en noe negativ tendens både hva resultater på elevundersøkelsen og grunnskolepoeng angår som vi skal være oppmerksom på. Dette er imidlertid resultater som varierer en del fra kull til kull, og med en oppsving igjen i 2018. Samtidig ser vi gode resultater på andre målinger, nasjonale prøver som eksempel, hvor vi i all hovedsak scorer høyere enn landsgjennomsnittet over tid.

Skolen er godt fornøyd med resultatet av de nasjonale prøvene denne høsten, med score over landsgjennomsnittet på alle prøvene. Det blir igangsatt lesetreningsgrupper for elever som ligger under kritisk grense i lesing. Vi håper at satsingen Ungdomstrinn i utvikling, og økt fokus på lesing som grunnleggende ferdighet i alle fag, vil medføre gode leseresultater over tid. Det vil også bli interessant å følge med utviklingen i faget engelsk, etter at nettverksjobbingen som er igangsatt på barnetrinnet har gått over en periode. Tynsetskolene er inne i det første året som såkalt «realfagskommune», med økt fokus på realfagene (matematikk og naturfag). Det blir spennende å se hvordan denne satsingen vil påvirke elevenes resultater og faglige trivsel i fremtiden.

Medarbeidere

Ny type medarbeiderundersøkelse fra 2016, derfor ingen sammenligningsgrunnlag fra tidligere år. Undersøkelsen gjennomføres annet hvert år, derfor ingen resultater fra 2017. Resultatene fra undersøkelsen som er gjennomført våren 2018 viser en positiv utvikling på alle måleparametre, til tross for høy score i undersøkelsen som ble gjennomført i 2016. Dette er tall vi er meget godt fornøyd med, som vi skal jobbe hardt for å opprettholde eller øke ytterligere.

Økonomi

Tynset ungdomsskole har holdt seg innenfor tildelt budsjetttramme over tid, dog må det jobbes godt i prosess gjennom tjenesteutvikling 2018 og videre for å tilpasse seg et lavere driftsnivå for fremtiden. Regnskapet for 2018 viser et merforbruk på kr 116 tusen. I budsjettet lå Tynset ungdomsskole inne med bruk av disposisjonsfond. Ved regnskapsavleggelsen er det ikke lagt til grunn bruk av disposisjonsfond. Justert for dette drifter Tynset ungdomsskole godt innenfor tildelte rammer. Mye av dette kan forklares med minimal bruk av vikarer, at skolens ledelse går inn og tar vikartimer ved fravær og man organiserer dagene ved hjelp av personalet som er på plass. Man skal være oppmerksom på at dette går for en periode, men kan føre til stor slitasje over tid.

Organisasjon

Tre lærere avsluttet studier våren 2018, mens tre nye lærer startet opp høsten 2018. Det er ellers fokus på å tilpasse organisasjonen fremover til de økte kravene om studiepoeng i basisfagene. Foreløpig oversikt viser at fem nye lærere starter etterutdanning i 2019.

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Elevtall	209	202	197		
2	Årsverk - lærer	26,5	26,4	25,2		
3	Netto driftsutgifter pr. elev	96 517	99 866	111 558		
4	Lærertetthet 8.-10 trinn	11,9	11,5	12,3	12,0	14,1
5	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	18,6	15,3	16,4	13,9	15,8
6	Andel elever med §5.1 vedtak	7,6	6,9	5,1	9,0	7,6

Kommentarer til tabellen

Når en sammenligner netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning på skolenivå, er det nødvendig å ta hensyn til feilkilder som gir grunnlag for korrigering. Tallene for skolene vil variere ut i fra skolestørrelse. Det er dyrere å drifte en liten enhet enn en stor. Videre vil det være forskjeller mellom barnetrinn og ungdomstrinn. På ungdomstrinnet har lærerne lavere leseplikt og elevene har flere timer pr. uke enn på barnetrinnet. Dette fører til at det trengs flere lærere for å undervise tilsvarende elevtall som i barneskolen. Innføring av valgfag i ungdomsskolen medførte lengre skoleuke for elever og lærere. Antall ressurskrevende elever vil avgjøre hvor høye de netto driftsutgiftene blir. Inneværende år er det 10 elever ved ungdomsskolen som har enkeltvedtak etter opplæringsloven § 5.1 (spesialundervisning) og 13 elever etter § 2.8 (minoritetsspråklige elever). Selv om andelen elever som mottar spesialundervisning er lavere enn for 2017, er vedtakene adskillig større og mer omfattende, og man ser derfor en økning i netto driftsutgifter pr. elev. Samtidig er elevtallet lavere enn i 2017, noe som også er med å påvirke driftsutgiftene pr. elev (det blir færre elever å dele driftsutgiftene på).

Elevtall: Relativt stabilt, tilflytting av minoritetsspråklige elever har vært den vesentligste årsaken til at elevtallet opprettholdes.

Årsverk lærere: Årsverkstallet har holdt seg relativt stabilt, men en reduksjon på ca. 1 årsverk lærere det siste året.

Lærertetthet: Lærertettheten ved Tynset ungdomsskole er på 16,4 om man ikke regner inn ressurser til spesialundervisning. Sammenlignet med snittet i fylket er dette noe høyere. Iberegnet spesialundervisning er lærertettheten 12,3 elever pr. lærer, noe under snittet i fylket (13,5).

Andel elever med enkeltvedtak:

Skoleåret 2018/19 har vi 10 elever med enkeltvedtak om spesialundervisning. Dette utgjør 5,1 % av elevene. Flere elever er nå over på «tilpasset opplæring.» Ressurser i form av hjelp/lærertetthet vil fortsatt være nødvendig, selv om antall spesialpedagogiske vedtak reduseres. Det er viktig at grunnressursen pr. klasse opprettholdes. 13 elever har vedtak etter opplæringsloven § 2.8 med rett til særskilt språkopplæring. Vi opplever en tilflytting av minoritetsspråklige elever (flyktninger, familiegjennforening, arbeidsinnvandring). Felles for alle er at de har svært mangelfulle norskkunnskaper, som følge av kort eller ingen tidligere botid i Norge.

Økonomisk resultat

Resultatet for 2018 viser et forbruk på 100,5 % av budsjett, et overforbruk på kr. 116 tusen. Forklaring på dette er som beskrevet over at det ikke er lagt til grunn bruk av disposisjonsfond som budsjettet. I realiteten er det snakk om en liten innsparing. Det har vært restriktivt bruk av vikarer og generelt lite innkjøp av inventar og utstyr for å komme i balanse.

Tjenesteproduksjonen

Læreplanarbeid

Lokalt læreplanarbeid pågår kontinuerlig i fagmøter og ved planleggingsdager/kompetansehevingsdager. Skolen har så smått begynt å forberede seg på den kommende fagfornyelsen, som vil innebære nye læreplanmål/kompetansemål og en ny overordnet del. Som et ledd i dette er også måten å legge timeplanen på under revidering, blant annet med å parallell-legge en del fag og organisere valgfag på tvers av klassetrinn.

FN-skole. Samarbeid med FN-sambandet

Gjennom flere år har vi hatt samarbeid med FN-sambandet. Vi har skrevet samarbeidskontrakt med FN-sambandet. Det medfører gjensidige forpliktelser. Ressurspersoner kommer til skolen med forelesninger og opplegg for elevene. Lærere reiser til Oslo for skoloring. Eksempler er å lage FN-avis, delta i rollespillet Sikkerhetsrådet (Hamar) og et opplegg som kalles Handelsspillet. Dette handler om fordeling av ressurser i verden.

Kulturelle skolesekken

Dette har vært et danseprosjekt for alle elever på 10. trinn, og en dagstur til Trondheim for elevene på 9. trinn. I Trondheim ble div. kulturseverdigheter besøkt som Nidarosdomen, synagogen, Rockheim og en forestilling i Trøndelag teater. 8.trinn har hatt et opplegg på Røros. Disse prosjektene er nå under revidering, som følge av å se på alle tverrfaglige prosjekt i lys av fagfornyelsen.

Prosjekt med psyk. sykepleier/miljøterapeut i skolen

Dette prosjektet er nå formelt avsluttet, men jfr. vedtak fra kommunestyret 2018 drifter skolen dette selv innenfor egen ramme, ved å benytte en miljøarbeider/sosionom i 50 % stilling.

Prosjektmålene som var satt:

- Bidra til å fange opp elever som sliter, og som står i fare for å utvikle psyk. problemer eller rusproblemer.
- Være en tilgjengelig voksen som elever kan ta kontakt med ved behov
- Forebygge uheldig utvikling
- Motivere for videre skolegang og utdanning

Skolens miljøarbeider/sosionom følger samme målsetting i sitt arbeid, og jobber ellers tett med helsesøster opp mot elever som strever med psykisk helse eller samværsformer med andre elever.

Trivselsprogrammet

Våren 2016 underskrev vi en treårig avtale med trivselsprogrammet (www.trivselsleder.no). Dette går ut på at mobbefrie elever nomineres av de øvrige elevene på skolen til å være trivselsledere som skal lede aktivitet i friminuttene eller egne avsatte timer. Dette er et ledd i vårt arbeid med trivsel, skolemiljø og sosial kompetanse.

Økt trivsel og mer aktivitet er også viktige faktorer for økt læringsutbytte for den enkelte elev. Vi er i skrivende stund inne i en vurdering om hvorvidt vi skal videreføre dette arbeidet gjennom en formalisert avtale med trivselsprogrammet, eller om vi skal drifte dette arbeidet i egen regi.

Kultur for læring

Resultatene fra både kartleggingsundersøkelsen i 2016 og 2018, samt elevundersøkelsen de siste årene, viser at det er viktig å fortsette det ekstra fokuset på både faglig og sosial trivsel, selv om det har vært en positiv utvikling fra 2016 til 2018. Vi jobber for tiden med profesjonelle læringsfellesskap, utprøving av variert undervisning under observasjon av hverandre, deling av pedagogiske tips og ideer satt i system, for å nevne noe. Mye av arbeidet er satt i system gjennom arbeidet med en kompetansepakke kalt «*Relasjonsbasert klasseledelse*». Dette er systematisk jobbing gjennom ulike moduler i regi av Sepu på Hamar, hvor alle ansatte deltar. En del av prosjektet legger også opp til utveksling mellom ulike skoler i fjellregionen. Tynset ungdomsskole jobber her sammen med Folldal skole. Tynset som realfagskommune, hvor Tynset ungdomsskole har én ressurslærer med noe nedsatt tid for å holde seg faglig oppdatert og kurse med-lærere, er noe som også forhåpentligvis vil være med å øke elevenes oppfatning av faglig trivsel. Viser til *Grunnskolen felles* for mer informasjon om prosjektet.

Tynset opplæringscenter

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	29 778	28 116
	Netto driftsutgifter	3 281	3 220
Ansatte	Årsverk	15,4*	
	Tjenesteområdeleder	Svanhild Næverdal	

*I tillegg sysselsettes 1,8 årsverk i pågående prosjekter.

Organisering

Tynset opplæringscenter er organisert med 4 team: norsk og samfunnskunnskapsavdeling, bosettingsavdelingen, introduksjonsavdelinga og grunnskoleopplæring for voksne.

Norsk- og samfunnskunnskap

- 6-7 nivådelte grupper à 20/24 t/u, interkommunalt samarbeid for kommunene Tolga- Alvdal- Folldal- Tynset
- Organiserer og avvikler obligatoriske nasjonale muntlige og skriftlige norsksprøver
- Følge opp persontilskudd (grunntilskudd og norsktilskudd) i det interkommunale samarbeidet

Grunnskoleopplæring for voksne

- Grunnskoleopplæring for voksne i samarbeid med NØVGS om innføringsklasse for de i alder 16-24 år.
- Grunnskoleopplæring for voksne for de i alder fra fylte 25 år.
- Organiserer og avvikler grunnskoleeksamen for voksne

Koordinering av bosetting og integreringsarbeidet

- Bosetting av flyktninger ved ankomst til kommunen
- Oppfølging av alle innvandrere i tiden etter bosetting i kommunen. Veiledningstjeneste.
- Flyktningebudsjett/ integreringstilskudd Tynset kommune

Introduksjonsprogram

- Introduksjonsprogram for flyktninger; i tett samarbeid med norsk og samfunnskunnskapsavdelinga som er et av flere introduksjonstiltak
- Oppfølging av språktreningsplasser i tett samarbeid med norsk og samfunnskunnskapsavdelinga
- Kurs i samfunnskunnskap. Arrangerer kurs for deltakere fra omkringliggende kommuner
- Organisere og avvikle prøver i samfunnskunnskap og Statsborgerprøve,- i samarbeid med avd norsk og samfunnskunnskap
- Søke tilskudd for flyktninger med nedsatt funksjonsevne og oppfølging av tiltak
- Skolerådgivning for alle elever bosatt i Tynset kommune, både intro-deltakere og elever utenom denne ordningen

Avdelingene og de ulike funksjonene er samlet i et felles tjenesteområde som ledes av rektor.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blikk for den enkelte. • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring. • Opplæring i norsk og samfunnskunnskap skal gi muligheter og plikter til deltakelse, likestilling og integrering i det norske samfunnet.
-------------------------------	--

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	
Brukere	Introduksjonsprogrammet					
	Norsk og samfunnskunnskap	Målt nivå B1 og A2	Målt nivå B1 og A2	Målt nivå B2,B1,A2	Nivå B2,B1,A2	Landet
	-lytteforståelse, skriftlig prøve	89%	83%	76%	85%	81 %
	-leseforståelse, skriftlig prøve	71%	65%	50%	80%	73 %
	-skriftlig fremstilling	90%	83%	77%	85%	81 %
	Muntlig fremstilling	91%	84%	93%	95%	78 %
	Introduksjonsdeltaker					
	I lønnet arbeid eller utdanning etter endt intro. program	63 %	71,4%	72	70%	63,3%
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Autonomi	4,5	-	4,2		4,3
	Mestringsorientert ledelse	4,4	-	4,1		4,0
	Rolleklarhet	4,7	-	4,5		4,3
	Mestringsklima	4,7	-	4,3		4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	6,1	6,8	7,7	3,0	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	103,1	107,9	101,9	100	-
Organisasjon	Antall ansatte i videreutdanning					
	Kompetanse for kvalitet, grunnskole	3	1	1	1	
	Kompetanse for mangfold, norska	-	-	-	2	
	Flerkulturell forståelse				1	
	Rådgivning	1	1	1	-	

Kommentarer til tabellen

Brukere

Resultater ved prøver i norsk og samfunnskunnskap

Prøvene arrangeres 3 ganger / år. Resultatet som presenteres i tabellen er fra sommerprøvene 2018.

Prøveformen er digital og er sentralt styrte prøver som måles etter nivå A1-A2-B1-B2, der A1 og under A1 viser laveste resultat. Nivå B2 viser til høyere nivå tilsvarende Bergenstest. Fra 2019 vil prøvfrekvensen økes fra 3 til 4 prøver / år i både skriftlige og muntlige ferdigheter. Nytt nivå, C 1, innføres ila 2019.

Nivåene A1-A2-B1-B2 måles i skriftlige prøver i lytte- lese- skrive. Prøvene er adaptive og vurderes sentralt av Kompetanse Norge. Muntlige norskprøver arrangeres lokalt med ekstern sensor. Tynset opplæringscenter har som målsetting å få raskere progresjon i norskopplæring for elever med liten eller ingen skolebakgrunn. For å kunne nå mål der flere elever oppnår nivå A2 og bedre, har vi økt kompetansen innen ulike opplæringsmetoder og styrket pedagogisk oppfølging på språktreningsplasser for deltakere i introduksjonsprogrammet.

Vi ønsker et «sømløst» introduksjonsprogram der lærer, programveileder og deltaker samarbeider tett. Deltakeren følges opp etter vedtak om individuelle plan.

Norskprøver i 2017 viste noe lavere resultater i de skriftlige ferdighetene sammenlignet med tidligere år. For 2018 har vi fortsatt en nedgang ved prøveresultat i lytte-skrive lese, men en sterk økning i resultater ved muntlige norskprøve. Nedgangen kan i mange tilfeller knyttes til endringer i lov om midlertidig opphold som ble innført i 2017. Lovendringen resulterer i at mange deltakerne tar norskprøver før de er ferdige med sitt intro.program, og før de har gjennomført sine norsktimer og nådd sitt mål etter vedtak om IP (individuell plan). I disse tilfellene går gjerne deltaker opp til samme prøve to ganger, første gangen for å innfri frist ved søknad om opphold og deretter prøvetaking etter endt norskopplæring.

Vi har en sterk økning av deltakere som oppnår resultat på nivå B1 og B2, men også flere enn tidligere som ikke oppnår høyere nivå enn A1c (opp mot A2). Dette skyldes først og fremst større andel flyktninger til vår region i perioden 2015-2018 fra land der befolkningen har høyere utdanning, men også fra land der stor andel i befolkningen er analfabeter.

Siden høst 2016 har vi fått kommunale utviklingsmidler til prosjektet *arbeidsrettet norskopplæring*. Prosjektet er først og fremst rettet mot flyktninger som bosettes med ingen eller svært lite skolebakgrunn. Prosjektet avsluttes våren 2019 og implementeres som metode ved skolen fra og med høsten 2019.

I samarbeid med Regionrådet for fjellregionen jobber vi med prosjekt *entreprenørskap for voksne*. I likhet med prosjektet arbeidsrettet norskopplæring, er målgruppa for entreprenørskap for voksne først og fremst elever som har ingen eller lite skolebakgrunn.

Introduksjonsprogrammet, introduksjonsdeltakelse

Tynset kommune kan over tid vise til jevnt gode resultater ved overgangen til lønnet arbeid eller utdanning for deltakere etter endt introduksjonsprogram. Fra 2009-2013 var resultatet 100 % aktivitet etter endt program. Resultatet for 2015 ble 65% (landsbasis 63%) og for 2016, 63 %. Resultatet for 2014 og 2016 var lavere enn vår målsetting om 70%, men noe høyere enn landsgjennomsnittet for perioden. For 2017 viste resultatet 71,4 % og 2018 viser resultatet 72%. Begge årene er over landsgjennomsnittet og over vår målsetting om 70%.

For å nå mål om 70% til lønnet arbeid eller utdanning for deltakere etter endt introduksjonsprogram for 2018 har vi rettet mer fokus på oppfølgingsarbeid på språktreningsplasser, tettere samarbeid mellom norskopplæringen, introduksjonsavdelingen og andre samarbeidende enheter i kommunen. Se også styrking iverksatt ved skoleavdelingen for å øke kompetansen i norsk muntlig og skriftlig for elever med liten eller ingen skolebakgrunn.

Medarbeidere

Ved gjennomføring og evaluering av medarbeiderundersøkelsen har personalet og ledelsen jobbet grundig med kommunens visjon og verdier knyttet opp mot enhetens resultater ved medarbeiderundersøkelsen, 10-faktor. Vi ser verdien av systematisk bruk av kompetanse og samarbeid på tvers av avdelingene. For å oppnå forventet mål ved tjenesten er god faglig kompetanse, delingskultur og rolleavklaring viktig i alle ledd.

Sykefraværet 2018 er høyt. For 2018 er det ikke meldt om sykefravær grunnet arbeidsforhold ved arbeidsplassen. Vi har i 2018, som i 2017, noe langtids sykefravær som trekker opp fraværsprosenten.

Økonomisk resultat

Enheten kan over tid vise til god økonomistyring der det ikke har vært store avvik mellom budsjett og regnskap. For 2018 hadde enheten et overforbruk på kr 60 000. I denne beregningen er ikke avdelingen for det interkommunale samarbeidet om norsk og samfunnskunnskapsopplæring tatt med.

Det interkommunale samarbeidet om norsk og samfunnskunnskapsopplæring driftes av øremerket tilskuddsmidler, persontilskudd, som består av grunntilskudd og norsktilskudd. Regnskap 2018 for det interkommunale samarbeidet viser til et merforbruk kr 430 000. Merforbruket skyldes færre bosatte flyktninger enn planlagt. I flere år har kommunene bosatt flere personer enn budsjettet og øremerket tilskudd er avsatt på fond. Det interkommunale samarbeidet dekker merforbruket for 2018 ved bruk av dette fondet.

Det interkommunale samarbeidet ved Tynset opplæringssenter mottok i 2018 kr 300 000 i kommunale utviklingsmidler fra IMDi for å drifte prosjektet arbeidsrettet norskopplæring.

Tynset opplæringssenter ved introduksjonsavdelingen mottok i 2018 kr 220 000 i kommunale utviklingsmidler fra IMDi til undervisning i engelsk på høyere nivå for deltakere / elever som skal søke høgskole / universitet og som av den grunn må ta en engelskspråklige test for utlendinger, TOEFL. I dette prosjektet har samtlige elever ved Tynset

opplæringssenter med behov for å ta TOEFL-test, fått mulighet til å delta i engelskundervisningen, også elever fra andre kommuner.

Prosjektmidler i forbindelse med entreprenørskap for voksne vil etter planen utbetales i 2019. Det er Regionrådet for fjellregionen som er eier av prosjektet, og Tynset opplæringssenter ved interkommunalt samarbeid, programveiledere fra kommunene Tynset-Tolga- Folldal- Alvdal og Røros voksenopplæringssentre, er samarbeidspartnere.

(Se også nærmere beskrivelse i kommentarfeltet for introduksjonsavdelingen og under beskrivelsen av norsk og samfunnskunnskapsavd.)

Organisasjon

Enheten har over flere år hatt ansatte i høyskolestudier, både knyttet til Kompetanse for kvalitet og Kompetanse for mangfold, og også ansatte i høyskolestudier utenfor denne statlige ordningen. Etter å ha vært gjennom et generasjonsskifte i personalgruppa, har vi over tid hatt behov for kompetanseheving. Det er særlig behov for økt kompetanse i faget norsk som andrespråk, spesialpedagogikk og kompetanse innen flerkulturell kommunikasjon.

Nøkkeltall for tjenesten

		2015 Pr.1.10.	2016 Pr.1.10.	2017 Pr 1.10.	2018 Pr.1.10.
1	Elevtall norskavd.	94	120	106	81
2	Årsverk norskavd., ped.ressurs	6,3	7,5	7,7	6,5
3	Elevtall grunnskole vo	14	13	17	15*(16)
4	Årsverk grunnskole vo., ped.ressurs	1,4	1,5	2,2	2,1
6	Introduksjonsdeltakere	40	63	54	37
7	Årsverk bosettingsavdeling	1	1,8	1,8	1,8
8	Årsverk introduksjonsavdeling, inkl skolerådgiver og tilskuddsøker / oppfølger av tilskudd for flyktninger med nedsatt funksjonsevne	1	2,5	2,5	2,5

Admin.ressurs er ikke medregnet i tabellen.

*pkt 3: en elev med permisjon deler av året.

Kommentarer til tabellen

Ved *norskavdelinga* ble det i 2018 gitt norsk og samfunnskunnskapsopplæring til 140 elever. Ved telling per 01.10. var det registrert 81 elever. I snitt hadde vi ca. 110 elever til enhver tid ved avdelinga. Vi tilbyr undervisning i grupper organisert etter elevenes mestringsnivå i norsk muntlig og skriftlig. Undervisningen tilpasses eleven og følger elevens individuelle plan. Våre elever er bosatt i Folldal, Alvdal, Tynset og Tolga.

Ved *grunnskoleopplæring for vo* fikk 17 elever opplæring i 5 fag vår 2018, og 16 elever var registrert fra nytt skoleår høst 2018. En elev har permisjon deler av skoleåret.

Det undervises i grunnleggende ferdigheter og på et eksamensrettet nivå.

Andre kommuner kjøper elevplass ved grunnskole for voksne, men det er ikke et formalisert interkommunalt samarbeid.

Ved *introduksjonsordningen* var det 65 aktive deltakere i løpet av 2018.

25 av introdeltakere avsluttet introduksjonsprogrammet i 2018. 72 % av dem er i jobb eller utdanning og fordelingen er som følger: arbeid: 4 (16%), utdanning høy: 0 (0%), utdanning vgs: 14 (56%), annet: 7 (28%)

Tynset opplæringssenter organiserer kurs i 50 timer samfunnskunnskap fordelt på to uker/år, vinter- og høstferieukene. Ved gjennomføring av samfunnskunnskapskurset vår 2018 var det 38 deltakere fra 5 kommuner. Det var 6 språkgrupper representert. Hver gruppe fikk opplæring på eget morsmål.

Vi arrangerer samfunnskunnskapsprøve på norsk og på et språk kandidaten forstår, samt statsborgerprøve. I 2018 arrangerte vi 3 samfunnskunnskapsprøver og 2 statsborgerprøver.

Deltakere med introduksjonsprogram	2017	2018
Antall introdeltakere totalt	72	65
Norskopplæring med samfunnskunnskap i løpet av året:	72	65
Språkpraksis i løpet av rapporteringsåret:	28	28
Godkjenning av utdanning fra hjemlandet:	4	4
Arbeid utenom språktreningsplass i løpet av året:	13	8
Arbeidspraksis utenom språktr. plass i løpet av året:	4	4
Arbeidsmarkettiltak i regi av NAV ved overgang fra intro	0	0
Grunnskole i løpet av året:	5	6
Fag i videreg skole i løpet av året:/ arbeid	14	14
Sluttet / flyttet fagutdanning, videreg. skole i løpet av året	3	3
Antall introdeltakere med 3 år intro	5	7
Antall menn	44	44
Antall kvinner	28	21
Antall med inntektsnivende arbeid ved siste kontakt:	10	3
RESULTAT I %: intro.deltakere over i lønnet arbeid eller utdanning etter endt intro. program	71,4	72

Kommentarer til tabellen

Introduksjonsavdelingen

Det er en økning i antall deltakere med språkpraksis og antall deltakere med arbeid utenfor introduksjonsordningen. Vi har lyktes med å verve flere språktreningsplasser innenfor både kommunal, privat og frivillig virksomhet. Dette skyldes i stor grad omsøkte kommunale tilskuddsmidler (KUM) som det interkommunale samarbeidet om norsk og samfunnskunnskap fikk tildelt fra IMDi 2017 og 2018 for å utvikle arbeidsrettet norskopplæring. Tildelte kommunale utviklingsmidler ble benyttet til å utvikle fagplaner og språktreningsmapper innenfor følgende fagområder: assistenter i barnehage, ass. ved frivilligsentraler, ass. ved systue, fagplan for bibliotek, bilpleie, butikk og kantine, butikk og bensinstasjon, byggevarer, kjøkken, lagerarbeid, skole og SFO, vaktmester, helse og omsorg, merkantil, renhold. Vi har utarbeidet fagplaner og språkmapper innen langt flere fagområder enn det som var målsettingen til prosjektet. I tillegg har vi inkludert lese- og læringsstrategier i de nye språkmappene, noe som vi ser at deltakerne har stor nytte av.

Våren 2018 fikk vi innvilget KUM-midler fra IMDi for å sette i gang engelskundervisning i introprogrammet for deltakere med medbrakt høyere utdanning eller videregående skole fra hjemlandet. Tilbudet har gjort det mulig å skreddersy introprogrammet på en bedre måte også for gruppen med høyere utdanning eller videregående skole.

For 2018 har flere deltakere arbeid etter skoletiden (4) og flere har også kommet inn på videregående skole og grunnskole / innføringsklasse (20). Fortsatt er det store utfordringer knyttet til å skaffe arbeid eller et utdanningsløp til introduksjonsdeltakere som har lav eller ingen utdanning fra hjemlandet. Vi trenger å igangsette fagopplæring over tid for voksne flykninger for å møte fremtidige behov for sysselsetting når det gjelder denne gruppen. Introduksjonsprogrammet skal gi muligheter og plikter til deltakelse, likestilling og integrering i det norske samfunnet. Det er derfor viktig at hele kommunen deltar i dette arbeidet for at vi skal lykkes med å nå tiltaks mål.

Bosetting og integreringsavdelingen

Fagleder ved bosetting og integrerings avdelingen er hovedkontakt opp mot Integrerings- og mangfoldighetsdirektoratet (IMDi) ved forespørsel om mottak/bosetting av flykninger. Koordinator for flerkulturelt arbeid forbereder og gjennomfører mottak og etablering av flykninger samt å yte service opp mot alle innvandrere i kommunen som har behov for veiledning og informasjon. Koordinator har oppfølgingsarbeid i samarbeid med andre kommunale tjenester ved bosetting av innvandrere. Bosetting og integreringsavdelingen gjennomfører forskjellige integreringstiltak for innvandrere i Tynset kommune i samarbeid med den frivillige sektoren. Eksempler på samarbeid med frivillige er tiltak som Språkkafé og Besøksvenn. Bosettingsavdelinga har i mange år organisert tilbud om *Kvinnekafe* og svømmeopplæring, -i de siste årene har svømmeopplæringa primært vært et tilbud for kvinner.

Årsrapport integrering Tynset

I 2018 mottok Tynset Kommune 7 tilskudds-berettigede personer, hvorav 3 etter avtale med IMDI og 4 familiejenforente. Av de 7 bosatte var 1 enslige mindreårige. Ved utgangen av året var det totalt 138 personer bosatt i Tynset kommune som utløste integreringstilskudd i løpet av 2018. En familie på 6 fra Kongo ble utsøkt i 2018 men har ikke ankommet kommunen enda.

Tilskuddsberettiget	2015	2016	2017	2018
Sum bosettingsår	47	35	35	7
Nasjonalitet	Afghanistan, Eritrea, Somalia, Syria	Eritrea, Somalia, Sudan, Syria	Eritrea, Somalia, Sudan, Syria	Eritrea, Somalia, Syria

Økonomisk resultat

Enheten kan over tid vise til god økonomistyring der det ikke har vært store avvik mellom budsjett og regnskap. For 2018 hadde enheten et overforbruk på kr 60 000.

1. Avd. norsk- og samfunnskunnskap:

interkommunalt samarbeid for kommunene Tolga- Tynset- Alvdal- Folldal:

Driftsbudsjettet interkommunalt samarbeid avregnes mot persontilskudd (norsk- og grunntilskudd). Samlet gikk regnskapet for interkommunalt samarbeid 2018 med merforbruk kr 430 000. Merforbruket dekkes av fondsmidler ved det interkommunale samarbeidet.. Egen avregning føres for området.

2. Innføringsklasse ved NØVGS og grunnskoleopplæring for voksne ved Tynset opplæringscenter:

For budsjettåret 2018 hadde tjenesten et merforbruk på kr 270 000. Det ble for budsjett 2018 vedtatt innsparing av lønnsutgift ved grunnskoleopplæring for voksne. Med mange søknader til grunnskoleopplæring for voksne skoleåret 2018-19 ble det ikke mulig å iverksette innsparing ved området. Opplæringen er en lovpålagt kommunal tjeneste. Tynset opplæringscenter fører også budsjett og regnskap for innføringsklasse ved NØVGS. Det er hovedsakelig elever fra ungdomsskoler i regionen som søkes inn til innføringsklassa ved NØVGS. Rektor ved Tynset opplæringscenter har ikke tilgang til og oversikt over elevsøknader fra de omkringliggende ungdomsskolene. Økonomisk ramme ført i budsjett blir derfor satt opp etter forrige års regnskap.

3. Koordinering av flyktningbosetting og integrering oppnådde i regnskapsåret 2018 en innsparing på til sammen kr 150 000. Det ble satt av ressurser til konsulenttjeneste ved mottak av nye flyktninger fra Kongo. Nevnte flyktninger kom ikke som planlagt i 2018, men vil komme i 2019.

4. Tilskuddsordning ressurskrevende brukere: mottatt statlige tilskudd for ressurskrevende deltakere. Midlene er øremerket og brukes til individuelle tiltak.

5. Introduksjonsprogrammet

Tjenesten gikk for 2018 i balanse.

6. Kafedrift Holmen

Tjenesten organiseres som språktreningsplass. Tjenesten gikk med en liten innsparing.

Tjenesteproduksjonen

- Tynset arrangerer språkprøver for kommunene Tynset- Tolga- Alvdal-Folldal.
- Tynset arrangerer prøver i samfunnskunnskap på norsk og på et språk kandidaten forstår, samt statsborgerprøve
- Eksamen grunnskole for voksne
- Kartlegging og realkompetansevurdering av søkere til grunnskoleopplæring vo
- Arrangerer Kvinnekafe på frivillighetssentralen for innvandrerkvinner og etnisk norske kvinner. Målet er å knytte vennskap og å skape arena for god integrering.
- Svømmeopplæring for innvandrerkvinner og menn. Foreldre kan også etter avtale med oppl.senteret ta med seg sine barn på svømmeopplæringa.
- Samarbeider med frivilligsentralen om Språkkafe

- Samarbeid med Redd Barna om Besøksvenn, som i mange tilfeller også fungerer som Leksehjelper
- Prosjekt om Arbeidsrettet norskopplæring for introduksjonsdeltakere. Mottatt KUM av IMDi
- Prosjekt engelskundervisning for elever med medbragt høyere utdanning og som har mål om TOEFL-test. Mottatt KUM av IMDi
- Samarbeider med Regionrådet for fjellregionen om prosjekt entreprenørskap i skolen for voksne. Arrangert to innovasjonsuker.
- Samarbeid med kulturtjenesten om ulike aktiviteter som kan bidra til å styrke integreringsarbeidet og norskopplæringa. Blant annet Barnas Verdensdager
- Temakurs ved skolen for introduksjonsdeltakere hver onsdag, blant annet begynneropplæring i engelsk
- Samarbeid med barnevernstjenesten om prosjektet OCDP(International Child Development Programme)
- Arrangerer temakurs 4 timer / uke der elever kan velge mellom opplæring i data, sang/ musikk, entreprenørskap, samfunnsfag
- Samarbeid med TIF om aktivitet og dans for kvinner ved Tynset opplæringssenter. Dagtid.

PP-tjeneste/logopedtjenesten

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	11 835	12 698
	Netto driftsutgifter Tynset sin andel	2 874	3 214
Ansatte	Årsverk	10,9	
	Tjenestoområdeleder	Ragni Hole	

Organisering

PP-tjenesten/logopedtjenesten for Nord-Østerdal er en interkommunal tjeneste, og dekker kommunene Tynset, Folldal, Alvdal, Rendalen, Tolga, Os, og Hedmark fylkeskommune. Tynset kommune er vertskommune. Tjenesten er organisert i:

- Barnehageteam
- Grunnskoleteam
- Videregående skoleteam

Hver skole og barnehage har en kontaktperson i PPT som har fast besøksplan mot den enkelte enhet. Kontaktpersonen har ansvar for å følge opp det systemiske arbeidet i organisasjonen. I tillegg har tjenesten tre team som arbeider med kompetanseheving innen følgende områder:

- Lese- og skrivevansker, matematikkvansker, språkvansker og fler-språklighet
- Sosiale og emosjonelle vansker
- Sammensatte lærevansker

Lederressurs er 50 % av en fagstilling.

Logopedene jobber selvstendig og hver kommunene har hver sin logoped som kontaktperson. Logopedtjenestens kompetanseområder er afasi, dysartri, stamming og løpsk tale, utviklingsmessige språkvansker, artikulasjonsvansker, stemmevansker og dysfagi (spise- og svelgevansker).

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	PP-tjenesten
	• Bidra til tidlig innsats i barnehage og skole. • En tilgjengelig tjeneste som bidrar til helhet og sammenheng i tiltak. • Arbeide forebyggende og systemrettet med fokus på lærings-miljø og pedagogisk ledelse.
	Logopedtjenesten
	• Diagnostisere, utrede, behandle og veilede målgruppen som har krav på logopediske tjenester. • Logopedtjenesten samarbeider tett med PP-tjenesten i veiledning av skole/ barnehage.

PP-tjenesten og logopedtjenesten har ikke gjennomført brukerundersøkelser. Det er ingen av brukerundersøkelsene som KS benytter som passer for vår tjeneste.

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2018	2018
Medarbeidere						Landet
	Autonomi	4,5		4,9	4,5	4,2
	Mestringsorientert ledelse	4,1		4,8	4,5	3,9
	Rolleklarhet	4,3		4,4	4,5	4,3
	Mestringsklima	4,4		4,7	4,5	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	4,8	7,2	0,8	4,5	x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	90,0	94,0	98,0	100	x
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse (antall i et videreutdanningløp)	3	4	3	3	x

Kommentarer til tabellen

PPT/Logopedtjenesten skårer godt i medarbeiderundersøkelsen. Vi har lavt sykefravær, og holder oss innfor budsjett.

Det finnes ikke KOSTRA tall for PP-tjenesten/logopedtjenesten. Derfor er det ført opp andre faktorer som er viktige overordna mål.

	Avgjørende faktorer	Indikatorer	Mål 2018	Resultat 2018
1	Ny henviste i tidlig alder: PP-tjenesten: Logopedtjenesten:	Klientstatestikk førskealder	21% -	18,8% 52,0%
2	Tidlig intervensjon ved vansker	Klientstatistikk	Ikke venteliste	Venteliste
3	Færre individhenvisninger, flere systemsaker	Statistikk	Noen henviste systemsaker	8 henvisninger
4	DUÅ (De utrolige årene), foreldreveiledning	Antall grupper symptom på vansker	Nedgang i symptomer på vansker	For få påmeldte til tilbudet
5	Tilgjengelighet gjennom kontaktpersoner i skoler og barnehager	Fast besøksplan	Utsendt besøksplan	Utsendt besøksplan
6	Tverrfaglig/tverretatlig samarbeid	BUT i alle kommuner	Minimum 4 møter pr år	4 møter pr. år
7	Systemisk tilnærming i individsaker	Standard for systemisk arbeid i saker	Implementering av standard	Fortsatt i implementerings- fasen
8	Skole- og barnehageutvikling	Pedagogisk analyse	Opprettholde kompetansen i PPT	Opprettholdt
9	Skole- og barnehageutvikling	Kultur for læring	Delta i satsingen	Delta med veiledning,

	Avgjørende faktorer	Indikatorer	Mål 2018	Resultat 2018
				kunnskap om analyse og tiltak
10	Fagkompetanse i teamet	Kvalitet på sakkyndige uttalelser	Opprettholde kvaliteten	Opprettholdt kvalitet
11	Volum på logopedtjenesten	2 ferdig utdannede logopeder	Ikke ventetid	Etter tilsetting av ny logoped i 100% stilling har vi ikke venteliste
12	Brukertilfredshet	Undersøkelse	Ikke utarbeidet for PPT/logoped-tjenesten	
13	Arbeidsmiljø	Sykefravær	Lavt sykefravær	Kun enkeltdager med sykefravær
14	Arbeidsmiljø	Medarbeider undersøkelse	Gjennomført i 2018	Veldig bra på målet og over målet som var satt

Kommentarer til tabellen

1. Dette er et mål som vi til en viss grad lykkes med siden det nok arbeides med barn i flere barnehager uten at de er formelt henvist til PPT som individualsaker. Ca. halvparten av alle ny-henviste saker til logopedtjenesten er i denne målgruppen.
2. Tidlig innsats både når det gjelder alder og problematikk. I grunnskole og barnehager er faste besøksdager med egne kontaktpersoner for skoler og barnehager medvirkende til at vi kommer tidlig inn i saker. Deltakelse i spesialpedagogisk team i videregående skole øker også muligheten for tidlig innsats. Alle saker som meldes tjenesten skal være kjent og drøftet med kontaktperson på forhånd, det er ikke alltid det skjer.
3. I 2017 hadde vi som mål å lage et system for registrering av systemsaker i barnehager og skoler. Målet er delvis nådd. PPT har nå laget eget skjema for henvisning av systemsaker og vi har laget statistikk og rapporterer dette arbeidet på en bedre måte. Målet om færre individualsaker er ikke nådd enda.
4. PPT har i mindre grad deltatt i DUÅ-grupper i 2018, kun som reserve.
5. Besøksplaner og kontaktpersoner til skoler og barnehager fungerer godt.
6. Ansatte i PPT er faste medlemmer av BUT i alle kommuner. I tillegg til faste samarbeidsmøter med BUP-Tynset, Hab.tjenesten og Statped. Dette bidrar til økt fokus og muligheter for tverrfaglig samarbeid.
7. Det er et mål å redusere antall individualsaker for å frigjøre tid til å kunne jobbe systemarbeid, dvs. veilede på læringsmiljø for å fremme tilpasset opplæring. Tendensen er imidlertid at en del klienter blir re-henvist ved overgang til barnetrinn-ungdomstrinn, ungdomstrinn-videregående skole. Det er utfordrende for skolene å overføre kunnskap og kompetanse. Ny systemstandard med observasjon av læringsmiljøet har hatt positiv effekt ved at fokus er blitt dreid fra individ mot systemet rundt eleven.
8. Fungerer etter intensjonen.
9. Kultur for læring: PPT har deltatt i nettverk sammen med kommunene i Nord-Østerdal på jevnlig nettverkssamlinger. Alle skoler og barnehager jobber med Kultur for læring. Barnehagene startet et år etter skolene. PPT har skriftlig veiledet 36 ansatte grupper i barnehagene på kompetansepakken pedagogisk analyse.
10. PPT jobber med å opprettholde god kvalitet på våre sakkyndige vurderinger. Det gjøres med felles internjobbing, deltagelse i PP-ledernettnetverket i Hedmark, hvor temaet tas opp jevnlig, og med god dialog med skoleeier i Tynset kommune.
11. Logopedtjenesten ble fullbemannet fra 1. juli 2018, og har ikke venteliste.
12. Brukertilfredshetsundersøkelse er ikke gjennomført siden 2010.
13. Sykefraværet er lavt. Vår kontormedarbeider går på arbeidsavklaringspenger.
14. Arbeidsmiljøet må betegnes som meget godt, noe medarbeiderundersøkelsen fra 2018 viser. Medarbeidersamtaler er gjennomført med alle ansatte. Det gjennomføres plangruppemøter. Gruppen består av leder, nesteleder, tillitsvalgt og verneombud. Tjenesten er nå full bemannet.

Økonomisk resultat

Kommune/fylkeskommune	2018		2018	
	PPT	PPT	Logopedtjenesten	Logopedtjenesten
	Innbetalt	Sluttoppgjør	Innbetalt	Sluttoppgjør
Fylkeskommunen	1 567 431	44 382	57 112	-3 562
Alvdal	1 203 703	50 768	234 543	47 174
Folldal	590 541	33 038	151 525	30 245
Os	638 163	-4 743	188 614	38 966
Rendalen	692 931	64 258	178 525	37 302
Tolga	709 599	40 596	155 657	35 614
Tynset	2 462 169	21 020	536 537	103 285

PPT/logopedtjenesten har samlet sett hatt en innsparing på kr 538 tusen, PPT kr 249 tusen. Dette har sammenheng med velferdspermisjoner, for høy budsjettering KLP og avslutning av leasing avtaler på biler. For logopedtjenesten kr. 289 tusen, det har det sammenheng med ubesatt stilling deler av året. Grunnlaget regnes henholdsvis ut fra barnetallet i kommunene 0-15 år (PPT) og innbyggertallet i kommunene (logopedtjenesten).

Tjenesteproduksjonen

I 2018 har PPT arbeidet med 450 saker, det er en økning fra 2017 med 3 saker. Logopedtjenesten har hatt en økning fra 2017 med 32 saker til 138 i 2018. Det er stor variasjon mellom kommunene mht. antall saker og vanskegrad i sakene det arbeides med i løpet av ett år i PPT/logopedtjenesten.

Kommune	2016		2017		2018	
	PPT	Logoped	PPT	Logoped	PPT	Logoped
Alvdal	66	19	73	12	69	18
Folldal	45	10	50	20	49	18
Os	62	8	70	9	67	11
Rendalen	32	9	40	12	24	6
Tolga	45	12	52	16	59	21
Tynset	153	28	159	37	172	64

I tillegg kommer 3 saker fra andre kommuner og 7 uregistrerte i 2018.

Systemsaker 2018

Kommune	2018	
	Skole/barnehage	Antall
Alvdal	Barneskole/barnehage	2 saker
Folldal	Barneskole	1 sak
Os	Barnehage	1 sak
Rendalen	Barnehage/barneskole	1 sak
Tolga	Barnehage/barneskole	2 saker
Tynset	Barneskole, Kvikne	1 sak

Sakkyndighetsarbeid

Vi har stort sett klart å overholde rimelig saksbehandlingstid på 3 mnd., men klarer ikke alltid å ferdigstille skriftlige vurderinger innen tidsfristen, men i samarbeid med skoler og barnehager settes det inn tiltak både før og etter at klienten er henvist til PPT/logopedtjenesten. De sakkyndige vurderingene bygger på bred utredning både av individet og av læringsmiljøet og det brukes mye tid på å avklare begrepene spesialundervisning og tilpassa opplæring. Det er PPT som skriver sakkyndig vurderinger for saker i Logopedtjenesten. Det er bare et fåtall av klientene i logopedtjenesten som har sakkyndig vurdering.

Organisasjonsutvikling i skole og barnehage

Tjenesten har vektlagt observasjon av læringsmiljøet når det har blitt henvist nye saker, der det har latt seg gjøre. Systematisk observasjon av klasseledelse og voksenrollen i barnehagen har ført til gode refleksjoner og drøftinger omkring læringsmiljøets betydning for læring og utvikling.

Dialogmøter: Det er gjennomført et møte i hver kommune. Skoleeier, skole- og barnehageledelse deltar. Møtene evaluerer samarbeidet og dannet grunnlag for prioriteringer og samarbeidsrutiner.

Fagråd: I løpet av året er det gjennomført to fagrådsmøter, der møter representanter fra kommunene i det interkommunale samarbeidet sammen med representant fra fylkeskommunen. Fagrådet er et rådgivende organ for informasjons utveksling og drøfting av ulike faglige og økonomiske spørsmål.

Kompetanseutvikling i skole og barnehage

Fagteamene i PPT har en aktiv rolle i forhold til planlegging og gjennomføring av ulike kurs, for å bidra med kurs på "Plan for kompetanseheving i grunnskolen" i Nord-Østerdal. I skoleåret 2017/18 ble det i samarbeid med Statped satt i gang opplæring i «Intensive lesekurs» der alle skoler var representert bortsett fra skolene i Rendalen kommune. Høsten 2018 hadde alle ansatte i grunnskolen kurs med samme tema, med fokus på betydningen av gode leseferdigheter i alle fag. Det jobbes med å danne nettverksgrupper for de pedagogene som driver «lesekurs» på skolene.

Våren 2018 arrangerte PPT spes.ped samling for alle skolene med tema:

- «intensive lesekurs» og rapporten til Nordahl utvalget: «Inkluderende fellesskap for barn og unge»

PPT/logopedtjenesten har bidratt på 2 spes.ped samlinger for alle barnehagene i Nord Østerdalen med følgende temaer:

- rapporten fra Nordahl utvalget og prosedyre - henvisning individ- og systemsaker til PPT, barnehagen
- nyutdannet logoped har presentert sin masteroppgave: «Phonological development in norwegian speaking children aged 2;6-2;11», noen barn i barnehagene deltok i undersøkelsen som ble gjennomført. Samt fokus på språkutvikling generelt

En ansatt i PPT har forelest på samling for alle ansatte assistenter i skolene, høsten 2018.

Nyansatt logoped har undervist i svelgvansker på medisinsk avdeling på Tynset sykehus. Hun har også undervist noen barnehager og skoler i hva en logoped kan gjøre og generell språkutvikling og betydningen av tidlig innsats.

Kompetanseheving av PP-tjenesten/logopedtjenesten

- En ansatt har fullført sertifisering i Wisc V og WPPSI (tester som brukes for å vurdere kognitive funksjoner hos barn og ungdom, og er godt egnet til å vurdere elevers evner og forutsetninger til å mestre en opplæringsituasjon)
- 2 ansatte har fullført etterutdanning i ASK (alternativ supplerende kommunikasjon)
- 2 ansatte har hatt etterutdanning i mattevansker
- Ansatte i PPT/logopedtjenesten har deltatt på to dagers samling i regi av fylkesmannen
- En av de ansatte i logopedtjenesten har fullført sin master i logopedi
- PPT/Logopedtjenesten har deltatt på noen fagkurs

Videregående skole

Tjenesten har vært med på å videreutvikle spes.ped. avdelingen ved Nøvgs.

Det er avholdt dialogmøter med skolene. Vi har deltatt i kompetanseheving av PPT i regi av Hedmark fylkeskommune. Spes.ped. team i videregående skole:

- PPT har fast deltakelse med tre PP-veiledere i teamet.
- Det er fast møtestruktur.
- Det har vært mest fokus på arbeid rundt enkeltklienter.
- Det har vært en liten økning av tilmeldte elever, både minoritetsspråklige og elever med spesifikke vansker der en del av tjenesteytinga har vært utredning.

Deltagelse i PP-ledernettverket i Hedmark

Det er 9 PP-kontorer i Hedmark og de har et ledernettverk sammen med fylkesmannen. PPT v/ leder og nestleder har deltatt i ledernettverket

Tynsetbarnehagene

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	45 396	45 285
	Netto driftsutgifter	37 889	38 834
Ansatte	Årsverk	52,9	
	Tjenesteområdeleder	Mariann Hagen	

Organisering

De kommunale barnehagene er organisert under 3 tjenesteområder:

- Fåset skole og barnehage
- Kvikne skole og barnehage
- Tynsetbarnehagene (Haverslia, Skogstua, Tronstua)

Private barnehager:

- Eggen barnehage
- Lekestua barnehage
- Øyan barnehage

Tilsynsmyndigheten og det barnehagefaglige ansvaret er delegert til leder av Tynsetbarnehagene. Kommunen samordner barnehageopptaket for kommunale og private barnehager. Tynsetbarnehagene har budsjettansvar for spesialpedagogiske tiltak og andre støttetiltak i samtlige barnehager, både kommunale og private. Videre har tjenesteområdet ansvar for å beregne og utbetale det totale offentlige tilskuddet til private barnehager i henhold til forskrift om økonomisk likebehandling av barnehager. For 2018 utgjorde tilskuddet til private barnehager 9 millioner kroner.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• Kvalitet i barnehage tilbudet • Ansatte med riktig kompetanse • God ressursutnyttelse
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator	Status 2016	Status 2017	Status 2018	Mål 2019	Snitt 2018
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Autonomi	4,3	x	4,2	4,4	4,2
	Mestringsorientert ledelse	4,1	x	4,1	4,3	4,0
	Rolleklarhet	4,4	x	4,5	4,5	4,3
	Mestringsklima	4,2	x	4,4	4,5	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	4,6	8,9	5,8	5,0	x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	91,7	93,4	97,6	-	x
Organisasjon	Indikator					
	Andel ansatte med barnehagelærerutdanning %	33,5	34,4	39,4	42	40,8
	Andel ansatte med deltakelse i prosjekt/utviklingsarbeid %	100	100	100	100	x
	Antall ansatte under utdanning (v/e)	9	9	4	9	x

Kommentarer til tabellen

Kvalitet i barnehagetilbudet.

Barnehagene har ikke resultater fra KS sin brukerundersøkelse etter 2016. I stedet har hele barnehagesektoren i Tynset gjennomført kartleggingsundersøkelsen knyttet til prosjektet «Kultur for læring». Foreldre, ansatte og de eldste barna i barnehagen svarer på denne undersøkelsen. De gjennomsnittlige resultatene fra 2017 viste at foreldrene gjennomgående var godt fornøyd med barnehagetilbudet. Svarprosenten var meget høy og kartleggingen ga mange data som barnehagene har analysert nærmere. Resultatene brukes til forbedringsarbeid og kvalitetsutvikling av barnehagene. Høsten 2019 skal det gjennomføres ny kartlegging.

Tynset kommune innførte ny medarbeiderundersøkelse, 10-faktor(KS) i 2016. Undersøkelsen gjennomføres hvert annet år og har fokus på både lederskap og medarbeiderskap. Resultatene fra 2016 til 2018 er stabile, og begge år skårer Tynsetbarnehagene litt bedre enn landsgjennomsnittet.

Sykefraværet er lavere enn fjorårets, men høyere enn det lave fraværet i 2016. Målsettinga for 2019 er noe å strekke seg etter for barnehagesektoren, samtidig viser tallene for 2016 og 2018 at det er et realistisk mål.

God ressursutnyttelse.

Tynset kommune har siden 2013 hatt barnehageplass til alle, både de med rett til plass og de med behov uten rett. Dette har også vært målet, slik at kommunen skal være rustet til å ta imot tilflyttere, blant annet i forbindelse med etableringen av arkiv. Fordi fødselstallene har gått ned, har kommunen nå totalt sett overskudd av barnehageplasser. Å ha fokus på god ressursutnyttelse er dermed ekstra viktig. Dette har Tynsetbarnehagene i stor grad lyktes med. Fleksible barnehageavdelinger gjør at barnehagene klarer å utnytte personalressursene godt. Tynsetbarnehagene har også klart å møte de skjerpede kravene til bemanningsnorm og pedagognorm, gjeldende fra august 2018.

Ansatte med riktig kompetanse.

Andelen ansatte med barnehagelærerutdanning økte også i 2018. Oppgitte tall er gjennomsnittstall for alle barnehagene i kommunen, både kommunale og private. At kommunen har jobbet systematisk med dette over tid, gjorde det enkelt å møte det skjerpede nasjonale kravet fra august 2018. Målsettingen for 2019 er forholdsvis beskeden, skyldes innsparingskrav og at sektoren må prioritere å løse overtallighet som følge av intern omorganisering. Kommunens mål er fortsatt 50 % pedagogdekning, som er høyere enn det nasjonale kravet. Barnehagesektoren har over år prioritert kompetanse- og kvalitetsutvikling. En svært høy andel av assistentene i barnehagen har nå fagutdanning (barne- og ungdomsarbeidere). I tillegg til kurs, videre- og etterutdanning for de ansatte, har barnehagene stort fokus på organisasjonsutvikling generelt, og på å ta i bruk den kompetansen som allerede finnes blant de ansatte. Sektoren gjennomfører, på tvers av barnehager og kommuner, årlige nettverkssamlinger for styrere, pedagogiske ledere og for fagarbeidere/assistenter. Kompetansen hos de ansatte er avgjørende for kvaliteten i barnehagene, og er fortsatt det viktigste satsingsområdet for barnehagesektoren.

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Andel barn 1-5 år med barnehageplass	97,9	94,0	100	92,3	92,3
2	Andel minoritetsspråklige barn med barnehageplass (1-5 år)	86,0	83,7	100	89,6	81,0
3	Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage	78,3	76,4	76,4	65,6	55,8
4	Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i alle barnehager	5,9	5,3	5,7	5,6	5,6
5	Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager f 201 per korrigerte oppholdstimer (komm bhg) kr	52	57	55	55	57
6	Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager (f 201, f211, f221) per korrigerte oppholdstimer (komm bhg) kr	66	75	72	68	69
7	Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	12,7	12,3	12,1	12,0	12,0

Kommentarer til tabellen

1. Tallene viser at andelen barn 1-5 år med barnehageplass er 100 %. Kommunen har ligget tett oppunder 100 % over tid. Tallene vil alltid være noe upresise siden barn fra andre kommuner som går i private barnehager også medregnes i rapporteringen. Barn fra Tynset kommune som har barnehageplass i andre kommuner medregnes ikke i våre tall.
2. Tallene viser også at alle minoritetsspråklige barn i kommunen går i barnehage. Her kan også tallene være noe upresise da det ikke alltid er samsvar mellom hvor barna bor og hvor de er folkeregisterregistrert ved rapporteringstidspunktet. Men tendensen er likevel klar.
3. Forholdet mellom antall barn i kommunale og private barnehager er stabilt.
4. Tallene viser at sektoren som helhet oppfyller kravene bemanningsnormen setter, og at personalressursene utnyttes godt.
5. Driftsutgifter til ordinær drift fordelt på antall barn har stabilisert seg og er lavere i 2018 enn i 2017. I 2018 ligger Tynset likt med kostra-gruppe 12 og lavere enn snittet i Hedmark. Dette viser at tiltakene som er gjort for å utnytte personalressursene best mulig, virker.
6. Totalt sett har barnehagesektoren i Tynset likevel høyere driftsutgifter per barn enn de vi sammenligner oss med. Hvis vi ser punkt 5 og 6 i sammenheng ser vi at utgifter til ordinær drift ligger likt med kostragruppe 12 og er lavere enn snittet i Hedmark. Det betyr at Tynset har høyere utgifter når det gjelder spesialpedagogiske tiltak og lokaler. Dette vet vi også er tilfelle. Når det gjelder vanlig drift klarer sektoren å tilpasse personalressurser og barnegrupper, men kapitalkostnader og drift av bygg blir forholdsvis høyere når lokaler står tomme og utgiftene fordeles på et mindre antall barn.
7. Vi ser samtidig at barnehagesektoren for hvert år bruker litt mindre av kommunens totale netto driftsutgifter.

Økonomisk resultat

Sluttresultatet for Tynsetbarnehagene viser en netto innsparing i forhold til budsjett tilsvarende kr 945 tusen. Dette tilsvarer et resultat tilsvarende budsjett på 97,6 %. Mindreforbruket skyldes noe høyere inntekter fra foreldrebetaling enn budsjettet, og sparte personalkostnader på grunn av lavere vikarutgifter enn sykelønnsrefusjoner.

Tjenesteproduksjonen

Det har i mange år vært politiske føringer og en målsetting om at alle barn skal tilbys barnehageplass etter hvert som behovet er der, også i løpet av barnehageåret. Dette har vært et prioritert tiltak for å fremme vekst og positiv befolkningsutvikling i kommunen. På grunn av lavere fødselstall de siste årene har Tynset kommune i dag overskudd av barnehageplasser. Sett i forhold til ambisjonene om plass til alle med behov, uansett tid på året, har kommunen god ressursutnyttelse av plassene. Dette er også helt nødvendig for at barnehagesektoren skal klare å ta sin del av kommunens totale innsparingsbehov.

Alle barnehagene i Tynset kommune deltar i prosjektet «Kultur for læring». Når det gjelder kvaliteten på det pedagogiske innholdet i barnehagen, så viser resultatene fra den første kartleggingsundersøkelsen at barnehagene jevnt over har god kvalitet. Resultatene varierer likevel noe fra område til område. Store mengder data har blitt analysert, og med bakgrunn i resultatene skal det jobbes systematisk med kvalitetsutvikling. Dette året har hele personalgruppa i hver barnehage jobbet med kompetansepakken «pedagogisk analyse». Formålet med arbeidet er å videreutvikle og forbedre barnas omsorgs- og læringsmiljø. Pedagogisk analyse er en prosess som innebærer å beskrive og analysere utfordringer i barnehagen, utvikle og gjennomføre tiltak og evaluere gjennomføring og resultatet av arbeidet. Styrere og pedagogiske ledere har jobbet parallelt i læringsgrupper der de har fått faglig støtte i å lede prosessene i egen barnehage.

Sammen med skole har barnehagesektoren siden høsten 2018 deltatt i den nasjonale realfagsstrategien gjennom utdanningsdirektoratet. Satsinga har som mål at eiere og ledere for barnehager og grunnskoler skal legge til rette for at kommunen oppnår bedre resultater og bedre kompetanse i realfag. Det er laget en realfagsstrategi for barnehagene og skolene i Tynset. Høsten 2019 skal barnehagene og småtrinnet starte opp nettverk. Mellomtrinn og ungdomsskolen er allerede i gang. Inndeling er gjort med tanke på å se sammenhenger i overgang fra barnehage til skole og mellomtrinn til ungdomstrinn.

Helse og omsorgstjenester felles

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	6 104	5 583
	Netto driftsutgifter	4 158	5 203
Ansatte	Årsverk	4,6	
	Helse- og omsorgssjef	Øystein Kyrre Johansen	

Organisering

Helse- og omsorgstjenester felles omfatter i 2018 foruten Helse- og omsorgssjef, systemkoordinator for individuell plan (IP koordinator), fagkonsulent for helse- og omsorgssektoren, systemkoordinator for en samordningsmodell for lokale, forebyggende tiltak mot rus- og kriminalitet (SLT koordinator), kommuneoverlege og et vedtakskontor med flere ansatte.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	- Kompetente og myndiggjorte medarbeidere skal yte helse og omsorgstjenester med fokus på egen mestring og samhandling. - Tjenestene skal bære preg av koordinering, sammenheng og bygge på «beste praksis».
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2018	2018
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Presenteres under aktuelle tjenesteområder					
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Autonomi	4,6	-	4,6	4,5	4,2
	Mestringsorientert ledelse	3,9	-	4,5	4,5	4,0
	Rolleklarhet	4,0	-	4,3	4,5	4,3
	Mestringsklima	4,5	-	4,5	4,5	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	8,7	8,8	7,1	6,5	x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	134,3	74,8	82,8	100	x

Kommentarer til tabellen

- Brukere: Tallet her presenteres under aktuelle tjenesteområder. Planen for 2018 var å gjennomføre undersøkelser Ergoterapi, Helsestasjonen, brukere hjemmetjenester, psykisk helse over 18 år og utviklingshemmede brukere.
- Medarbeidere: Medarbeiderundersøkelsen 10-Faktor ble gjennomført i 2018. Dette i tråd med plan. Tallene her er gjennomsnittet i sektoren samlet. Vi opplever god måloppnåelse samtidig som det er ting å jobbe med. Vi ser en gledelig utvikling på sykefravær. Her må det jobbes videre for å holde på den gode trenden.
- Økonomi: Se kommentarer under «Økonomisk resultat».

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	35,1	34,2	34,3	33,4	36,2
2	Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent)	6,3	6,1	6,3	5,2	5,0

Kommentarer til tabellen

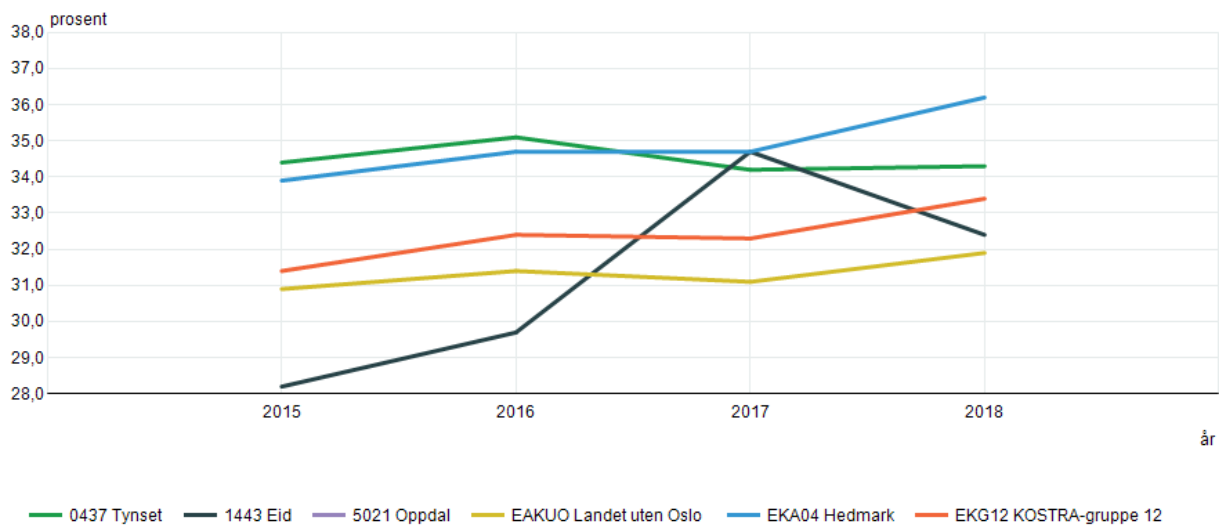
I grafene under er Landet, Eid og Oppdal tatt med som sammenligningsgrunnlag i tillegg til vår Kostra gruppe og Hedmark. Eid og Oppdal er kommuner ble brukt som referansekommuner i Tjenesteutvikling 2018 og kan derfor være interessante å ta med videre.

1. Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter

Tallene viser en stabil trend ift. driftsutgifter til pleie og omsorg. Tabellen indikerer også at vi har mere å hente ift. sammenlignbare kommuner og landet.

Indikatoren angir prioritering av kommunens frie midler til omsorgstjenesten. Inneholder driftsutgifter til følgende KOSTRA-funksjoner: 234 Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse, 253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon, 254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende, 256 Akutthjelp helse- og omsorgstjenester, 261 Institusjonslokaler.

12209: Utvalgte nøkkeltall for helse og omsorg, etter region og år. Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto drifts (prosent).

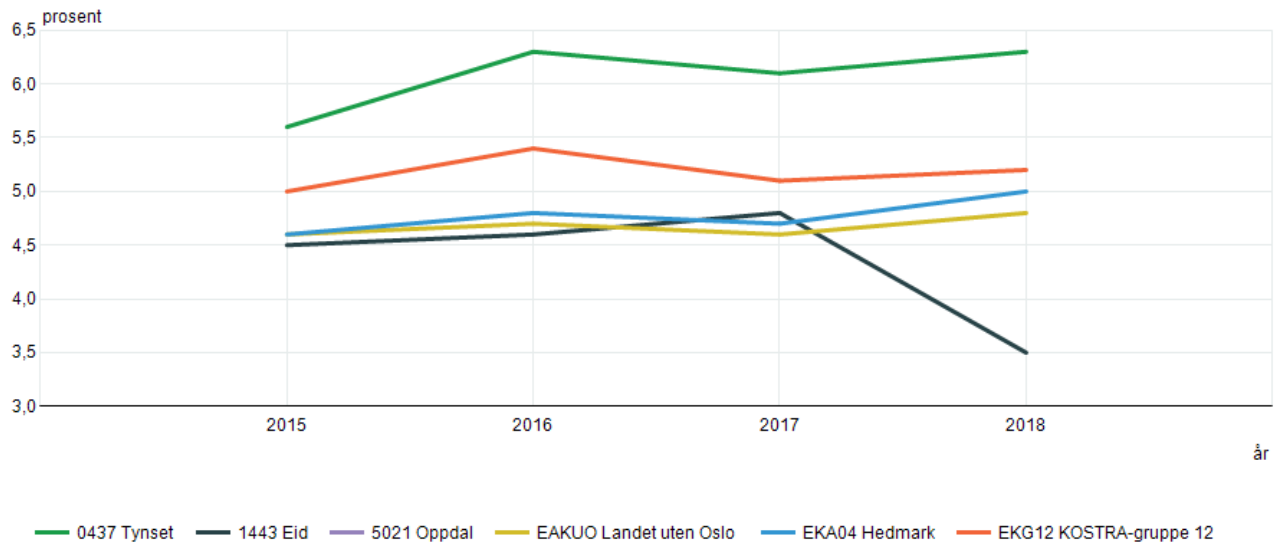
Kilde: Statistisk sentralbyrå

2. Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten, konsern

Tallene viser at vi bruker betydelig mere penger på området Kommunehelse enn noen sammenlignbare kommuner og landet. Årsaken er sammensatt, men handler blant annet om at vi har en subsidiert fastlegeordning. Dette utgjør for landet ca 400 millioner kroner. Vi har også en ønsket robust helsestasjonstjeneste. Vi har mange funksjonshemmede som får tilbud, vi har et bra dagsentertilbud til hjemmeboende eldre med store transportkostnader etc.

Indikatoren angir prioritering av kommunens frie midler til kommunehelsetjenesten. Inkluderer driftsutgifter til følgende KOSTRA-funksjoner: 232 Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste, 233 Annet forebyggende helsearbeid, 234 Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse, 241 Diagnose, behandling, re-/habilitering.

12209: Utvalgte nøkkeltall for helse og omsorg, etter region og år. Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Andre relevante KOSTRA tall for 2018 var ikke tilgjengelig ved frist for årsmelding.

Økonomisk resultat

Regnskapet for Helse og omsorg felles viser en innsparing på ca kr 1,1 mill. Dette skyldes at midler avsatt til transaksjonskostnader i forbindelse med endring og omstilling ligger samlet her. Kostnader ute i sektoren knyttet til dette har ikke blitt justert på budsjett/regnskap da vi ikke har sett dette som hensiktsmessig. Vi har hatt ubesatte psykologstillinger og fagkonsulentstillingen har også i 2018 blitt delvis finansiert gjennom prosjektmidler knyttet til velferdsteknologi prosjektet som vi er en del av.

Helse- og omsorgssektoren har for andre året på rad endt opp med et resultat med en innsparing. Det har totalt blitt en innsparing på ca kr 1,3 millioner. Dette skyldes en kombinasjon av flere faktorer. Noe mindre pensjonsutgifter enn budsjettet, økte refusjoner, rasjonell drift, ubesatte stillinger, god ledelse og en kjempeinnsats av alle ansatte er noen av dem. Det allikevel vert å merke seg at det er store driftsutfordringer på enkelt enheter. Dette jobbes det med å få kontroll på, samtidig som dette også dreier seg om uforutsigbarhet i drift og marginale ressurser.

Tjenesteproduksjonen

Vi har i 2018 fortsatt vårt fokus på god drift og god ledelse i sammen med kommunen forøvrig. Vi har fortsatt et utviklingsfokus på de faktorene vi mener har størst betydning for vår drift. Dette fokuset sikres gjennom egne møter, deltagelse og drift av ulike prosjekter og jevnlig informasjon om innhold og tema. Noen av fokusområdene våre nå er

helhetlig drift og personellbruk, fag og fagutvikling og dokumentasjon. Parallelt fortsetter jobben med å få gode vedtak og skille ut det som er praktisk bistand og opplæring som vi kan ta betalt for. Samtidig har vi i 2018 vært i prosjekter knyttet til velferdsteknologi, demens, hverdagsrehabilitering/hverdagsmestring, psykiatri team, nettverkssamarbeid om det gode pasientforløp og demensvennlig samfunn m.m. Det er vert å nevne at Helse- og omsorgsektoren har brukt ca. kr 800 tusen på fag og fagutvikling i 2018. Dette handler om alt fra stipender til grunnutdanninger til lederutdanninger, e-læringskurs, etter og videreutdanninger, masterløp osv.

Vi opplever å bli stadig bedre samtidig som potensialet er stort. Vi la i 2018 en plan for utredningsprosessen ift fremtidens tjenestestruktur i Helse- og omsorgssektoren i Tynset kommune som skal gjennomføres i 2019. Denne planen ble vedtatt i kommunestyret i desember, og jobben starter januar 2019.

Helsetjenesten

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	41 349	35 615
	Netto driftsutgifter	22 675	22 906
Ansatte	Årsverk		25,2
	Tjenesteområdeleder		Knut Selmer

Organisering

Helsestasjon med jordmor. Ergoterapitjenesten med ergoterapi, kommunalt hjelpemiddellager og dagsenter. Psykiatri og rustjeneste med tilbud til kommunens innbyggere over 16 år. Legetjeneste med 6 fastleger og 6 hjelpepersonell med ansvar for 6300 personer, der 6 leger også har deltidsstilling ved helsestasjon eller sykehjem.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	- Videreutvikle robuste fagmiljøer innenfor våre fagfelt. Tverrfaglig samarbeid skal sikre et helhetlig fokus på tjenester i Tynset kommune - Faglig arbeid skal være basert på kunnskap om faktorer som påvirker folkehelse på individnivå og for hele befolkningen i kommunen.
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2018	2018
Brukere (Utvalg 2018 Psykisk helse)	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker			3,6	4	3,5
	Respektfull behandling			3,9	4	3,6
	Tilgjengelighet			3,7	4	3,4
	Informasjon			3,4	4	3,1
	Brukermedvirkning			3,6	4	3,5
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Autonomi			4,5	5	4,2
	Mestringsorientert ledelse			4,3	5	4,0
	Rolleklarhet			4,2	5	4,3
	Mestringsklima			4,3	5	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær		7,6		4,7	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %		97,3	98,9	100	100
Organisasjon	Indikator					

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Gjennomsnittlig listelengde fastlege	1 086	1 069	1 071		
2	Listelengde korrigert for kommunale timer			1 371		
3	Legetimer per beboer på sykehjem	0,42	0,73			

Kommentarer til tabellen

1. Listelengden er OK, men tallet sier ikke noe om prekær mangel på ny fastlege, noe fylkeslegen har påpekt ved besøk hos oss i 2017 og oppfølgende kontakt desember 2018.
2. Alle fastleger har bistilling på helsestasjon eller sykehjem, noe som gir større fastlegelister enn Hedmark for øvrig. Nasjonal undersøkelse i regi av legeforeningen tilsier arbeidsuke mellom 50-60 timer for hver enkelt fastlege.
3. Legetimer på sykehjem er utvidet i 2017. Samtidig reduksjon i antall sykehjemsplasser vil øke legetimer per beboer. Kommunen har sammen med nabokommuner 2 øyeblikkelig hjelp senger (somatikk) som «kjøpes» av SI avd Tynset.. Legeressurs der er medregnet i årets tall.

Økonomisk resultat

Det er en innsparing i tjenesten. Avdelingene har hatt evnen til å klare å dekke opp ved sykefravær uten bruk av vikar.

Tjenesteproduksjonen

Flere avdelinger merker press fra innbyggere i nabokommuner om å tilby tjenester også for folk utenfor kommunens grenser. Et eksempel er fastlegelistene, der det er fritt valg uavhengig av kommunegrenser, noe som medfører at legekantoret har 800-1000 pasienter fra andre kommuner.

Helsestasjonen: Årsverk i helsestasjonen må vurderes opp mot kvalitet og den lave terskelen det skal være for å søke tjenesten. Netto driftsutgifter samsvarer med gjennomsnittet for kommunene i Hedmark.

Legetjenesten: For lite romkapasitet i forhold til antall pasienter som har fastlege ved kontoret. Mangler lokaler til planlagt fastlegehjemmel. Fastlegekapasiteten er truet nasjonalt og belastningen på hver enkelt fastlege er for stor.

Ergoterapitjenesten. Felles organisering av dagsenter og ergoterapi gir tjenesten kompetanse og fleksibilitet til å møte dagens og fremtidige behov, både i forhold til rehabilitering/habilitering og demensomsorgen. Målet vi jobber for, er at folk skal kunne bo hjemme så lenge som mulig. I 2019 må det sees på hvordan dagsenteret skal driftes da kommunen ikke lenger mottar fondsmidler i 2020. Ergoterapitjenesten har ansvar for og drifter kommunens hjelpemiddellager for korttidsutlån.

Psykiatri og rustjenesten: Tjenesten er et lavterskel tjenestetilbud for mennesker over 16 år som sliter med psykiske og/eller rusproblemer. Flere gruppeaktiviteter ble gjennomført i 2018, og er en virksom og rasjonell metode som gir brukere mulighet for eksponering, sosial trening og ny læring. Tjenesten lønner og veileder støttekontakter, og det er noe overforbruk av timer til disse i 2018. Det finnes dagtilbud som drives av tjenesten og er et lavterskeltilbud.

Fysioterapitjenesten: Kommunen har 5 fysioterapeuter med driftstilskudd, og en kommunal fysioterapeut i 60% stilling. Det er fremtidig behov for mer fysioterapikompetanse innad i kommunen. Kjøp av timer fra private fysioterapeuter fases ut, i dialog med fysioterapeutene, og erstattes med økt kommunal fast stilling.

Barneverntjenesten

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	37 757	38 244
	Netto driftsutgifter Tynset sin andel	20 817	20 887
Ansatte	Årsverk - Barnevern		12,6
	Årsverk - Enslige mindreårige		9,6
	Tjenestoområdeleder	Kjersti Sommerstad Juveli	

Regnskapstall interkommunalt samarbeid

(tall i tusen kroner)	Alvdal	Folldal	Rendalen	Tolga	Tynset
Andel interkommunalt samarbeid	1 387	1 001	1 118	994	2 830
Tiltak i familie	151	68	33	378	1 168
Tiltak utenfor familie	1 197	554	2 028	1 575	5 695
Totalt	2 735	1 623	3 179	2 947	9 693

Organisering

Barnevernet er et interkommunalt samarbeid mellom Alvdal, Folldal, Rendalen, Tolga og Tynset kommuner der Tynset er vertskommune. Tjenesten er inndelt i team; undersøkelse-, tiltak- og omsorgsteam. Vi har sosionomer, barnevernspedagoger, jurist og økonomikonsulent ansatt i tillegg til fagleder og tjenestoområdeleder. Hver skole, barnehage og helsestasjon i de fem kommunene har sin kontaktperson i barneverntjenesten. Barneverntjenesten har en vakttelefon i tjenesten sin åpningstid.

Barneverntjenesten har årlige møter med samarbeidende instanser som bl.a. PPT, familievernkontor, psykiatritjeneste, fødeavdelingen, BUP, helsestasjonen, politi og NAV-kontorene. I tillegg deltar barnevernet i BUT (barne- og ungdomsteam) i den enkelte kommune, og OBS-team og tverrfaglig team i Tynset kommune.

Barnevernet har ansvar for enslige mindreårige bosatt i Tynset kommune. Det bor enslige mindreårige i bofellesskap, ute i egne opptreningsboliger med oppfølging og i vertsfamilier og fosterhjem. Vi har ansatte som er miljøarbeidere og miljøterapeuter i døgnturnus som er ansvarlige for oppfølgingen av de som er bosatt.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	- Sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. - Sikre god integrering av enslige mindreårige flyktninger. - Gi samarbeidsinstanser god informasjon og sørge for bedre kjennskap til barneverntjenesten blant befolkningen
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2018	2018
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker					
	Respektfull behandling					
	Tilgjengelighet					
	Informasjon					
	Brukermedvirkning					
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Autonomi	4,4		4,2		4,3
	Mestringsorientert ledelse	4,1		3,5		4,1
	Rolleklarhet	4,0		3,9		4,3
	Mestringsklima	4,2		4,0		4,2
	Fravær i %					
	Sykefravær	7,8		3,7		
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	125%		100%		
Organisasjon	Indikator					
	Antall meldinger i alt	140	152	105		
	Startede undersøkelser i alt	83	83	64		
	Avsluttede undersøkelser i alt	51	61	80		
	Barn med bare hjelpetiltak		81	80		
	Barn med omsorgstiltak		26	26		

Kommentarer til tabellen

Brukere

Barneverntjenesten har ikke gjennomført brukerundersøkelse i 2018 men har plan om å gjennomføre dette i 2019.

Medarbeidere

Medarbeiderundersøkelsen gjennomføres både i det interkommunale samarbeidet og for de ansatte i avdelingen enslige mindreårige. I 2018 hadde barneverntjenesten, som resten av Tynset kommune, 10-faktor undersøkelse. Vi har gått ned på alle faktorene sett i forhold til undersøkelsen som ble gjennomført i 2016.

Barneverntjenesten har utarbeidet en tiltaksplan etter denne undersøkelsen hvor vi fokuserer på rolleklarhet og mestringsorientert ledelse. Denne tiltaksplanen er forankret i avdelingens handlingsplan for 2019. I tillegg har vi, og vil fremover, rette fokus mot felles kompetanseheving for ledere og saksbehandlere.

Vi hadde et sykefravær i 2018 på 3,7%. På Bekkmoen (enslige mindreårige) var tallet 3,8, mens det var 3,6 i barneverntjenesten.

Økonomi

For barneverntjenesten i Nord-Østerdal samlet viser regnskapet en innsparing på kr. 70 tusen i 2018. Kommentarer til økonomisk resultat for hver enkelt av samarbeidskommunene følger senere i årsberetningen.

Organisasjon

Tallene over gjelder for alle kommunene i barnevernsamarbeidet. Under følger statistikk for hver enkelt kommune i barnevernsamarbeidet.

Antall meldinger i alt*	2016	2017	2018
Tynset	67	57	47
Alvdal	25	26	9
Folldal	10	11	20
Rendalen	24	40	20
Tolga	14	16	9

*Alle meldinger som kommer inn behandles, det blir foretatt en faglig vurdering, og konkludert med enten at de skal gå videre til undersøkelse eller henlegges. Noen av sakene som kommer til oss kan høre til en annen instans.

Antall startede undersøkelser i alt*	2016	2017	2018
Tynset	37	33	28
Alvdal	16	16	6
Folldal	3	4	15
Rendalen	19	32	10
Tolga	8	12	5

*Startede undersøkelser er meldinger som konkluderes med at det skal startes en undersøkelse.

Antall avsluttede undersøkelser*	2016	2017	2018
Tynset	40	26	35
Alvdal	13	17	7
Folldal	4	3	16
Rendalen	14	30	16
Tolga	9	12	6

*Avsluttede undersøkelser er saker som konkluderes med at det ikke startes videre tiltak i barnevernet

Antall barn med bare hjelpetiltak*	2016	2017	2018
Tynset	52	46	47
Alvdal	14	12	9
Folldal	4	3	8
Rendalen	15	14	7
Tolga	7	6	9

*Barn med hjelpetiltak er saker hvor det blir konkludert med hjelpetiltak inn i familien.

Antall barn med omsorgstiltak*	2016	2017	2018
Tynset	8	8	9
Alvdal	2	4	4
Folldal	3	3	3
Rendalen	4	5	5
Tolga	6	6	5

* Barn med omsorgstiltak er barn vi har overtatt omsorgen for og som er plassert i fosterhjem/institusjon eller annen omsorgsbasis.

Tall fra 2018 viser for barnevernsamarbeidet en nedgang i antall innkomne meldinger, startede undersøkelser og barn med hjelpetiltak. Det er en økning i antall avsluttede undersøkelser mens antall barn med hjelpetiltak og omsorgstiltak er stabilt. Generelt opplever vi at bekymringene og utfordringene i de sakene vi arbeider med er mer utfordrende og sammensatte enn tidligere. Dette fordrer et kontinuerlig fokus på innholdet i de tjenestene vi tilbyr, og at vi må fortsette å videreutvikle et godt samarbeide med andre instanser som arbeider med barn, unge og deres familier.

For Tynset var det fra 2017 til 2018 en nedgang i antall meldinger og antall startede undersøkelser. Antall avsluttede undersøkelser har økt, mens antall barn med hjelpetiltak og omsorgstiltak er forholdsvis stabilt.

I Alvdal var det en nedgang fra 26 til 9 meldinger fra 2017 til 2018. Det var også en nedgang i antall startede og avsluttede undersøkelser og antall barn med hjelpetiltak. Antall barn med omsorgstiltak var stabilt fra 2017 til 2018.

For Folldal var det en økning i antall meldinger fra 11 til 20 fra 2017 til 2018. Antall startede undersøkelser, avsluttede undersøkelser og barn med hjelpetiltak økte også mens antall barn med omsorgstiltak var stabilt.

I Rendalen gikk antall meldinger ned fra 40 til 20 fra 2017 til 2018. Det var en nedgang i antall startede og avsluttede undersøkelser, samt en nedgang i antall barn med hjelpetiltak. Det er naturlig at disse tallene viser en nedgang siden tallet på antall meldinger har gått ned. Antall barn med omsorgstiltak er stabilt.

På Tolga er det en nedgang i antall meldinger, antall undersøkelser og antall avsluttede undersøkelser mens antall barn med hjelpetiltak har økt noe. Antall barn med omsorgstiltak er redusert fra 6 til 5 fra 2017 til 2018.

Kostra-tall

		2016	2017	2018	Landet uten Oslo 2018
1	Brutto driftsutgifter (funksjon 244) per barn med undersøkelse eller tiltak (kr)	28 174 (Ty) 53 563 (To) 28 970 (R) - (F) 48 375 (A)	46 671 (Ty) 37 333 (To) 39 660 (R) 109 625(F) 43 571 (A)	38 243 (Ty) 52 316(To) 46 583 (R) 55 611(F) 77 056 (A)	49 940
2	Barn med barnevernstiltak ift. Innbyggere 0-22 år (prosent)	3,9 (Ty) 2,8(To) 4,6 (R) 1,8 (F) 2,2 (A)	3,4 (Ty) 2,8 (To) 4,8 (R) 1,6 (F) 2,2 (A)	3,5(Ty) 3,3(To) 3,1 (R) 3,0(F) 1,8 (A)	3,9
3	Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252) (kr)	128 242 (Ty) 307 714 (To) 375 000 (R) - (F) 340 600 (A)	135 172 (Ty) 230 750 (To) 257 750 (R) 364 667 (F) 280 714(A)	177 969(Ty) 225 000(To) 289 714(R) 108 333 (F) 239 400(A)	442 356
4	Barn med undersøkelse eller tiltak pr årsverk (funksjon 244)(antall)	16,5 (Ty) 10,7 (To) 19,4 (R) 6,7 (F) 10,9 (A)	14,3 (Ty) 16,0 (To) 27,6(R) 5,3 (F) 12,2 (A)	28,5 (Ty) - (To) 5,3(R) -(F) -(A)	19,1
5	Brutto driftsutgifter pr. barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251)(kr)	8 759 (Ty) 25 833 (To) 32 643 (R) 72 000 (F) 13 273 (A)	64 680 (Ty) 349 000 (To) 16 455 (R) 17 667 (F) 28 000 (A)	48 708 (Ty) 24 000 (To) 6 600 (R) 8 500 (F) 18 875 (A)	39 560

Kommentarer til tabellen

Når det gjelder barn med undersøkelse eller tiltak pr. årsverk fremkommer det ikke tall for Tolga, Folldal og Alvdal. Dette antas skyldes at årsverkene har blitt innregistrert kommunevis noe forskjellig fra tidligere år. Som tabellen viser har Tynset fått en vesentlig økning i antall barn pr. årsverk, noe som ikke er reelt.

Økonomisk resultat

Barneverntjenesten er delt inn i tre KOSTRA-funksjoner, 244 som er administrasjon, 251 som er barneverntiltak i familie og 252 som er barneverntiltak utenfor familie.

Regnskapet for barneverntjenesten totalt sett viser en innsparing på kr. 70 tusen.

Tynset tiltak i familien hadde et overforbruk på kr. 291 tusen. Overforbruket er knyttet til frivillig opphold i statlig institusjon (funksjon 251) og konsulenttenester (bl. a. tolketjenester). Barneverntiltak utenom familie (funksjon 252) viser et overforbruk på 2,7 mill. Overforbruket er knyttet til fosterhjemsgodtgjøring, institusjonsplassering og konsulenttenester (tolketjenester). Barneverntjenesten har søkt IMDI om ekstra tilskudd, kr. 1.120 tusen for en plassering som ble gjort i 2018.

Regnskapet for **Tolga** viser et overforbruk på barneverntiltak i familie (funksjon 251). Overforbruket er knyttet opp mot en frivillig institusjonsplassering som ble gjort i begynnelsen av 2018. Videre viser regnskapet utenom familie (funksjon 252) en innsparing sett i forhold til budsjett. Årsaken til dette er stor reduksjon i fosterhjemsgodtgjøringen grunnet at klienter har fylt 18 år.

I **Alvdal** var det et overforbruk i 2018 på tiltak utenom familie. Hovedgrunnen til dette er juridisk bistand i forbindelse med rettsaker.

Folldal kommune har en innsparing både på tiltak i familie og tiltak utenom familie. Årsaken til innsparingen utenom familie er at kommunen ikke lenger har boutgifter, men kun barneverntiltak for klient.

For **Rendalen** viser regnskapet en innsparing både på tiltak i familie og tiltak utenom familie. Årsaken til innsparingen utenom familie er en reduksjon i fosterhjemsgodtgjøring pga en nedtrappingsplan på godtgjøringssiden når barn har bodd en periode i fosterhjem.

Tjenesteproduksjonen

Barnevern

Norsk barnevernlovgivning er tuftet på prinsippet om at det beste for barn er å vokse opp i sin egen familie. Barnevernets viktigste oppgave er å hjelpe de mest sårbare familiene slik at barna kan få forsvarlig omsorg i hjemmet sitt, hos foreldrene sine. I enkelte tilfeller er det allikevel ikke mulig å oppnå forsvarlige omsorgsbetingelser i hjemmet.

Barneverntjenesten i Nord-Østerdal har hatt, og vil også fremover ha fokus på endringsarbeid. Vi ser økt kompleksitet i sakene vi har. Dette krever kontinuerlig utvikling av vår fagkompetanse, vår organisering av avdelingen og i samarbeidet med andre instanser.

Barne- og likestillingsdepartementet har utarbeidet en kompetansestrategi for det kommunale barnevernet 2018-2024: Mer kunnskap – bedre barnevern. Et av tiltakene var å etablere læringsnettverk i fylkene. Dette ble gjort i 2018. Barnevernet i Nord-Østerdal er deltakere i læringsnettverket i Hedmark. Hele avdelingen vil også delta i et tjenestetøtteprogram i 2019 i regi av Bufdir. Målet er at programmet skal støtte tjenestene i eget utviklingsarbeid.

Vi startet for noen år siden å arbeide i team; undersøkelse-, tiltak- og omsorgsteam. Vår erfaring er at dette er en god måte å arbeide på, og at dette er med på å effektivisere og kvalitetssikre det arbeidet vi gjør. I forbindelse med vår deltagelse i tjenestetøtteprogrammet vil vi ha fokus på ytterligere forbedring av denne måten å arbeide på.

I 2018 utdannet vi 2 ICDP-veiledere. ICDP er et foreldreveiledningsprogram, og våre veiledere planla å tilby det første kurset til foreldre med minoritetsbakgrunn. Tynset kommune søkte Bufdir, og fikk innvilget søknad om midler til foreldrestøttende tiltak til foreldre med minoritetsbakgrunn i 2018.

I 2018 startet vi også arbeidet med å etablere en døgkontinuerlig akuttberedskap i barnevernet. Vårt mål er at dette igangsettes i løpet av første halvår 2019.

Enslige mindreårige flyktninger

Tynset kommune bosatte 1 mindreårig flyktning i 2018. Vedkommende ungdom har vedtak i henhold til lov om barneverntjenester § 4-4, 2.ledd og er bosatt i vertsfamilie.

Pr. 31.12.2018 var det bosatt 12 enslige mindreårige i Tynset kommune med aktive tiltak. Av disse er 3 plassert i fosterhjem, 4 i vertsfamilie, 4 i hybel med nødvendig oppfølging og 1 i bofellesskap.

Som følge av nedgangen i antall ungdommer i tiltak og antall bosettinger, har tjenesten startet endring av intern struktur. Det som tidligere har vært team for oppfølgingsarbeid og team for bofellesskap har i 2018 startet prosessen mot en mer helhetlig ansattgruppe. Tjenesten har en avdelingsleder og en fagleder som inngår i turnus.

Tjenesten har pr. 31.12.2018 9,56 årsverk totalt, hvorav 8,36 årsverk er i turnus og 1,2 årsverk knytter seg til avdelingsleder og tjenesteområdeleder. Reduksjonen fra 11,53 til 8,36 årsverk i turnus er resultatet av en planlagt reduksjon av tjenesten. 2,88 årsverk ble i 2018 omdisponert til annet arbeid i Tynset kommune. I tillegg ble 0,29 årsverk avsluttet ved oppsigelse fra ansatt. Videre er 2 årsverk pr. 31.12.2018 for tiden i vikariat i barneverntjenesten.

Når det gjelder økonomien i forbindelse med bosetting av enslige mindreårige, mottar kommunen særskilt tilskudd og integreringstilskudd for den enkelte. Det særskilte tilskuddet legger grunnlaget for tjenestens budsjett.

Alle ungdommer i tiltak i 2018 har vært skoleelever. Pr. 31.12.18 er 3 elever ved innføringsklassen lokalisert på NØVGS, 1 er elev ved Tynset opplæringscenter, 4 er i ordinært videregåendeopplæringsløp. Av de 3 ungdommer plassert i fosterhjem er 1 elev ved Tynset ungdomsskole og de 2 andre elever i sin bostedskommune. 1 ungdom avbrøt sin skolegang høsten 18 og er i arbeid frem til neste skoleår.

5 ungdommer er i arbeidstrening under tiltaket språktreningsplass. Disse er utplassert i en bedrift et fast antall timer per uke. Det er tjenesten EM som yter lønn til ungdommene. To ungdommer har pr. 31.12.18 ordinært arbeid.

NAV – sosiale tjenester

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter*	12 122	7 869
	Netto driftsutgifter Tynset sin andel*	4 484	5 038
Ansatte	Årsverk	3,0 (9,0**)	
	Tjenesteområdeleder	Brit Kværness	

*opprinnelig budsjett for Tynset kommune, 2018

**dette er årsverk i vertskommunemodellen

Foreløpige regnskapstall interkommunalt samarbeid

(tall i tusen kroner)	Alvdal	Rendalen	Tolga	Tynset
Sosiale tjenester	1 255	1 010	904	2 530
Sosialhjelp, utbetalt 2018	2 426	1 850	1 990	4 678
Totalt	3 681	2 860	2 930	7 218

Organisering

NAV Tynset ble endret til NAV Nord-Østerdal formelt fra 1. oktober 2018. I løpet av 2017/2018 vedtok kommunestyrene i Tynset, Tolga, Alvdal og Rendalen at oppgavene skulle løses i form av et vertskommunesamarbeid med Tynset som vert. En egen samarbeidsavtale ble underskrevet. Den 01. mars 2018 ble det lagt til rette for dette samarbeidet i form av gjensidige tilganger til IKT-løsninger på statlig side, og den 1. oktober ble det formalisert nytt ansettelsesforhold til de kommunalt ansatte i Tolga, Alvdal og Rendalen. Det er også inngått en ny partnerskapsavtale mellom fylkesdirektøren i NAV (statlig side) og vertskommunen Tynset v/rådmann.

Etter at vedtak var fattet i alle kommuner om vertskommunesamarbeid har de ansatte i alle fire kommuner jobbet for å sikre lokal tilstedeværelse i hver kommune på den ene siden, og bidra til et styrket fagmiljø, likeverdig saksbehandling og felles oppgaveforståelse og kultur på den andre siden. Medarbeiderne har vist stor grad av fleksibilitet og for å sikre mulighet for saksdrøftingsarenaer og felles kultur-bygging har vi etablert kontorplasser til alle i de eksisterende lokalene til NAV Tynset, - uten ekstra kostander utover flere kontorpulter og IKT-utstyr til alle. Vi er fordelt på de ulike kommunene og vi er ute på arbeids- og tiltaksplasser de fleste dagene i uken. En dag per uke, torsdager, samles vi i lokalene på Tynset.

NAV har som kjent to styringslinjer; En linje er den statlige styringslinjen med NAV-direktøren på Hamar/NAV Innlandet som leder og en styringslinje er kommunal, underlagt rådmann. Det er **partnerskapsmøtet** som er samhandlingsarenaen for det lokale NAV-kontoret. Alle rådmenn i vertskommunesamarbeidet blir invitert til å delta i partnerskapsmøtene.

Ved årsskiftet 2018 – 2019 gikk NAV Hedmark og NAV Oppland over til å bli NAV Innlandet. Noen organisatoriske endringer som følge av dette omfatter også de lokale kontorene, blant annet har vi nå en egen «tiltakskoordinator» på kontoret, og ikke lenger en Controllor på vegne av tiltaksenheten. I tillegg fikk vi nasjonalt en ny IA-avtale i desember 2018 som betyr noen endringer fremover. I 2018 var imidlertid status hos oss som tidligere; Arbeidslivssenteret har hatt et to (tre) kontorplasser ved NAV-kontoret på Tynset og likeledes hadde tiltaksenheten en kontorplass.

Tjenesteområdet arbeider etter **Lov om sosiale tjenester i Arbeids- og velferdsforvaltningen**. Våre oppgaver på den kommunale siden er hjemlet i denne loven og vi har blant annet fem konkrete områder som kan være knyttet til rettigheter og individuelle tjenester til alle som oppholder seg i kommunen:

- Opplysning, råd og veiledning etter § 17,
- Stønad til livsopphold etter § 18,
- Stønad i særlige tilfeller etter § 19,
- Midlertidig botilbud etter § 27
- Individuell plan etter § 28 og
- Tilbud om deltagelse i Kvalifiseringsprogram etter § 29

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• «Vi gir mennesker muligheter» • Flere i arbeid og aktivitet, - færre på langvarige stønader • Bidra til at våre brukere får den bistand de trenger for å bli selvhjulpne • Ha aktive brukere
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator	Status 2016	Status 2017	Status 2018	Mål 2018	Snitt 2018
Medarbeidere	Fravær i %					
	Sykefravær	1,2 %	2,4 %	1,7 %	< 3 %	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	119,5 %	110 %	90 %	100 %	
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse: Medarbeidere med minst 3-årig høgskoleutdanning	50 %	66,67 %	66,7 %		
	Avvik knyttet til HMS	1	1	1	<5	
	Avvik knyttet til saksbehandling*	1	3	5	< 5	

Kommentarer til tabellen

NAV-kontorene i vertskommunesamarbeidet gjennomførte i 2018 ikke brukerundersøkelser. Det ble gjennomført en medarbeiderundersøkelse fra NAV sentralt. Resultatene fra denne er ikke kjent i skrivende stund.

Økonomi: Se kommentar på økonomisk resultat

Organisasjon: Kontoret bruker en «behovsanalyse» i forkant av rekrutteringer. I 2018 har vi hatt mange søkere til ledige stillinger og vi har rekruttert personer med relevant og høy kompetanse. I 2019 vil det bli laget nye kompetanseheving planer for kontoret, for hvert team og for hver medarbeider.

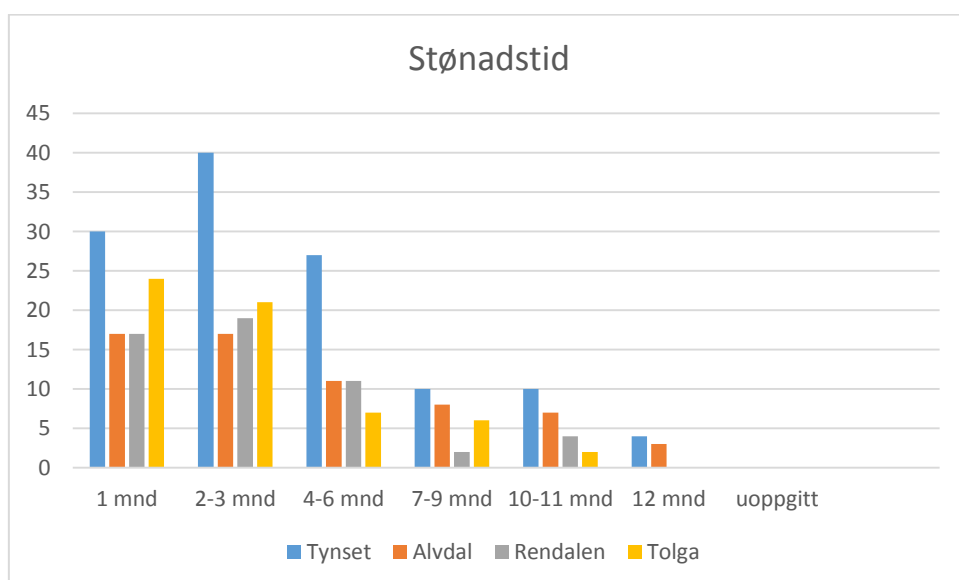
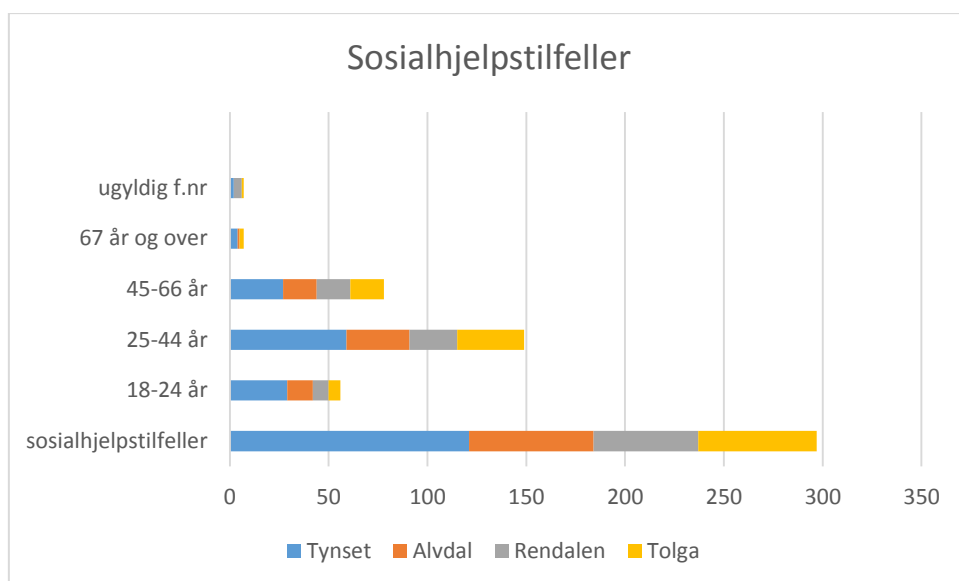
Vi har ikke hatt alvorlige avvik knyttet til HMS i 2018. Vi har hatt en hendelse som ble opplevd såpass vanskelig at leder var i dialog med politiet om saken. Hendelsen skjedde ikke i Tynset kommune. Saken ble ikke politianmeldt, men fulgt opp internt.

Avvik knyttet til saksbehandling er knyttet til (for) lang saksbehandlingstid på grunn av stor pågang.

Kostratall (årsmeldingen ferdigstilles før tallene er offentliggjort)

Da årsmeldingen for vertskommunesamarbeidet blir ferdigstilt før KOSTRA tallene offentliggjøres legger NAV frem innrapporterte tall for økonomisk sosialhjelp:

	Tynset	Alvdal	Rendalen	Tolga
Sosialhjelpstilfeller	121	63	53	60
18-24 år	29	13	8	6
25-44 år	59	32	24	34
45-66 år	27	17	17	17
67 år og over	4	1	0	2
Ugyldig f.nr	2	0	4	1

Målet til NAV Nord-Østerdal er å bidra til at fleste mulig, raskest mulig kommer i en situasjon der de er selvforsørget. Ut fra dette har vi et ønske om at færrest mulig har behov for økonomisk sosialhjelp over lengre tid. Av diagrammet ser vi at de fleste saker avsluttes i løpet av seks måneder. Ideelt sett ønsker vi at flere saker kan avsluttes på kortere tid. For 2018 var den gjennomsnittlige stønadperioden for innbyggere i Tynset på 141 dager, Rendalen 140 dager, Tolga 84 dager og Alvdal 138 dager.

NAV foretar særskilte vurderinger der det er barn involvert. Ut fra vårt lovverk er det særlig viktig å bistå familier slik at barn ikke lider unødig last av en svak økonomisk situasjon. Ressursbruken opp mot stønadsmottakere med barn er som hovedregel betydelig større enn for andre stønadsmottakere. Dette gjelder både størrelsen på utbetalinger og i forhold til råd og veiledning. Antall stønadsmottakere med barn (antall barn er ikke oppgitt her) i våre kommuner er som følger:

	Stønadsmottakere	Derav med barn
Alvdal	63	27
Rendalen	53	16
Tolga	60	20
Tynset	121	33

Fylkesmann er klageinstans på våre vedtak. Det ble til sammen klaget på 29 vedtak. Utfallet av klagebehandlinger er:

Utfall	Antall
Avvist fordi saken det klages på ligger utenfor vårt lovområde	1
Omgjort av NAV	8
Omgjort av Fylkesmannen	3
Under behandling av Fylkesmannen	5
Fylkesmannen har gitt NAV medhold	12
Totalt	29

Det er som hovedregel mye å lære av klagesaker, og særlig der vi får Fylkesmannens vurdering i saken. Av tallene for 2018 ser det ut til at vi foretar en ny vurdering i en del saker. Årsaken til omgjøring er som hovedregel at vi har fått nye, relevante opplysninger i saken. Der vi opprettholder vårt vedtak går saken videre til Fylkesmannen og vi ser at NAV Nord-Østerdal får medhold i de fleste av sakene som behandles av Fylkesmannen.

Økonomisk resultat

Tallene for 2018 gir et noe uoversiktlig bilde. Hovedårsaken til dette er at vi fram til oktober 2018 kjørte regnskap i hver enkelt kommune og at det etter dette er kjørt sammen i vertskommunen. Isolert sett for Tynset kommune hadde NAV en innsparing i forhold til budsjett i 2018. Innsparingene i forhold til budsjett ligger på mange budsjettposter, samtidig er det særlig driften av kontoret som var nøktern. I tillegg hadde vi en periode med lavere bemanning enn planlagt/budsjettet.

Tjenesteproduksjonen

NAV hadde også i 2018 særlig oppmerksomhet knyttet til nyankomne og til brukere som er unge (under 30 år). NAV Nord-Østerdal har fortsatt samarbeidet med Nord-Østerdal vgs. og med den fylkeskommunale oppfølgingstjenesten (OT-veileder). Oppfølgingen av unge brukere kan være svært tidskrevende, samtidig er det viktig både for den enkelte og for samfunnet at unge mennesker blir sett, fulgt opp og motivert slik at de kommer ut i ordinær utdanning eller arbeidsliv.

Når det gjelder nyankomne innvandrere fra land utenfor EØS så har NAV Nord-Østerdal jobbet videre med samarbeidsavtalene med kommunene (etter rundskriv G-27/2017). I Tynset kommune er samarbeidsavtalen med Tynset opplæringssenter. Antall nyankomne til kommunene i vår region har stabilisert seg, samtidig ser vi nå (2018) at de som kom i 2015 og som ikke har klart å tilegne seg tilstrekkelig med norsk-kunnskaper i introduksjonsprogrammet i stor grad er avhengig av økonomisk sosialhjelp og/eller andre tiltak fra NAV. Også en del av barnefamiliene som er i introduksjonsprogrammet søker om supplerende bistand i form av økonomisk sosialhjelp.

Når vi nå har blitt et vertskommunesamarbeid ser vi tydelig at bruken av ordningen «Kvalifiseringsprogram» har vært ulik i de ulike kommunene. Dette er en ordning som er tiltenkt personer som står relativt langt fra det ordinære arbeidslivet og der andre ordninger er forsøkt tidligere. De som deltar i dette programmet har også behov for tett oppfølging for å komme videre i sitt arbeid mot selvforsørgelse. For oss er det viktig at innbyggerne i vår region får likeverdige tjenester og vi jobber med felles forståelse også knyttet til bruken av dette virkemiddelet

I vår region, som andre steder, er det innbyggere som av en eller annen årsak har behov for økonomisk råd og veiledning i en periode av livet. Dette er et tjenesteområde som er regulert av sosialtjenesteloven og som vi tar oss av. Arbeidet er avhengig av tett samarbeid med den saken gjelder, samt kontakt og samhandling med kreditorer, eventuelt Namsmannen og andre.

Ansvaret for Husbankens ordninger lå fra tidligere inne i NAV sine oppgaver i Alvdal og Tolga. Disse er videreført i vertskommunesamarbeid. Kontoret er også i prosess (2019) med å ta over ordningen med startlån fra Husbanken også for Tynset og Rendalen kommune.

Tjenesten for funksjonshemmede (TFF)

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	48 847	46 669
	Netto driftsutgifter	30 047	30 867
Ansatte	Årsverk	65,0	
	Tjenesteområdeleder	Knut Aaseng	

Organisering

Tjenesteområdet består av:

- Tilrettelagte botilbud
- Avlastning i og utenfor institusjon
- Dagtilbud / sansesteder
- Støttekontakt

Tjenesten har et lederteam bestående av leder TFF og to avdelingsledere. Disse er ledere for bolig (4 avdelinger), avlastning og dagsenter. Under hver av avdelingslederne sorterer teamledere med ansvar for den daglige drift.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• Kompetente og myndiggjorte medarbeidere skal yte helse og omsorgstjenester med fokus på egen mestring og samhandling. • Tjenestene skal bære preg av koordinering, sammenheng og bygge på «beste praksis». • Bidra til at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap.
--------------------------------------	--

Fokusområder	Indikator	Status 2016	Status 2017	Status 2018	Mål 2018	Snitt 2018
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
	Respektfull behandling	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1
	Informasjon	1,0	1,0	1,1	1,0	1,1
	Brukermedvirkning	1,1	1,2	1,3	1,2	1,2
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Autonomi	-	4,0	-	-	-
	Mestringsorientert ledelse	-	3,8	-	-	-
	Rolleklarhet	-	3,9	-	-	-
	Mestringsklima	-	4,1	-	-	-
	Fravær i %					
	Sykefravær	6,6	6,0	7,1	5,0	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	104,9	96,9	96,4	100	
Organisasjon	Indikator					
	Lederutviklingsprogram	Ja	Ja	Ja	Ja	
	Utarbeide informasjonsstrategi	Nei	Nei	Ja	Ja	

Kommentarer til tabellen

Resultater fra brukerundersøkelse viser stabile resultater men en minkende grad av deltakelse. Utfordrende å gjennomføre da det er vanskelig å motivere de som kan ha noe å si innen målgruppen.

Medarbeiderundersøkelse er ikke gjennomført i 2018, blir gjennomført annethvert år i henhold til vedtatte rutiner i kommunen. Sykefraværet har vært høyere i 2018 enn de to foregående år. En stor andel av økningen er i form av langtidsfravær som ikke er relatert til jobb.

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Korrigerte brutto driftsutgifter pr mottaker av kommunale pleie og omsorgstjenester	481 803	514 243			
2	Mottakere av hjemmetjenester til hjemmeboende pr 1000 innbyggere 0-66 år	15	14			
3	Andel hjemmeboende med høy timeinnsats	7,0	5,1			
4	Gjennomsnittlig antall tildelte timer praktisk bistand	15,8	12,0			
5	Andel beboere i bolig med heldøgns bemanning	44,6	91,1			
6	Andel hjemmetjenestemottakere 0-66 år med omfattende bistandsbehov	37,7	41,3			

Kommentarer til tabellen

Relevante KOSTRA tall for 2018 var ikke tilgjengelig ved frist for årsberetning.

Økonomisk resultat

Tjenesteområdet har en innsparing i forhold til budsjettet på kr 820 tusen. Dette har sammenheng med større refusjoner i forhold til ressurskrevende tjenester enn det som var forutsatt i opprinnelig budsjett og noe mindre kostnader enn beregnet i forhold til pensjonsutgifter.

Tjenesteproduksjonen

Tjenestene tildeles med bakgrunn i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester §§ 3-2.

Sentralt i tjenesteytinga står tilrettelegging og utvikling av individuelle ferdigheter. Målet er å ha et så sjølstendig og godt liv som mulig vedrørende mestring av dagliglivets gjøremål, det være seg på ulike arenaer som bolig, arbeid/sysselsetting og fritid. Tjenesten jobber etter prinsippene om målrettet miljøarbeid og fagadministrative systemer ut fra brukernes individuelle behov.

Antall eldre i tjenesten har de senere år vært økende. For disse er fokus å skape en så god hverdag som mulig med opprettholdelse av ferdigheter. TFF har de senere år som en del av tjenesteutviklingen innen Helse og omsorg tatt mer og mer eget ansvar for disse brukerne fram til de går bort. Dette utfordrer tjenesten i forhold til å bygge opp og vedlikeholde nødvendig kompetanse.

TFF legger stor vekt på fritidsaktiviteter i nærområdet. Utendørs er det bl.a. stor aktivitet lagt til gapahuk og lavvo. Lavvoen er et utfluktsmål og en samlingsplass som benyttes mye, blant annet til vedproduksjon. Like viktig er å ha et sted å være for de av tjenestens brukere som har utfordringer med å bevege seg i områder hvor en er avhengig av å omgås andre.

Bofellesskap

TFF har 9 bofellesskap fordelt på 4 ulike avdelinger. Totalt disponerer TFF 33 leiligheter samt 3 rom i ett bokollektiv. En av leilighetene er avsatt til KAD-seng for rus og psykiatri.

TFF har 9 godkjente vedtak etter kapittel 9 i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester på begrenset bruk av tvang og makt. Dette er utarbeidet i samarbeid med voksenhabiliteringstjenesten med overprøving fra Fylkesmannen i Hedmark (Innlandet fra 2019). Vedtakene har ulik karakter og omfang, men 4 av disse er tiltak som er svært krevende økonomisk, faglig og personalmessig. Det er utfordrende å rekruttere personal med høgskoleutdanning i samsvar med det som vedtakene stiller krav om.

Det oppleves stor pågang fra brukere som søker om tilrettelagte boliger. For en del av disse kan riktig løsning like gjerne være egne boliger (privat eller kommunalt leide) med tjenester i disse. TFF har for tiden tjenester i form av praktisk bistand og opplæring til et økende antall i denne gruppen.

Litun senter / Tynset sansesenter

Dagsenteret har åpent 5 dager i uka, fra kl. 08.00-15.30. I tillegg er det bruk på ettermiddags- og kveldstid. TFF er samlokalisert med Tynset Pedagogiske senter som gir tilbud om voksenopplæring og spesialpedagogiske tjenester.

I tillegg til brukere fra kommunen har det også gjennom 2018 vært solgt tjenester til annen kommune i fjellregionen. Antall dager for den enkelte bruker varierer fra 2–5 dager i uka. Det har den senere tid blitt et økende fokus på at yngre brukere er de som har størst behov mens de som nærmer seg pensjonsalder har en større del av sitt tilbud knyttet til sin tilrettelagte bolig.

TFF har en tekstilavdeling med vekt på produksjon av strikkeprodukter. Det finnes ved-grupper rundt og utenfor Litun senter som i tillegg til produksjon har et stort fokus på det å komme seg ut i friluft. Litun senter er basert rundt tilpasset aktivitet, det vil for denne gruppe ha liten mening i å sette stort fokus på det produksjonsrettede.

Tynset sansesenter åpnet i sin form høsten 2014 og driften der er blitt opprettholdt siden den gang. Målgruppene er per i dag barn med spesielle behov fra barnehager og grunnskoler i Nord – Østerdal, elever i interkommunale barne – og ungdomsgrupper ved Tynset Pedagogiske senter, og voksne funksjonshemmede ved dagsenteret i TFF. Det har gjennom året vært mellom 50 og 60 brukere av sansesenteret per uke. Salg av tjenester til andre kommuner inngår i denne virksomheten.

Det avholdes hvert år hjelperkurs som er obligatorisk for alle som har en ledsagerrolle i sansesenteret. Utadrettet informasjon om sansesenteret skjer fortløpende gjennom året, og det er stadig forskjellige grupper på besøk med omvisning og tilbud om «utprøving» av de forskjellige rommene. Studenter som ønsker hospitering øker også. Kjennskapen til og interessen for sansesenteret er økende, noe vi merker på henvendelsen fra eksterne aktører.

Avlastning

TFF bygde ny avlastningsbolig i 2015 som har vært i bruk siden den gang. Her gis det tilbud om avlastning innen institusjon. Boligen fungerer svært godt både sett fra et bruker- og et ansattsperspektiv. Ni familier har hatt avlastning i institusjon for barn/ ungdom i alderen 10–20 år.

Tre familier har hatt avlastning utenfor institusjon i form av besøkshjem for sitt barn i private hjem.

En bruker fra annen kommune har regelmessig avlastning i form av salg av tjenester fra Tynset kommune til hjemkommune.

Avlastningsboligen holder åpent etter behov. Tendensen er fortsatt at det er et økende behov for avlastning. Målgruppen endrer seg etter hvert som tiden går men det er fortsatt slik at et flertall av de som søker avlastning innen institusjon er familier hvor omsorgsbyrden er stor. Kommunen har egen ferieordning for sommer- og høytidsavlastning.

Støttekontakt

Det er 14 personer med funksjonshemninger som har hatt støttekontaktvedtak i 2018. Mange av disse er hjemmeboende. I gjennomsnitt får brukerne støttekontakt 3 timer i uka. Det er en svært stor utfordring å rekruttere støttekontakter til enhver tid da det ikke er samsvar mellom de krav som stilles til en støttekontakt kontra de som kan være interessert i å ta på seg en slik jobb. Dette er utfordrende da det krever oppfølging rundt brukere tjenesten i utgangspunktet ikke har stor grad av kjennskap til.

Hjemmetjenesten

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	49 339	44 224
	Netto driftsutgifter	40 776	40 863
Ansatte	Årsverk	52,9	
	Tjenesteområdeleder	Bård Sundmoen Aas	

Organisering

Hjemmetjenesten har ansvar for følgende områder:

- Furumoen
- Enan/ Kvikne
- Utegruppe (hjemmesykepleie Tynset kommune, unntatt Kvikne)
- Omsorgsboliger Tjønnesenteret
- Praktisk bistand
- Brukerstyrt personlig assistanse
- Omsorgslønn

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	Tilby nødvendige helsetjenester og tilrettelegginger i hjemmet, slik at brukerne kan bo hjemme og være selvhjelpen så lenge som mulig.
--------------------------------------	--

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	2018
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker		5,1	Se tabell under		
	Respektfull behandling		4,9			
	Tilgjengelighet		4,9			
	Informasjon		4,9			
	Brukermedvirkning		4,6			
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Autonomi		3,5	4,2		
	Mestringsorientert ledelse		2,8	4,0		
	Rolleklarhet		3,9	4,3		
	Mestringsklima		3,5	4,1		
	Fravær i %					
	Sykefravær		9,2	9,4	8,0	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	108,8	105,4	99,8	100	
Organisasjon	Indikator					

	HMS	74	37	9		
	Organisasjon/ Internt	23	26	14		
	Tjeneste/ bruker	305	133	104		

Brukerundersøkelse, forenklet utgave:

Spørsmål	Snitt hjemmebasert omsorg	Snitt Tynset	Snitt Norge
De ansatte utfører arbeidsoppgavene på en god måte	2,0	2,0	2,0
Jeg får den hjelpen jeg trenger slik at jeg kan bo hjemme	1,9	1,9	2,0
Jeg får være med å bestemme hvilken hjelp jeg skal motta	1,9	1,9	1,9
De ansatte behandler meg med respekt	2,0	2,0	2,0
Tjenesten jeg får hjemme gjør at jeg føler meg trygg	1,9	1,9	2,0
De ansatte snakker klart og tydelig slik at jeg forstår dem	2,0	2,0	2,0
Alt i alt, jeg er fornøyd med den hjemmesykepleien jeg får	2,0	2,0	2,0
Alt i alt, jeg er fornøyd med den praktiske bistanden (hjemmehjelpen)...	1,9	1,9	1,9
Snitt	1,9	1,9	2,0
Snitt totalt	1,9	1,9	2,0

Kommentarer til tabellen

- Brukerundersøkelse er gjennomført 2018. Dette var en forenklet brukerundersøkelse som ble gjennomført på brukere av alle våre avdelinger. Tilbakemeldingen fra denne brukerundersøkelse viser at våre brukere er fornøyd med tjenestene vi gir.
- Høyere sykefravær enn målsetting
Det er registrert et høyere sykefravær enn målsetting 2018. I hjemmetjenesten er det noen små enheter som gjør at fravær på noen få ansatte får store utslag på sykefraværsprosenten, men også de store avdelingen sliter. Utegruppa er den største avdelingen og har et sykefravær på 12,3%. Sykefraværet i 2018 samlet sett i hjemmetjenesten er på 9,4%. Hovedparten av sykefraværet er langtidssjukemeldinger. Hjemmetjenesten har jobbet mye med å prøve å få sykefraværet ned uten å lykkes. Arbeidshverdagene ute i avdelingene er harde, og det er lite rom for tilrettelegging slik drift av hjemmetjenestene er pr. i dag. Å få ned sykefravær vil fortsatt være satsningsområde i hjemmetjenesten som helhet i 2019, spesielt på enkeltavdelinger.
- Nedgang i antall avvik innen alle områder fortsatt. Dette er ikke nødvendigvis fordi det skjer færre avvik, men de blir ikke meldt. Det er ikke noen meldekultur på enkelte avdelinger.

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Andel hjemmetjenestemottakere 0-66 år med omfattende bistandsbehov	37,7	41,3			
2	Andel hjemmetjenestemottakere med omfattende bistandsbehov 67-79 år	23,4	25,5			
3	Andel Hjemmetjenestemottakere med omfattende bistandsbehov 80 år og over	16,7	18,9			

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
4	Netto driftsutgifter pleie og omsorg pr. innbygger 67 år og over	124 631	130 371			
5	Mottakere av hjemmetjenester pr. 1000 innbyggere 67-79 år	75	78			
6	Mottakere av hjemmetjenester pr. 1000 innbyggere 80 år og over	380	414			
7	Gjennomsnittlig antall tildelte timer praktisk bistand pr. uke	15,8	12,2			
8	Gjennomsnittlig antall tildelte timer hjemmesykepleie pr. uke	3,8	4,1			

Kommentarer til tabellen

Tallene for 2018 foreligger ikke på rapporteringstidspunktet.

Økonomisk resultat

Hjemmetjenesten hadde et netto mindreforbruk på kr 86 tusen. Dette er litt tilfeldig ettersom vi har fått ekstramidler for en ressurskrevende bruker ilt året. Det er store utgifter forbundet med lav bemanning, høyt antall brukere og til dels høyt sykefravær, noe som viser seg i overforbruk på lønn. Overforbruk er som regel ekstra innleie og vikarer pga. økt press på tjenestene.

Hjemmetjenesten er vanskelig å styre etter økonomiske rammer. Vi har ikke fast antall brukere, antallet vil variere igjennom året. Avdelinger som Utegruppa, Kvikne/ Enan og BPA er eksempel på avdelinger som vil variere i antall vedtakstimer opp mot brukerne av tjenestene. Det er derfor overskridelser på lønnsbudsjettet på disse avdelingene.

I budsjettet lå det inne en innsparingseffekt på 0,5 nattvaksårsverk, noe som vi ikke klarte å gjennomføre i 2018. Mangelen på dette tiltaket tilsvarer ca. kr 750 tusen i merforbruk.

Tjenesteproduksjonen

Hjemmetjenester tildeles på bakgrunn av vedtak. Det jobbes kontinuerlig med at vedtakene skal være så presise som mulig. Vedtakene er koblet opp mot et tidsestimat for hvor lang tid det tar å utføre tjenestene. Samtidig er det noen mellommenneskelige forhold som ikke er lett å fastsette i et tidsskjema.

Tjenesteutvikling har vært et stort fokus i hjemmetjenesten i 2018. Vi har gått igjennom de fleste vedtak opp mot brukerne og justert disse til bli mest mulig korrekte. Spesielt fokus på praktisk bistand.

Det er mange brukere av hjemmetjenester på ulike nivå. Hjemmetjenesten sitt mål er at brukerne skal få bo hjemme så lenge som mulig før de må overføres til institusjon. Det er gjennom 2018 en økning av brukere i påvente av tilrettelagte boliger, og det har vært en økning antall brukere og kompleksiteten til brukere i utegruppa.

Hjemmetjenesten har stort sett avdelingsleder som har en delt rolle mellom ledelse og pleie/omsorgsoppgaver i avdeling. Bare Utegruppa har en hel stilling som avdelingsleder. I 2018 gjeninnførte vi egen avdelingsleder på Kvikne/ Enan blant annet for å prøve å få kontroll på økonomisk merforbruk på lengre sikt.

Institusjonstjenesten

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	62 177	56 039
	Netto driftsutgifter	47 182	46 362
Ansatte	Årsverk	64,9	
	Tjenesteområdeleder	Inga-Lill Rønning	

Organisering

Tjenesteområdet består av:

- Institusjonskjøkken
- Langtidsavdeling 20 plasser
- Skjermet avdeling 20 plasser
- Korttidsavdeling 10 plasser

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	Individuelt tilrettelagte tjenester som ivaretar pasientens evne til egenomsorg, identitet og integritet.
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2018	2018
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker		4,6			
	Respektfull behandling		5,5			
	Tilgjengelighet		4,8			
	Informasjon		4,7			
	Brukermedvirkning		4,6			
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Autonomi	4,2		4,2		
	Mestringsorientert ledelse	3,9		4,0		
	Rolleklarhet	4,3		4,4		
	Mestringsklima	4,1		4,2		
	Fravær i %					
	Sykefravær	9,5		9,6		
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	123,3	96,3	101,2		
Organisasjon	Indikator					
	Avvik:					
	HMS	51	20	37		
	Organisasjon/internt	12	25	27		
	Tjeneste/bruker	113	80	113		

Kommentarer til tabellen

Brukere

Det er i henhold til plan ikke avholdt brukerundersøkelser i Institusjonstjenesten i 2018.

Medarbeidere

Det er først og fremst langtidsfraværet som bidrar til å dra opp fraværsprosenten, sykmeldinger i forhold til svangerskap har vært og er en utfordring. Det er behov for å se på hvordan vi bedre kan tilrettelegge for denne gruppen for å øke tilstedeværelse og opprettholde fagkompetanse på jobb.

Organisasjon

Avvik er viktig i forbedringsarbeidet og som en del av internkontrollen. Det er fortsatt en vei å gå før det å melde avvik blir en naturlig og positiv del av kulturen. Det rapporteres flest avvik knyttet brukere/pasienter, fortsatt for mange avvik knyttet til legemidler hvor hovedårsaken er menneskelig svikt. Ledere ved den enkelte avdeling har avvik som tema på personalmøter.

Kostratall

		2016	2017	2018	2018gr.12	Hedmark 2018
1	Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	1 154 450	1 100 685			
2	Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over	20,3	18,1			
3	Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	12,9	13,4			
4	Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsplass	95,7	100			
5	Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens %	66,7	37,0			
6	Andel plasser avsatt til rehabilitering %	3,3	3,7			
7	Legetimer pr uke pr beboer i Institusjon	0,42	0,73			
8	Fysioterapitimer pr uke pr beboer i Institusjon		0,14			

Kommentarer til tabellen

1. Tallene for 2018 foreligger ikke på rapporteringstidspunktet.

Økonomisk resultat

Institusjonstjenesten hadde et merforbruk på kr 820 tusen. Ca. kr 150 tusen er knyttet til innkjøp av hvitevarer på postkjøkkenet og hoved kjøkkenet grunnet havari eller endret behov. Samtidig ble kr 150 tusen til inventar på skjermet avdeling ikke belastet i 2018 på grunn av at varene ble levert i januar og vil komme som ekstra kostnad i 2019.

Det har vært god økonomistyring og målrettet arbeid fra avdelingslederne, et godt og konstruktivt samarbeid med tillitsvalgte og vernetjenesten og de ansatte har gjennom gode faglige vurderinger av pasient behov og prioriteringer bidratt til en redusert bruk av ekstra ressurser.

Avvikling av overtalligheten på langtidsavdelingen er under kontroll, ved årsskifte gjenstår ca. 1 årsverk, overtallige ressurser brukes fortløpende for å dekke fravær på avdelingene. Men med bakgrunn i prinsippene om frivillighet og

ledighet i tilsvarende stillingsstørrelser for avvikling av overtallighet tar det tid å avvike overtallighet. I avdelingen er det flere ute i svangerskapspermisjon disse vaktene dekkes i stor grad av overtalligheten.

I skjermet avdeling ble det brukt noe mer ressurser en budsjettert grunnet rekruttering og ansettelse av sykepleiere.

Svangerskapspermisjoner og langtidsfravær knyttet svangerskap har i tillegg til at det i sommeren har vært noe mer sykmeldinger og fravær en foregående år har medført mye forskyvninger og overtidbruk.

Flåtesykepleier ordningen har gitt den faglige tryggheten og kvaliteten på tjenesten som er nødvendig gjennom sommeren og på marginale vakter (kveld og helg) men det er mer å hente på samkjøring av tjenestene og avdelingene for å få en optimal ressursutnyttelse.

Tjenesteproduksjonen

Tjenesteutvikling har vært i fokus i Institusjonstjenesten og vi har gjort små og store endringer for å oppnå bedre ressursutnyttelse, bedre kvalitet og økt fokus på individuelle behov. Vi vil fortsette å videreutvikle tjenesten gjennom prosjektene «det gode pasientforløp», «hverdagsmestring» og «velferdsteknologi», mye av det vi avdekker som forbedringspotensialer, behov for kompetanseheving og kvalitetsforbedring gjennom disse prosjektene vil vi også ta med oss inn i arbeide med tjenestegjennomgangen. Et mål for forbedringsarbeidet er at det direkte eller indirekte skal ha en positiv konsekvens for pasienten.

Det er et stort press på plassene i institusjon, 6-8 kortidsplasser er til enhver tid benyttet til pasienter som venter på tilbud enten i tilrettelagt bolig eller institusjon. Vi har klart å opprettholde en avlastningsplass ved langtidsavdelingen store deler av året, i perioder har vi prioritert å tilby utredning for demente ved skjermet avdeling. Skal vi lykkes i riktig bruk av institusjonsplassene må vi evne å heve terskelen for innleggelse i institusjon ved å utvikle et tilfredsstillende tilbud i hjemmet og i tilrettelagte boliger.

Kulturtjenesten

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	14 282	12 555
	Netto driftsutgifter	7 802	7 585
Ansatte	Årsverk	12,8	
	Tjenesteområdeleder	Beate Hjertager	

Organisering

Tjenesten omfatter kulturskole, bibliotek, kino, kunst-galleri, drift av kulturhus, behandling av spillemiddelsøknader, fysak-tiltak, forebyggende tiltak for barn- og unge, kulturvern, organisering av turistinformasjon, tilskudd gjennom kultur og idrettsfond, aktivitetskort, talentstipend for ungdom og kulturpris. Tynset kommune er vertskommune for Ttrafo (Teater i Fjellregionen),

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• Gi regionen et kulturtilbud som har bredde, aktualitet og høy kvalitet. • Gi spesielt barn og ungdom som vokser opp i Tynset et godt kulturelt startgrunnlag. • Skape gode kulturelle møteplasser med muligheter for utøvelse og opplevelse.
--------------------------------------	--

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2018	2018
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	BIBLIOTEK:					2017
	Service	-	5,6	-	-	5,3
	Tilgjengelighet	-	5,4	-	-	4,7
	Informasjon	-	5,2	-	-	4,4
	Brukermedvirkning	-	5,2	-	-	4,8
Medarbeidere	Brukermedvirkning					Landet
	Autonomi	4,6		4,7	4,6	4,4
	Mestringsorientert ledelse	4,3	-	4,3	4,4	4,0
	Rolleklarhet	4,3	-	4,4	4,4	4,2
	Mestringsklima	4,4	-	4,1	4,4	4,0
	Fravær i %					
	Sykefravær	2,7	5,3	5,4	3,0	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	98,5	99,4	102,8	100,0	
Organisasjon	Indikator					

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Netto driftsutgifter for kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	3,1	3,1	3,2	4,3	3,9
2	Netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger	1 930	1 990	2 181	3 005	2 370
3	Besøk per kinoforestilling (antall)	23,6	20,4	22,8	20,6	33,8
4	Netto driftsutgifter til barn og unge i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	0,6	0,6	0,7	0,9	0,8
5	Netto driftsutgifter til idrett i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	0,9	0,7	0,7	1,6	1,2
6	Barn 6-15 år i kommunens kulturskole (prosent)	28,5	30,0	28,3	15,2	16,2

Kommentarer til tabellen

1. Tallet her inneholder også utgifter til kulturformål som ligger andre steder i kommunens budsjett enn i kulturbudsjettet. Kulturbudsjettet utgjør 2,1% av kommunens totale budsjett. Utgifter som ikke ligger i kulturbudsjettet er bl.a. driftsutgifter til kulturlokaler, svømmehall og tilskudd til drift av Nytrømoen.
2. Tallet her inkluderer på samme måte som prosenten ovenfor utgifter som ikke ligger i kulturtjenestens budsjett. Netto driftsutgifter kultur over kulturbudsjettet var i fjor 7,8 millioner. Hvis en ganger tallet her for 2018 med innbyggertallet, har kommunen brukt 12,2 millioner netto til det som regnes inn under kulturformål i kostra.
3. Kinobesøket har ligget relativt jevnt, og var bedre i 2018 enn i 2017, og bedre enn snittet for gr 12.
4. Netto driftsutgifter til barn og unge er utgifter til Mekkeriet og Åpen hall. Utgifter til kulturskole er ikke med her.
5. Netto driftsutgifter til idrett har gått litt ned og er lavere enn snittet for gr 12.
6. Andelen elever i kulturskolen har gått litt ned fra 2017, men ligger omtrent på nivå med 2016. Dette skyldes i hovedsak nedgang i antall danseelever. Likevel har Tynset god dekningsgrad, og er nær det nasjonale målet på 30%. Tynset driver kostnadseffektivt. En stor andel av elevene er danse- og billedkunstelever som undervises i grupper.

Økonomisk resultat

Kulturtjenesten hadde et merforbruk på kr 216 tusen i 2018.

Tjenesteproduksjonen

Biblioteket

Tynset bibliotek omfatter hovedbiblioteket i kulturhuset og Kvikne bygdebibliotek. I Norsk kulturindeks er Tynset bibliotek rangert på 4. plass i landet, og på topp i Hedmark. I 2017 ble det bevilget midler til forprosjekt for å planlegge fornying/oppgradering av hovedbiblioteket. Bevilgning til fornying ble gitt i 2018, med gjennomføring og ferdigstilling i 2019, inklusive system for meråpent bibliotek som ferdigstilles 1. kvartal 2020.

Bibliotekets virksomhet består av drift av biblioteket, aktiv litteraturformidling og gjennomføring av kunnskaps- og litteraturarrangement. I 2018 har biblioteket hatt 17 arrangementer for barn/ungdom for i alt 2 275 personer, og 6 arrangementer for voksne med i alt 660 deltakere. Arrangementene har variert fra bokbad med forfattere som Gert Nygårdshaug og Lars Mytting, vitensshow med Andreas Wahl og Boklek for skolestartere. Mange arrangementer er gjennomført med hjelp av eksterne midler fra Nasjonalbiblioteket og Hedmark fylkeskommune. Samarbeid med

Teknolab, Tynset grafikkverksted og Bortistu Neby resulterte i 2 skaperverksted. Sommerles for barn, samlet også i år mange barn. Det er økende interesse for lokalt stoff og mange referansespørsmål i skranken. Biblioteket har utviklet seg som møteplass og arena for integrering.

Antall utlån i biblioteket 2015 – 2018

2015	2016	2017	2018
49 634	48 141	37 317*	34 404*

Antall besøk i biblioteket 2015 – 2018

2015	2016	2017	2018
59 000	61 000	59 400	54 000**

*Utlånstallene for 2017 og 2018 er ikke sammenlignbare med tidligere år, da Nasjonalbiblioteket har endret rapporteringsreglene. Utlån pr innbygger er 6,1.

**Det er merkbart nedgang i antall besøk. Redusert besøk i våre normalt gode besøks måneder mai-august forklarer noe av nedgangen.

Kulturvern

Kulturtjenesten har ansvar for skjøtsel av pilegrimsleden gjennom kommunen. Idrettskonsulenten er vara til styret i Nettverk for Østerdalsleden. Kulturminneplan for Tynset og Alvdal er vedtatt i begge kommuner.

Kultursjefen er sekretær i Stiftelsen Bortistu Neby. Det jobbes nå med å innfri kulturminneplanens handlingsdel. Viktige temaer er fredning og formidling.

Idrett og friluftsliv

Idrettskonsulenten er ansatt i 50 % stilling. Hovedarbeidsområder for idrettskonsulenten har vært spillemiddelordninga, FYSAK og barnetalsperson. Det ble innsendt 10 spillemiddelsøknader. Spesielt søknaden fra Neby bru har vært tidkrevende. Barnetalspersonen har bistått planavdelingen med uttalelser etter behov. I høst ble det delt ut strøsand til eldre i samarbeid med Frivilligsentralen. Vi er med og drifter ei seniorgruppe kalt AKTIVINATUREN. Mellom 8 og 20 seniorer treffes annen hver onsdag og er sammen i naturen. Stolpejakten med 1 100 deltakere er et lavterskel orienteringstilbud som bl.a. FYSAK står bak.

Ungdom og fritid

FYSAK-koordinatoren har jobbet mot barn og unge med Mekkeriet, Åpen hall, Teknolab, og Paintball.

Mekkeriet har vært et populært tilbud til 10 interesserte ungdommer. Disse tilbudene er ettertraktete og viktige for ungdom som faller utenfor andre organiserte aktiviteter. Kulturtjenesten har samarbeidet bredt med andre tjenesteområder for å kunne utvikle et best mulig forebyggende tilbud til barn og unge innenfor de rammene vi har hatt. Aktivitetskortordningen er et virkemiddel som fungerer godt i forhold til å sikre muligheten til deltagelse i fritidsaktivitet. I 2018 fikk 28 barn/ unge innvilget tilskudd til kontingent fra ordningen.

Tynset kino

Besøket økte med 616 besøkende fra 2017 til 2018. Det ble satt opp 40 færre visninger i 2018 og likevel økte besøkstallet bra. Dette var et resultat av flere store publikumsfilmer, som var tilgjengelig i 2018

2018 var et spesielt godt år med flere filmtitler med besøkstall over 1 000. I 2017 var det kun 609 besøkende på den best besøkte film. Det ble vist 127 filmtitler i 2018, og gjennomsnittsbesøket pr forestilling var 23. Vi økte antall filmtitler med 10 filmer fra 2017 til 2018, noe som resulterte i høyere gjennomsnittsbesøk.

Kinoforestillinger og besøk 2015 - 2018

	2015	2016	2017	2018
Forestillinger	637	700	649	609
Besøk	14 141	16 510	13 266	13 882
Inntekter	1 184 980	1 310 348	1 111 665	1 299 282

Kulturhuset

Mesteparten av bruken av møterom er fortsatt til kommunens egne tjenesteområder. Leieinntekter av romutleie blir da fortsatt betydelig mindre.

Antall besøk i kulturhuset 2015 – 2018

	2015	2016	2017	2018
Forestillinger/arrangementer	89	89	131	90
Besøk	12 368	12 076	18 479	14 737

Antall besøk viser publikumstallet på egne og andres arrangementer i kulturhuset. Av de 90 små og store arrangementene var 70 åpne (20 lukkede, mest skoleforestillinger), og 32 av 90 var i «vår regi» (Riksteatret, innleide av oss og egen-produserte (mange kulturskolekonserter), 5 lukkede). I tallene ligger også bokbadene til biblioteket og «Nysgjerrig». Møter, øvinger, besøk i Galleri Elgen og Kulturkafeen er ikke med. I 2018 var april og desember de best besøkte månedene (2659 og 2980).

Ttrafo – Teater i Fjellregionen

Fra 01.01.2010 ble Tynset kommune vertskommune for Ttrafo – Teater i Fjellregionen. I forbindelse med at Hedmark Teater ble nedlagt, og Teater Innlandet opprettet, ble de to ansatte på Hedmark Teaters lokalavdeling på Tynset overført til Tynset kommune. Tynset kommune er vertskommune for Ttrafo, og personal – og budsjettansvaret ligger under kulturtjenesten. Fylkeskommunen bidrar med i underkant av kr 1,5 millioner til ordningen, mens hver av de deltagende kommunene bidrar med 6 kroner hver per innbygger. Teatret teller i dag to årsverk som i 2018 var fordelt slik: 1 scenograf i 60 %, daglig leder i 100 % og konsulent i 40 % engasjement. Engasjement utover faste årsverk dekkes gjennom teatrets fond. Ttrafo fungerer som en selvstendig enhet som skal tjene kommunene Os, Tolga, Alvdal, Folldal og Rendalen i tillegg til Tynset. Teatret hadde følgende prosjekter i 2018: "Tidsnok" (egenproduksjon/skoleturné), "Shrek Jr." (i samarbeid med Tynset Barne- og Ungdomsteater), "Karius og Baktus" (i samarbeid med Kalvstock 2018), Olsokspelet 2018 (regi), "Fy skam! - Sandbeck 100 år" (egenproduksjon), "Bakom berg og blåne" (i samarbeid med Nord-Østerdal musiker), Midt i væla (åpningsforestilling Sjulhustunet, Alvdal), pluss flere mindre oppdrag på både instruksjon og scenografi rundt i regionen. Ttrafo står også for drift av Teatervenner Fjellregionen, samt fungerer som kontaktinstans for Riksteatrets gjesteforestillinger.

Kulturskolen

Kulturskolen hadde ved årsskiftet 267 elevplasser og 28 elever på venteliste. Skolen har hatt 15 lærere (11 kvinner og 4 menn) fordelt på 4,7 årsverk. Det blir gitt undervisning innen piano, blåse- og strykeinstrumenter, gitar og slagverk, billedkunst, sang, teater og dans. Det er solgt tjenester til kulturskolen i Folldal. Det har vært holdt mange små konserter/ danseforestillinger gjennom hele året, samt innslag på møter og åpning av kunstutstillinger. Vi feiret kulturhusets 30 årsjubileum med stor oppsetning i mars. Her var alle elever i kulturskolen med i en og samme oppsetning, dette var en krevende men spennende måte å jobbe på.

Antall elever, elevplasser og årstimer 2015 - 2018

	2015	2016	2017	2018
Antall elever	217	247	239	211
Antall elevplasser	268	297	307	267
Antall årstimer	2 489	2 443	2 545	2 201

Vi har en nedgang i antall elever. Dette skyldes unaturlig stort frafall på dans og at teateraktiviteten vår ikke er operativ akkurat nå. Mangelen på dette tilbudet gjør at vi også har en større venteliste. Vi håper å få tilbudet opp å stå igjen i løpet av våren eller til høsten.

Kulturskolen fikk kr 200 tusen til utbedring av lokaler og vi har nå fått noe mer lydisolering enn tidligere. Dette merkes på arbeidshverdagen til lærerne.

Barnas Verdensdager

Gratis arrangement i kulturhuset som nå har vært arrangert i sju år. Har som mål å vise kulturmangfoldet i tilflytning og befolkningen i Nord-Østerdalen. Egen prosjektleder, men hele kulturenheten og Tynset Opplæringscenter deltar svært aktivt. Dette er en stor dugnad som involverer mange i Tynset. Vi opplever at mange nye østerdøler kommer til Tynset denne dagen og bidrar aktivt med sin kunnskap.

The Big Draw

Tynset kommune valgte å videreføre dette prosjektet uten Turneorganisasjonen, nå for fjerde gang. Det ble gjennomført i uke 42 av våre to billedkunstlærere i kulturskolen. Barneskoleelever deltok i verksteder inspirert av arbeidene til gjestekunstner David Lunney, som bruker mye tråd i sin kunst.

Det er utfordrende å drifte så store prosjekter som Barnas verdensdager og The big draw uten fast finansiering. Om man i tillegg tar med UKM som et tredje prosjekt, så hadde det vært ønskelig med en fast løsning for disse tre.

Galleri Elgen

Galleri Elgen hadde 12 utstillinger i 2018. Kulturtjenesten samarbeidet med Tynset kunstlag om en sommerutstillingen, som var en mønstringsutstilling med kunstnere fra Nord-Østerdalen. Kunstlaget hadde også ansvaret for én utstilling alene. De øvrige utstillingene hadde kulturtjenesten ansvaret for. Kulturskolen har utstilling en periode hvert år knyttet opp mot kulturskolens «Myldredag». Barnehagene lager hvert år utstilling i forbindelse med Barnas verdensdager.

Øvrige samarbeidsordninger

Tjenesten gir økonomisk bidrag til, og har samarbeid med, Nord-Østerdalsmuseet og Nord-Østerdal musiker.

Tynset kommunes kulturfond og Tynset kommunes idrettsfond

I 2018 var det budsjettert med kr 92 tusen til utdeling fra kulturfondet. Restsum overført fra tidligere år var kr 24 tusen, disponibelt i fondet kr 116 tusen. Det var budsjettert med kr 91 tusen til utdeling fra idrettsfondet. Det var ingen restmidler tilbakeført fra tidligere år. Fondene har to årlige søknadsfrister, 15. februar og 15. september. I 2018 kom det inn 14 søknader til kulturfondet og 14 søknader til idrettsfondet. Samlet søknadssum for kulturfondet var kr 529 tusen, og for idrettsfondet kr 718 tusen. Av idrettsfondssøknadene ble 11 innvilget med samlet bevilgning på kr 91 tusen. Fem av søknadene til kulturfondet ble innvilget med en samlet bevilgning på kr 115 tusen. Tilskuddet blir utbetalt etterskuddsvis etter regnskap. Søkerne har en frist på 1,5 år for å fullføre sine prosjekter, og kan få utbetalt inntil 50 % av tilskuddsbeløpet før prosjektet er avsluttet. Utbetalingene kommer ofte på et annet år enn tilsagnene. Til sammen ble det utbetalt kr 126 tusen fra kulturfondet og kr 100 tusen fra idrettsfondet i 2018.

Tynset kommunes kulturpris

Ellef Røe fikk Tynset kommunes kulturpris for 2018. Prisen består av kr 10 tusen, og en kunstgjenstand til samme verdi. Dette var i 2018 et maleri malt av Esther Breslin. Prisen ble overrakt i forbindelse med førjulskonserter «Snart, ja like før» med Nord-Østerdal symfoniorkester og Tynset barne- og ungdomsteater.

Talentstipend for ungdom

Talentstipend for ungdom er på kr 20 tusen, og utdeles etter søknad fra ungdommer som ønsker å satse innenfor en kunstnerisk uttrykksform. En jury innstiller til formannskapet, som avgjør hvem som blir prisvinner. Talentstipendet 2018 gikk til Øystein Wangen, som ønsket å bruke stipendet til videre utvikling som musiker. Stipendet ble overrakt i forbindelse med åpningen av sommerutstillingen i Galleri Elgen.

Rambu fritidshus

Kunstnerne Esther Breslin og Marius Reed har etablert seg i Rambu med Tynset grafikkverksted. De har også noe av kulturskolens billedkunstundervisning her. I tillegg har et annet rom i 1. etasje vært utleid til kunstnerisk virksomhet. I forbindelse med prosjekt tjenesteutvikling ble det utarbeidet et prosjekt for å gjøre hele Rambu til et hus for kreativ virksomhet, i kombinasjon med mulighet til å ta imot gjestekunstnere fra hele verden. Det ble jobbet med et tettere samarbeid mellom ulike kulturaktører, som Nord-Østerdalsmuseet, Teknolaben, Tynset internasjonale filmfestival, Kulturtjenesten og Tynset grafikkverksted. I tilknytning til dette ble det også påbegynt et arbeid med å utrede Kongsveien 5 til en mulig kunstnerbolig for gjestekunstnere. Kommunestyret har bedt om en sak, som vil komme opp i mai 2019. Høsten 2019 ble det leid ut flere faste arbeidsplasser for kunstnere, og kunstnerne i huset har organisert seg i et felleskap ledet av Tynset grafikkverksted. Det ble laget en leieavtale for hele huset, og fra 1.1. 2019 er det Tynset grafikkverksted som står som ansvarlig leietager av hele huset, med medleietagere i et felleskap de har ansvar for å organisere. Høsten 2018 hadde vi også første gjestekunstner i Rambu, David Lunney fra Irland. Gjesteoppholdet munnet ut i en utstilling i Galleri Elgen. Det kommer nye gjestekunstnere våren 2019. Fram til vi har en gjestekunstnerbolig å leie ut, er forsøksprosjektet med gjestekunstnere basert på nettverket til Tynset grafikkverksted og privat innkvartering. Hedmark fylkeskommune gir faglig bistand i utviklingen av konseptet.

Turistinformasjon

I 2018 fungerte servicetorget som turistinformasjon i sin åpningstid og biblioteket på lørdager og onsdag ettermiddag etter servicetorgets stengtstid. Det ble ikke leid inn egne turistverter.

Teknisk drift og eiendomsavdelingen

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	64 133	58 925
	Netto driftsutgifter	43 403	43 582
Ansatte	Årsverk	39,8	
	Tjenesteområdeleder	Jostein Hauge	

Organisering

Tjenesteområdet er organisert i avdelingene: teknisk drift og eiendom. I tillegg er det en felles administrasjon med teknisk sjef og to bygge-/prosjektledere. Avdelingene har følgende ansvarsområder:

- Administrasjon, ledelse og personal
- Kommunale bygg og utleieboliger
- Vei, gatelys og grøntområder
- Tomtesalg, startlån og boligtilskudd.
- Gjennomføring av anleggs- og byggeprosjekt.
- Budsjettet for Tynsets del av brann- og forebyggende brann i Midt Hedmark brann og redning IKS.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• Være en konkurransedyktig produsent av tjenester • Kultur for læring og tilegning av ny kunnskap • Enheten skal drives rasjonelt med best mulig tjenesteyting
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2018	2018
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Autonomi	4,7		4,8		
	Mestringsorientert ledelse	4,0		4,4		
	Rolleklarhet	4,5		4,4		
	Mestringsklima	4,0		4,3		
	Fravær i %					
	Sykefravær	1,6	3,3	4,3	4,0	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	100,3	98,6	99,6	100	
Organisasjon	Indikator					
	Energieffektivisering av kommunale bygg, KWh pr. m ² . <u>Krav Tek 10 nybygg:</u> Skole. 120, Barnehage 140, Kultur/ adm. 165, Helse. 215					

	Skole	145	174	183	150	
	Barnehage	128	147	140	140	
	Kultur/administrasjon	238	219	216	180	
	Helse	197	197	186	195	

Kommentarer til tabellen

Brukere

Det er ikke gjennomført innbyggerundersøkelser siden 2015.

Medarbeidere

Det ble gjennomført medarbeiderundersøkelsen «10-Faktor» i 2018.

Sykefraværet har gått noe opp sammenlignet med 2017. Årsaken til dette er i hovedsak enkelte langtidssykemeldte.

Likevel kan man si at sykefraværet er lavt samlet for 2018.

Organisasjon

Det har ikke vært arbeidsulykker som har medført fravær fra arbeid i 2018. Det er ikke realistisk at en med kommunens eldre bygg skal kunne nå TEK 10 kravene som gjelder for nye bygg, men det gir en indikasjon på energiforbruket.

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Netto driftsutgifter kommunal eiendomsforvaltning i kr pr. innbygger	5 067	5 296	5 382	6 565	5 553
2	Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning pr. m ²	624	620	574	953	1 003
3	Samlet areal på formålsbygg kommunen eier i m ² pr. innbygger	8,2	8,6	8,7	6,8	5,2
4	Netto driftsutgifter til forvaltning av eiendom per innbygger (kr)	456	381	284	232	422
5	Kommunalt disp. boliger pr. 1000 innb.	33	33	32	28	25
6	Netto driftsutg. forebyggende brann og brannvesen i kr pr. innbygger	1 038	1 013	1 074	1 202	889
7	Brutto driftsutg. i kr pr. innbygger for kommunale veier	434	476	449	2 831	1 216
8	Brutto driftsutg. i kr pr. km kommunal vei og gate	84 897	91 931	84 276	129 492	97 000
9	Utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltn. pr. m ²	119	122	127	173	181
10	Energikostn. for kommunal eiendomsforv. pr. m ²	87	49	89	131	156

Kommentarer til tabellen

1. Driftsutgifter pr. innbygger ligger vesentlig lavere enn for gjennomsnitt gr.12 og noe lavere enn gjennomsnittet for Hedmark. Dette til tross for at Tynset har mer areal bygg pr. innbygger.
2. Tynset har vesentlig lavere driftskostnader pr. m² på eide bygg enn for gjennomsnitt gr. 12 og gjennomsnittet for kommunene i Hedmark.

3. Tynset har vesentlig mer areal formålsbygg enn gjennomsnitt for Hedmark og for gr. 12. Av årsakene til dette er blant annet kjøpet av Holmen og grendeskolen som er relativt stor i areal i forhold til elevtallet samt nye Tronstua barnehage.
4. Tynset bruker vesentlig mindre driftsmidler til forvaltning av eiendom per innbygger enn gjennomsnittet for Hedmark, og noe høyere enn gjennomsnittet for gruppe 12.
5. Tynset kommune har flere utleieboliger pr. 1000 innbyggere enn gjennomsnitt gr. 12 og for Hedmark.
6. Tynset har noe lavere driftsutgifter på forebyggende brann og brannvesen i kr pr. innbygger enn gjennomsnitt gr. 12 og noe høyere driftsutgifter enn gjennomsnittet i Hedmark.
7. Tynset bruker langt mindre penger på drift og vedlikehold av kommunale veier pr. innbygger enn gjennomsnitt gr. 12 og gjennomsnittet for Hedmark. Noe av årsaken er at Tynset kommune har relativ få km vei.
8. Til kommunale veier og gater bruker Tynset kommune mindre penger til drift og vedlikehold enn gj.sn for gruppe 12.
9. Tynset bruker mindre til renhold enn gjennomsnitt gr. 12. En av årsakene er at vi har innført renholdsstandarden INSTA 800. Ved overgangen til INSTA 800 sparte kommunen ca. kr 10,- pr m². Med gulvareal på 50 000m² utgjør dette innsparing på kr 500 tusen.
10. Tynset har betydelig lavere energikostnad pr. m² enn gjennomsnitt gr. 12, og vesentlig lavere enn gjennomsnittskommunen i Hedmark. Den fortsatt positive utviklingen skyldes bl.a. Enøk-tiltak, utskifting av gamle lyskilder til LED-belysning.

Økonomisk resultat

Totalt for administrasjon, teknisk drift og eiendomsdrift er det i 2018 brukt kr 179 tusen mindre enn budsjettet. Dette fordeler seg med et lavere forbruk på administrasjon og teknisk drift med kr 102 tusen og et lavere forbruk på kr 77 tusen på eiendomsdrifta.

Tjenesteproduksjonen

Prosjekter

- Prosjektering og igangsetting av byggingen av ny brannstasjon. Brannstasjonen ble ferdig i 2018.
- Nye kinostoler i storsalen, kulturhuset.
- Montering av sprinkleranlegg på Enan.
- Utbygging av skoleområdet, sykkelparkering, kunstgressbaner.
- Byggherrerollen, utskifting av tak Kvikne kirke.
- ENØK – Etterisolering tak Tyldalen skole, LED-lys Enan i boligfløyene
- Utskifting til led-lys i flere bygg.
- Asfaltering G/S-vei Grendeveien-Sykehusveien.
- Mangfoldsskulptur i rundkjøringen ved Domus.
- Tømmestasjon for bobiler ved Tynset camping.
- Det er laget en ny plass for returpunkt for FIAS på Nytrøa industrifelt ved Tynset renseanlegg. Plassen er på 2 dekar, asfaltert og med gatelys.
- Nytt gatelysanlegg langs Liaveien og Brubakken.
- Utskifting av 180 stk. lysarmaturer til LED i Haverslia og andre steder.

Avdeling for teknisk drift

Driftssentralen er oppmøtested for avdelingsleder, snekker, driftsoperatører og maskinførere. Mannskapene her utfører drift/vedlikehold av bygg, grøntanlegg, vei, gatelys, vann og avløp. Ellers utføres det tjenester for andre, som kirkegårdsgraving, utkjøring av hjelpemidler, snøbrøyting, utbedring av utearealer m.m.

Veier, gater og gatelys

Kommunen har ansvar for til sammen ca. 33 km veier og gater med fortau og ca. 13 km gang-/sykkelveier. I tillegg er det ca. 26 560 m² med plasser som vedlikeholdes. Disse er i hovedsak i sentrum der snøen må transporteres bort. Vedlikeholdsutgiftene til plassene er beregnet til ca. 25 % av de totale veivedlikeholdsutgiftene. Langs kommunale- og fylkeskommunale veier drifter og vedlikeholder kommunen ca. 1 100 gatelyspunkter. Det er ca. 15 500 m² plen-område som rakes, gjødsles og klippes. I tillegg kommer ca. 12 800 m² som klippes sporadisk. Renhold av sentrumsområdet ligger også til denne tjenesten. Mye av klipping av grøntområdene og renholdet av sentrum er bortsatt til Meskano.

Generelt er standarden på mye av den foran nevnte infrastrukturen dårlig og det trengs oppgraderinger.

Brann- og redningstjeneste

01. januar 2008 gikk Tynset kommune inn i Midt Hedmark brann- og redningsvesen IKS. Dette betyr at kommunen kjøper alle tjenester innen brann og forebyggende brann av selskapet. Feiervesenet er også overført til Midt Hedmark brann- og redningsvesen IKS. Feiing er en selvkost tjeneste og belaster ikke Tynset kommune økonomisk. Avtalen med Midt Hedmark brann- og redningstjeneste IKS betinger at kommunen skal betale sin andel av kostnaden med brannvesenet og forebyggende avdeling. I tillegg til dette skal kommunen holde og betale for nødvendige lokaler for redningstjenesten og forebyggende avdeling.

Kommunale tomter

Etappe 6 i Haverslia og et mindre område på Vidsyn ble bygd ut i 2005. Nedre del av Krullhaugen ble bygd ut i 2014. Kommunen har fortsatt igjen noen få ledige tomter i Haverslia, 1 tomt på Vidsyn, 2 tomter på Ulset og 1 tomt på Yset i tillegg til på Krullhugen. Tilgangen på attraktive tomter i Haverslia begynner imidlertid å bli liten. Det er imidlertid fortsatt mange private utbyggere som har tilgjengelige tomter i markedet.

Eiendomsavdelingen

Totalt forvaltes inkludert boliger ca. 58 000 m² av eiendomsavdelingen. I tillegg kommer driftssentralen, renseanlegg, vannverk og andre bygg knyttet til teknisk drift, med til sammen ca. 45 bygg.

Storparten av kommunens større bygg er tilknyttet fjernvarmeanlegg, bioenergi eller varmepumpe. Fåset skole- og barnehage er nå også inne med varmepumpe.

Med bakgrunn i at bemanningen over tid er redusert i forhold til m² bygg som skal driftes, må avdelingen prioritere drift og vedlikehold av byggene og yte mindre brukertjenester. Det vil si at vaktmestrene ikke har tid til å bære stoler og bord osv.

Vi har på renholdsiden innført et prøveprosjekt på Tjønnsenteret og Kongsheim i 2018. Renholderne bruker en app i IK-Bbygg som viser en planskisse med rominndelingen i bygget. Det går av denne fram hvilke rom som skal renholdes til hvilken kvalitet og hyppigheten på renholdet. Vi får dermed en bedre oversikt på økonomien linket opp mot kvalitet og hyppighet. Målet er å ta i bruk dette systemet på alle kommunens bygg. Renholdet i kommunens bygg følger INSTA 800 (renholdstandard).

Utleieboliger

Kommunen har i alt 197 leiligheter, inkludert PU-, omsorgs- og trygdeboliger, samt noen hybler. Av disse er 76 utleieleiligheter. Boligdrifta hadde i 2017 hadde noe overskridelser i forhold til budsjett. Dette gjelder spesielt vedlikeholdskostnader. Budsjettet er lavt i forhold til det som anbefales for å kunne gjennomføre et anbefalt vedlikehold.

Boligansvarlig i eiendomsavdelingen arbeider med saksbehandling av startlån og tilskudd i henhold til Husbankens retningslinjer og sørger for at leietakerne blir plassert i «riktig» bolig. Dette har også bidratt til at en har fått flere ut i private boliger.

Vann – Avløp – Renovasjon (VAR-områdene)

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	25 765	23 458
	Netto driftsutgifter	0	0
Ansatte	Årsverk		3,1
	Tjenesteområdeleder	Jostein Hauge	

Organisering

Området har ikke netto budsjettramme da området er selvfinansierende. Det betyr at merforbruk dekkes av fond og merinntekter avsettes til fond.

Tjenesteområdet består av følgende ansvarsområder:

- Vann
- Avløp
- Septik
- Renovasjon

Inntektene på området som kommer fra abonnentenes betaling av gebyr skal dekke de løpende driftskostnadene til de enkelte anleggene. I tillegg skal gebyrinntektene dekke kapitalkostnader på investeringslån i form av renter og avskrivninger, samt administrative kostnader slik som regnskapsførsel, IKT og annen løpende administrasjon. Det resterende berører oppgaver utført av sentraladministrasjonen og tekniske tjenester. Dersom inntektene fra gebyrer blir større enn utgiftene, settes merinntekten på fond. I motsatt fall dekkes merutgifter fra tidligere fondsavsetninger. Konsekvensen av dette er at inntektene over tid blir like store som utgiftene.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• Være en konkurransedyktig produsent av tjenester • Kultur for læring og tilegning av ny kunnskap • Enheten skal drives rasjonelt med best mulig tjenesteyting
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2018	2018
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Kvaliteten på drikkevann	-	-	-	-	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Autonomi	4,9		4,4	4,5	
	Mestringsorientert ledelse	3,5		3,2	4,5	
	Rolleklarhet	4,5		4,1	4,5	
	Mestringsklima	4,3		3,8	4,5	
	Fravær i %					
	Sykefravær	17,0	2,8	2,8	2,5	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	-	-	-	-	
Organisasjon	Indikator					
	Standard vannforsyning, resultat Bedre vann			3,4	4,0	

	Standard avløpstjenesten, resultat Bedre vann			1,6	1,6	
	Skader og ulykker som medfører fravær (dager)	0	0	0	0	
	Vannlekkasje på ledningsnettet i %	31	25	48	40	

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Driftsutgifter vann pr. tilknyttet innbygger	1 802	1 467	1 679	-	-
2	Driftsutgifter avløp pr. tilknyttet innbygger	2 371	2 142	2 385	-	-
3	Andel tilknyttet kom. avløpsanlegg i %	58,3	58,1	58,2	-	69,3
4	Andel tilknyttet kom. vannverk i %	56,3	56,0	56,1	-	76,0
5	Årsgebyr vannforsyning (rapporteringsåret + 1 år)	3 122	3 217	2 489	3 096	3 463
6	Årsgebyr avløp (rapporteringsåret + 1 år)	6 030	-	6 036	3 297	4 758
7	Årsgebyr for septiktømming (rapporteringsåret + 1 år)	1 060	1 458	1 460	1 648	1 545
8	Årsgebyr for avfallstjenesten (rapporteringsåret + 1 år)	2 788	2 661	2 491	2 847	2 294

Kommentarer til tabellen

1. Tynset kommune har noe høyere driftsutgifter på vann pr. innbygger enn i 2017. Årsaken til dette er få tilknyttede per km. ledningsnett. Vi bruker mye tid på små anlegg, blant annet oppgradering av filteranlegg og arbeid rundt dette på Ulset, Kvikne. Gruppe 12 og Hedmark er ikke oppgitt.
2. Tynset har høye driftsutgifter på avløp pr. innbygger. Årsaken til dette er få tilknyttede per km. ledningsnett. Gruppe 12 og Hedmark er ikke oppgitt.
3. Tynset kommune har en lavere tilknytningsprosent til kommunalt avløpsanlegg enn snittet i Hedmark. Mye grunnet strukturen i Tynset kommune.
4. Tynset kommune har en lavere tilknytningsprosent til kommunalt vannverk enn snittet i Hedmark. Mye grunnet strukturen i Tynset kommune.
5. Årsgebyret for vannforsyning ligger i Tynset kommune noe lavere med de andre kommunene i gruppe 12 og for Hedmark. Årsaken til dette er bruk av fond slik at innbyggerne får riktig pris. Dette sett i lys av 5-årsregelen for selvkostfond.
6. Årsgebyr avløp er beregnet for et forbruk på 150 m³. Tynset ligger vesentlig over gj.sn. gr. 12 og gj.sn. Hedmark. Hovedårsaken er høye kapitalkostnader og mange renseanlegg med relativt få abonnenter.

Økonomisk resultat

Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente. Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng. I 2018 var denne lik 2,370 %.

Retningslinjene fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i selvkostgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode.

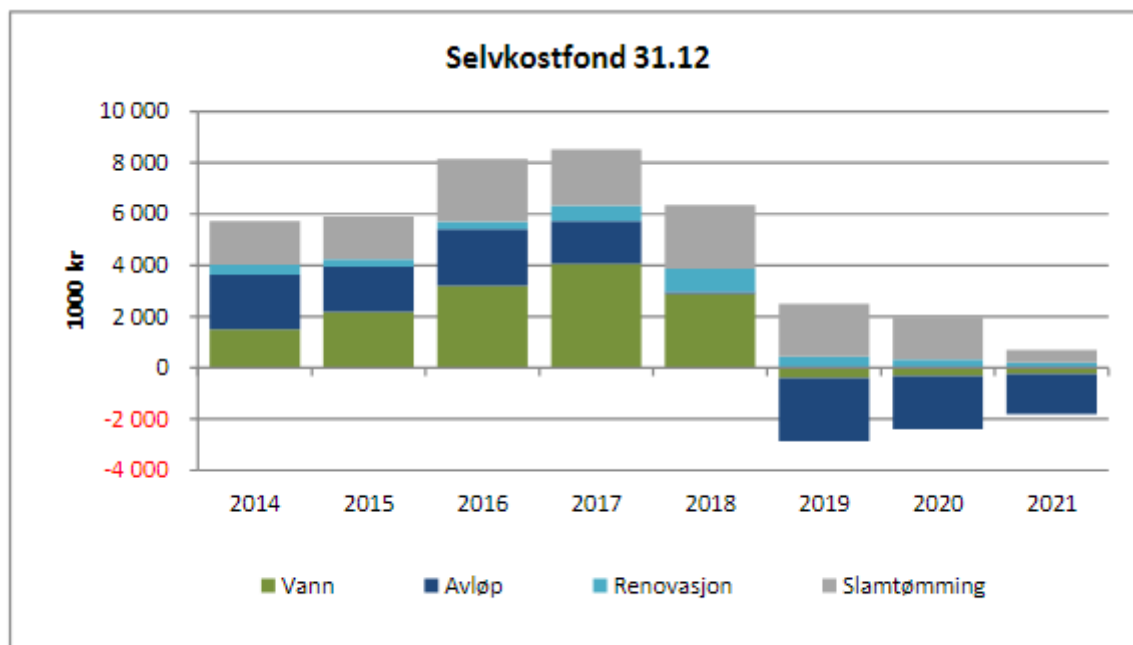
Kalkylen og søylediagrammet nedenfor gir en oversikt over situasjonen i 2018 samt prognosen for de neste årene.

Samlet etterkalkyle 2018

Etterkalkylene for 2018 er basert på regnskap datert 11. februar 2019.

Etterkalkyle selvkost 2018	Vann	Avløp	Renovasjon	Slam- tømming	Totalt
Gebyrinntekter	5 313 620	10 642 082	7 707 314	1 365 927	25 028 943
Øvrige driftsinntekter	1 420 783	89 927	1 084 566	-47 533	2 547 743
Driftsinntekter	6 734 403	10 732 009	8 791 880	1 318 394	27 576 686
Direkte driftsutgifter	5 092 718	7 703 432	8 323 956	902 994	22 023 100
Avskrivningskostnad	871 429	2 158 156	0	0	3 029 585
Kalkulatorisk rente (2,37 %)	517 354	1 307 615	0	0	1 824 969
Indirekte netto driftsutgifter	1 526 653	1 157 000	180 000	180 000	3 043 653
Driftskostnader	8 008 153	12 326 203	8 503 956	1 082 994	29 921 306
Resultat	-1 273 750	-1 594 194	287 924	235 400	-2 344 620
Kostnadsdekning i %	84,1 %	87,1 %	103,4 %	121,7 %	92,2 %
Selvkostfond 01.01	4 077 702	1 658 015	595 241	2 201 122	8 532 080
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-1 273 750	-1 594 194	287 924	235 400	-2 344 620
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad selvkostfond (2,37 %)	81 548	20 404	17 519	54 956	174 427
Selvkostfond 31.12	2 885 499	84 225	900 684	2 491 478	6 361 886

Grafisk oversikt:

Tjenesteproduksjonen

Prosjekter i tillegg til daglig drift

- Dublering av vannledning fra Brekka høydebasseng er utført.
- Skiftet 6 pumper i avløpspumpestasjoner.
- Installert nytt varme og ventilasjonsanlegg på Fåset renseanlegg
- Montert innbruddsalarm i alle kommunale vannverk.
- Montert nytt filteranlegg ved Ulset vannverk.
- Tømmestasjon for bobiler.
- Skiftet pumper i 3 avløp pst, samt støpt nytt fundament i Nøsterodden pst.
- Montert nye varmtvannsberedere i 10 pumpestasjoner.
- Gravd bort stort innlekk på avløp i Bygdabakken.
- Ny UV på Kvikne VV.
- Boret 2 nye brønner ved Savalen VV.

Vannforsyning

Oversikt over kommunale anlegg:

- Ledningsnett 106 413 m.
- Høydebasseng 5 stk. (Brekka, Utby, Midtbygda*, Savalen og Kvikne) Totalt 2 200 m³.
- Dammer (reserve) 4 stk. Totalt 40 000 m³.
- Alle vannverkene i Tynset forsynes av grunnvann.
- Trykkøkingsstasjoner 7 stk. (Savalen, Kvikne, Ulset, Tyllidalen, Utby og Nordistuen).
- Vannbehandlingsanlegg 5 stk. (Tynset, Savalen, Kvikne, Midtbygda* og Ulset).
- Totalt antall abonnenter er 1 678 hvorav 171 er næring og 215 fritidsboliger. Ca. 80 % har installert vannmåler.
- Fond pr. 31.12.18 kr 2 885 000

Avløp

- Oversikt over kommunale anlegg:
- Spillvannsledninger 52 866 m.
- Overvannsledninger 30 686 m.
- Pumpestasjoner 22 stk. (Savalen 7, Kvikne 2, Ulset 1, Telneset 1, Tynset 11).
- Renseanlegg 7 stk. (Tynset, Savalen, Fåset, Tyllidalen, Telneset, Kvikne og Ulset).
- Totalt antall abonnenter er 1449 stk. hvorav 218 fritid og 116 næring.
- Fond pr. 31.12.17 kr 84 000,-

Slam

Slammet fra renseanlegg og septiktanker leveres på Torpet, Tolga. FIAS blander slammet med flis, og oppnår en kvalitet på komposten som bør gjøre slammet attraktivt for bruk.

Slamplassen på Tylldalskjølen er kun godkjent som mellomlagringsplass. Det er startet arbeid med å avvikle denne. Det er ikke kjørt slam hit de senere årene.

Septik

Hvert annet år tømmes alle septikanlegg fra boliger, mens en i mellomåret kun tømmer de anleggene som ikke har kapasitet for 2 år eller ønskes tømt av abonnenten. Gebyrene er fordelt slik at abonnentene betaler det samme fra år til år. Dette er bakgrunnen for at kostnadene varierer vesentlig fra år til år, mens gebyret er det samme.

- Fond pr. 31.12.18 kr 2 491 000
- Antall abonnenter er 904 stk.

FIAS vant i sin tid anbudet på septikrenovasjon. Anbudsperioden gikk ut våren 2015. Kommunestyret vedtok da at FIAS skal utføre denne tjenesten som sjølkosttjeneste på samme måte som husholdningsrenovasjonen.

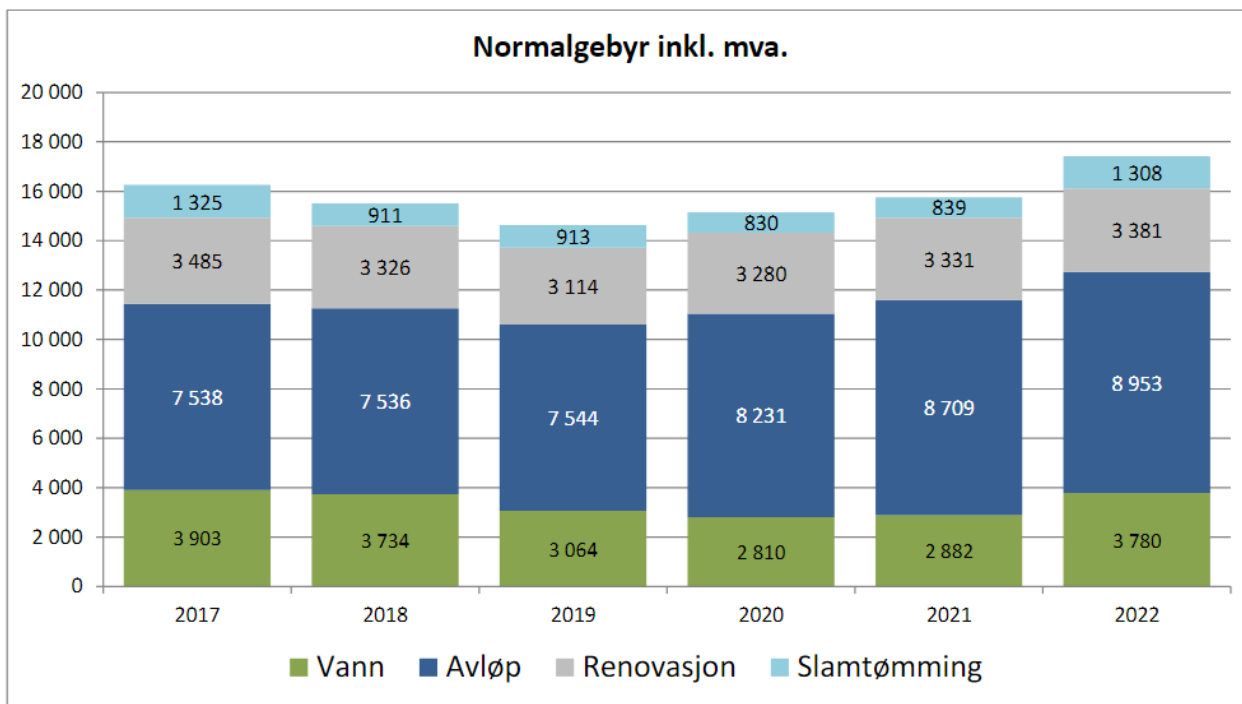
Renovasjon

Renovasjonstjenesten utføres av FIAS som selvkosttjeneste.

- Fond pr. 31.12.17 kr 901 000,-

Antall standard abonnement er 1 684 stk., miniabonnement 582 stk. og abonnenter seter/fritidshus 1 891 stk., hvorav 139 er definert som seter.

Gebyrutvikling vann, avløp, renovasjon og slamtømming

Plan, byggesak og geodata

Økonomi	(Tall i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett
	Brutto driftsutgifter	22 126	25 594
	Netto driftsutgifter	4 541	4 213
Ansatte	Årsverk	13,6	
	Tjenestoområdeleder	Trine Økseter Knudsen	

Organisering

Plan, byggesak og geodata er vertskommune for Alvdal kommune og er organisert med følgende ansvarsområder:

- GEODATA: Fradeling, seksjonering, kart og oppmåling, kartvedlikehold og matrikkelføring, adressetildeling.
- BYGG: Bygge- og tiltaksbehandling, tilsyn og forhåndsgodkjenning av tiltak for spillemidler.
- PLAN: Utarbeidelse av reguleringsplaner og behandling av private arealplaner. Utarbeide planstrategier og kommuneplaner (både samfunnsdel og arealdel)
- EIENDOMSSKATT: Drift- og vedlikehold av eiendomsskattegrunnlaget for boliger, fritidsboliger, verker og bruk.

Plan, byggesak og geodata er vertskommune for NØ-GIS, et geodatasamarbeid i Nord- Østerdal bestående av kommunene Folldal, Alvdal, Rendalen, Tolga og Os.

Måloppnåelse

Overordnede mål for tjenesten	• Styrke kommunens rolle og funksjon som samfunnsutvikler. • Gode planprosesser som forsterker demokrati og politisk styring og sikrer en god og tydelig kommunikasjon med befolkning og brukere. • Tjenester med høy faglig kvalitet innenfor fastsatte tidsfrister.
--------------------------------------	---

Fokusområder	Indikator	Status 2016	Status 2017	Status 2018	Mål 2018	Snitt 2018
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	4,4	4,6	-	4,6	-
	Respektfull behandling	5,0	5,3	-	5,1	-
	Tilgjengelighet	4,5	4,7	-	4,8	-
	Informasjon	4,4	4,6	-	4,7	-
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Autonomi	-	4,4	-	4,4	-
	Mestringsorientert ledelse	-	4,3	-	4,4	-
	Rolleklarhet	-	4,3	-	4,3	-
	Mestringsklima	-	4,4	-	4,3	-
	Mestringstro	-	4,0	-	4,5	-
	Relevant kompetanseutvikling	-	4,2	-	4,5	-
	Fravær i %					
	Sykefravær	3,0	3,8	2,5	2,0	-

Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	94	80	92	108	-
Organisasjon	Alder på strategiske styringsdokumenter					Gr. 12
	Planstrategi 2016-2019	0	1	2	2	-
	Samfunnsdel	1	2	3	3	-
	Arealdel	14	15	16	16	-
	KDP Tynset tettsted	1	2	3	3	-
	Gjennomsnittlig saksbehandlingstider					Gr. 12
	Byggesak, ramme (12 uker)	8	12	26	80	-
	Byggesak, m/ ansvarsrett (12 uker)	26	26	55	80	-
	Byggesak, m/ ansvarsrett (3 uker)	14	15	20	20	-
	Byggesak, u/ ansvarsrett (3 uker)	19	16	20	20	-
	Byggesak, u/ ansvarsrett (12 uker)	26	23	30	80	-
	Private reguleringsplaner – til førstegangsbehandling (12 uker)	131	46	67	80	56
	Seksjonering (3 uker)	5	5	7	20	465
	Oppmålingsforretning (12 uker)	93	74	49	80	1009
	Opprettelse av grunneiendom (3 uker)	50	10	12	20	-
	Opprettelse av grunneiendom (12 uker)	21	28	-	80	-

Kommentarer til tabellen

Sammenliknbare tall i Gr.12 for seksjonering og oppmålingsforretning er trolig feil i SSB.

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Gebyr, privat reguleringsplan boligformål	28 560	30 000	30 600	41 255	40 249
2	Gebyr, byggesak, oppføring av enebolig	7 800	10 000	10 200	10 466	12 976
3	Gebyr, kombinert kart- og oppmåling tilsvarende boligtomt 750 m2	15 000	15 500	15 810	17 696	16 220

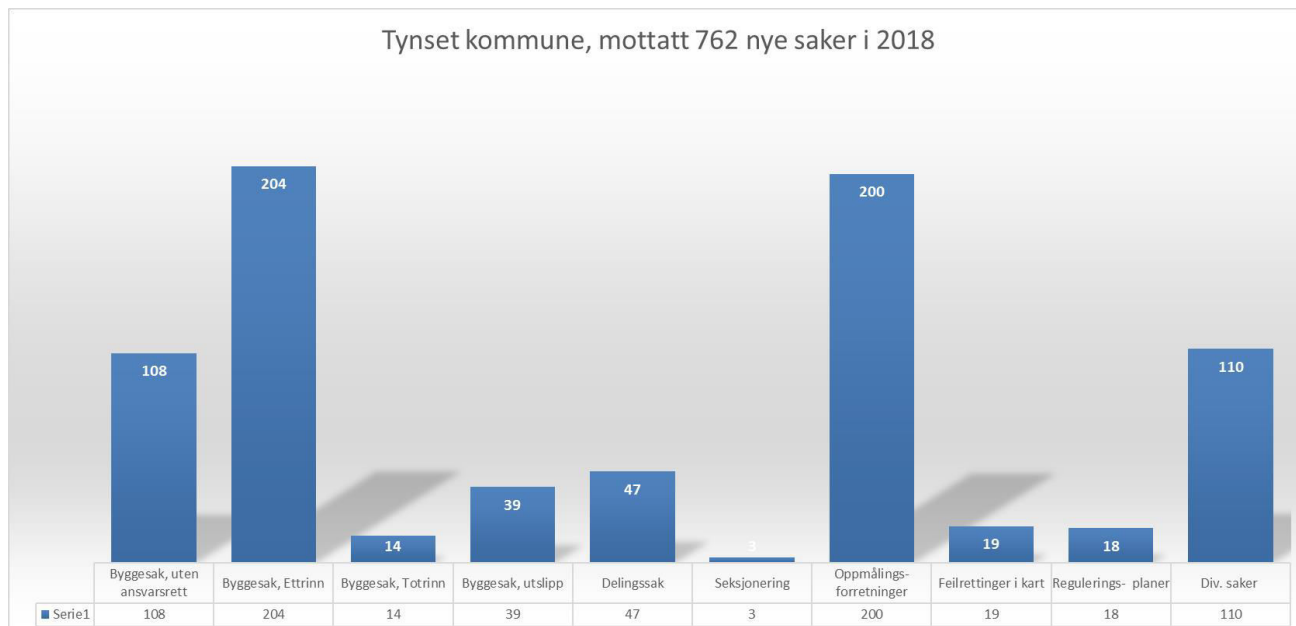
Økonomisk resultat

Enheten hadde totalt et overforbruk i forhold til budsjett på kr 313 000. Overforbruket skyldes i stor grad mer aktivitet med planarbeid.

Tjenesteproduksjonen

En turnover på 10-15 % årlig gir enheten utfordringer med implementering av gode rutiner, kapasitet og kompetanse, slik at vi kan gi effektive og gode tjenester innenfor gitte tidsfrister. Enheten forvalter over 1000 saker i året og det er

derfor viktig å ha gode og effektive saksbehandlingsverktøy. Noe av årsaken til høy turnover er at enhetens medarbeidere har ettertraktet kompetanse.

Planer og prosjekter

- Kommunedelplan for Fåset/Fådal, vedtatt 27.11.18.
- BID-prosjekt for utvikling av Tynset sentrum. Deltakelse i styringsgruppe, torggruppe, forskjønningsgruppe, skiltgruppe.
- Kommunedelplan for Trafikksikkerhet 2018-2021 ble vedtatt 23.01.18.
- Oppfølging av prosjekt separate avløp.
- Oppfølging av tiltak i handlingsdelen til kommunedelplan Tynset tettsted, undergang fv. 30 i sentrum.
- Oppfølging av tiltak i handlingsdelen til kommunedelplan Tynset tettsted, nye næringsarealer.
- Oppfølging av planprosess, breddeutvidelse rv. 3 Tunna bru.
- Oppfølging av reguleringsplan for skoleområdet og sjukehuset.
- Veg- og adresseprosjektet i Tynset, tildeling av vegadresse til ca. 2500 husstander.
- Kommunale planer i Tynset kommune som det er jobbet med i 2018:
 - Plan-ID 201702 Reguleringsplan for Fåset, mulighetsstudie og planutkast.
 - Plan-ID 201603 Brønnområde III, Savalen, avklaringer av innsigelser.
 - Plan-ID 201302 Fortetting og gateløp i Kongsvegen, til offentlig ettersyn og høring den 23.10.18.
 - Plan-ID 201801 Østerdalsporten Nord, avklaring av adkomst og kulturminner.
 - Plan-ID 201802 Regulering av g/s veg fra Røroskrysset til Bygdabakken, oppstart av prosess.
 - Plan-ID 201808 Reguleringsendring av Nytrøa næringsareal.

Vedtatte reguleringsplaner:

- Plan-ID 201402 Bubakken grusuttak, vedtatt 23.01.18.
- Plan-ID 201605 Sjukehusvegen – Arnemovegen – Holmengata, vedtatt 25.09.18.
- Plan-ID 201504 Auma fjellbrudd, vedtatt 28.08.18
- Plan-ID 201704 Lillebekkmoen boligområde, vedtatt 28.08.18.
- Plan-ID 201707 Bjørnsmoen næringsområde, vedtatt 13.12.18.

Veiledning og oppfølging av igangsatte private reguleringsplaner:

- Plan-ID 201812 Losgård hytteområde, prinsippavklaring.
- Plan-ID 201811 Arnemo boligområde, oppstart.

Plan-ID 201810	Felleskjøpet næringsområde, prinsippavklaring.
Plan-ID 201809	Brugata – Elvegata – Ringveien, oppstart.
Plan-ID 201807	Reguleringsendring Kviknedølsåsen/Nabben, oppstart.
Plan-ID 201806	Torggata 2, 6, 7, 8, 9, oppstart og vedtatt planprogram.
Plan-ID 201805	Myrvold boligområde, prinsippavklart.
Plan-ID 201804	Moen hyttefelt, kvalitetssikret va-plan i retur.
Plan-ID 201803	Aumliveien – Holmengata – Hesteskoen, behandlet planforslag.
Plan-ID 201708	Ørdet hyttegrenn, kvalitetssikret utkast i retur.
Plan-ID 201706	Fortetting av Aumliveien 4, kvalitetssikret utkast i retur.
Plan-ID 201705	Kjøllmoen Park, kvalitetssikret utkast i retur.
Plan-ID 201703	Reguleringsplan for området Nissehuset, kvalitetssikret utkast i retur.

Byggesaker

En byggetillatelse gjelder i tre år, men tiltakshaver kan bruke så lang tid som ønskelig fra igangsatt arbeid til ferdigstillelse. Etter loven er det krav om ferdigattest for byggetillatelser nyere enn 1998. Det betyr at kommunen ikke får slutført saker før ferdigattest foreligger. Dette gir over år et etterslep som må følges opp. I år har denne oppfølgingen resultert i 141 utstedte ferdigattester. Videre er det gitt 17 midlertidige brukstillatelser og 6 inngangsettingstillatelser.

Rammesøknader (§ 21-2):

Det er mottatt totalt 4 søknader. Det ble ferdigbehandlet 3 søknader. Det ble mottatt 1 mangelfull søknad hvor det ble anmodet om tilleggsdokumentasjon. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 26 dager. Det var ingen saker som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt.

Ett-trinns søknader med ansvarsrett:

Det er mottatt totalt 149 søknader. Det ble ferdigbehandlet 139 søknader. Det ble mottatt 89 mangelfulle søknader hvor det ble anmodet om tilleggsdokumentasjon. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 29 dager. Det var 10 saker som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt.

Ett-trinns søknader uten ansvarsrett:

Det er mottatt totalt 70 søknader. Det er ferdigbehandlet 68 søknader. Av de mottatte søknadene var det svært mange som var mangelfullt utfylt og det ble anmodet om tilleggsdokumentasjon. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 16 dager. Det var 5 saker som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt.

Byggesaker med tilsyn:

Det er utført 5 tilsyn, hvor 1 er tilsyn i eksisterende bygg, 4 er tilsyn i nye bygg. Alle tilsynene er foretatt på byggeplass.

Delesaker, oppmålingsforretning, seksjonering og ajourhold av eiendomsmatrikkelen (geodata)

I henhold til matrikkelloven skal det ikke foreligge saker som er eldre enn 2 år. Mange saker er likevel ikke avsluttet innen denne fristen. Dette skyldes ofte at etterspurt dokumentasjon ikke er ettersendt eller at rekvirent ikke følger opp det privatrettslige med hensyn til krav om sammenføring, hjemmelsovergang, sletting av heftelser m.m. Dette gir over år et etterslep som må følges opp.

Søknad om opprettelse av grunneiendommer:

Det er mottatt 50 søknader om fradeling. 37 saker ble behandlet. Det var 2 saker som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid er 24 dager.

Søknad om eierseksjonering:

Det er mottatt 3 søknader om eierseksjonering. Det ble ferdigbehandlet 3 søknader. Det var ingen saker som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid er 7 dager.

Søknad om oppmålingsforretning:

Det er mottatt 177 søknader om oppmålingsforretning. Det er behandlet 116 saker. Det var 3 saker som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid er 49 dager.

Dispensasjoner

Det er mottatt 20 søknader om dispensasjon for byggetiltak. Det ble behandlet 18 saker. Det var 3 saker som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid er 67 dager. Det ble mottatt 34 søknader om dispensasjon for opprettelse av grunneiendom (deling). Det ble behandlet 15 saker. Det var 1 sak som fikk lenger saksbehandlingstid enn lovpålagt. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid er 42 dager.

Søknader om dispensasjon er ressurskrevende og det er medgått 0,28 årsverk for å behandle disse sakene.

Eiendomsskatt

Før første 1. mars 2018 ble alle nye bygg med ferdigattest taksert, sammen med andre eiendommer som har endret bygningsmasse i løpet av 2017 og andre godkjente tiltak.

Prosjekt ny-taksering 2018-2020

Nye takster skal utarbeides og danne grunnlag for eiendomsskatt i perioden 2020-2030. Arbeidet har gått som planlagt. Det er gjennomført besiktigelse av ca. 2700 bolig- og fritidseiendommer samtidig som Sakkyndig nemnd for eiendomsskatt har startet arbeidet med nye rammer og retningslinjer.

Klima- og energi

Det er:

- Etablert et samarbeid om videreutvikling av Klimatoppmøtet på NØVGS, der det er søkt om midler via Regionrådskoordinatoren for tre-årig prosjekt innenfor Forbruk, energi og transport (2019-2021).
- Spart 10 % energi gjennom eget energiprojekt i kommunen.
- Som en del av oppfølgingen av klimaplanen, har enhet for Landbruk og miljø et årlig seminar med fokus på ulike temaer innenfor klima og miljø.
- Sertifisert ett firma som miljøfyrtårn, Tynset bil og MC.
- Som en del av at kommunen er miljøfyrtårn er det etablert ei arbeidsmiljøgruppe. Denne har vært aktiv med flere ulike arrangementer, deriblant sykle til jobben aksjonen, med ca. 140 – 160 deltakere.
- Søkt og innvilget midler fra FIAS miljøfond for rydding av plast langs elver og bekker.

Geodatasamarbeidet i Nord-Østerdal

GIS-samarbeidet i Nord-Østerdal består av kommunene Tolga, Rendalen, Folldal og Alvdal. Tynset er vertskommune og har arbeidsgiveransvar og ett årsverk i 100 % stilling som GIS-koordinator.

GIS-samarbeidets hovedansvarsområder:

- Forvaltning av geodata for kommunene i Nord Østerdal.
- Kompetanseutvikling, erfaringsutveksling og læring for de ansatte i kommunene.
- Vedlikehold og oppgradering av aktuell programvare.
- Uttak og salg av kartdata.
- Utvikling og drift av kartløsninger på WEB.
- Drifte fem ulike faggrupper.
- Sekretær for fagrådet.

NØGIS samarbeidets har utarbeidet en et styringsdokument, Geodataplan. Denne ble vedtatt av kommunestyret 29.11.16 for perioden 2017-2020. Handlingsplanen, årsmelding, regnskap og budsjett oversendes samarbeidskommunene hvert år etter bestemmelser i vertskommuneavtalen.